

Møteinnkalling

Utvalg: BYDELSUTVALGET
Møtedato: 31.08.2006
Møtested: Sagene samfunnshus , Frysja
Tidspunkt: 18:30

Til behandling foreligger:

Saksnr	Tittel
0.	Åpen halvtime
1.	Godkjenning av innkalling og saksliste
2.	Godkjenning av møtebok fra møtet fra møte den 15.06.06
3. BU-sak 06/59	Resultatrapport januar - juni 2006. Prognose for årsresultat 2006.
4. BU-sak 06/60	Økonomisk situasjon 2006-2007
4. BU-sak 06/61	Kartlegging og vurdering av bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser
5. BU-sak 06/62	Offentlig ettersyn av forslag til planprogram for arealdelen av kommuneplan for oslo 2008 - forslag til uttalelse fra bydelen
6. BU-sak 06/63	Forslag til retningslinjer for behandling av saker vedrørende navnsetting av gater, veier, plasser m.v.
7. BU-sak 06/64	Obligatorisk tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester i alle bydeler
8. BU-sak 06/65	Skolefritidsordningen (SFO) i Bydel Sagene
9. BU-sak 06/66	Årsregnskap 2005 for private institusjoner
10. BU-sak 06/67	Tilsynsbesøk Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter 30.5.06
11. BU-sak 06/68	Tilsynsbesøk Sagenehjemmet 7.6.06
12. BU-sak 06/69	Tilsyn Akerselva sykehjem 7.6.06
13.	Spørretime
14.	Eventuelt

Bydel Sagene
Bydelsutvalget

Tone Tellevik Dahl
Bydelsutvalgsleder

Bydel Sagene

Besøksadresse:
Postadresse:
Postboks 4200 Nydalen
0401 Oslo

Telefon: 02180
Telefaks:
Giro: 6004 06 04092
Org.nr.: 974 778 726

Internett:
www.bsa.oslo.kommune.no
E-post:
postmottak@bsa.oslo.kommune.no

Saksframlegg

Saksmappe:
05/798

Saksbeh:
Hans Raastad, 23 47 40 06

Dato: 03.08.2006
Arkivkode:
121.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
MEDBESTEMMELSESUTVALGET	15.08.2006
RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDE	21.08.2006
BARNE- OG UNGDOMSRÅDET	22.08.2006
ELDRERÅDET	23.08.2006
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	23.08.2006
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	24.08.2006
BARNE- OG UNGEKOMITEEN	28.08.2006
ARBEIDSUTVALGET	29.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

BU-sak 06/59:Resultatrapport januar - juni 2006. Prognose for årsresultat 2006.

Sammendrag:

Saken inneholder økonomisk og tjenestemessig rapportering for første halvår 2006 og prognose for årsresultat 2006. Saken inneholder også forslag til disponering av eksterne budsjettjusteringer.

Prognosen for årsresultat 2006 er et merforbruk på 26 mill kr. I forhold til tidligere avgitte prognoser, er merforbruk for nettleie innarbeidet med merforbruk på 1,3 mill i samsvar med nylig mottatte opplysninger fra avdeling for konserninnkjøp og effektivisering (hvorav 1 mill er udekket). Opplysningene og beregningene dokumenteres i sakens vedlegg 7-12 som viser energiforbruk for årene 2004, 2005 og 2006 i budsjett og prognoser.

Økonomiske resultater hittil i år:

Vedlegg 1 er oversikt over budsjetttrammene for 2006 for økonomisk sosialhjelp og driftsutgifter slik de forelå da regnskapet for første halvår 2006 ble avsluttet. Samlet budsjetttramme var på 665,948 mill.

Vedlegg 2 fordeler budsjetttrammen på kostrafunksjoner og tilordner 325,846 mill, dvs 48,9% av driftsrammen, til første halvår. Etter korrigeringer både for påløpte, ikke-bokførte kostnader og inntekter og periodiseringer, er resultatet for første halvår et merforbruk på 9,953 mill eller 3,1% av justert budsjett. (I BU-sak 45/06 er tilsvarende merforbruk for årets første tertial 7,9 mill eller 3,2%).

Av merforbruket første halvår er merforbruk av økonomisk sosialhjelp 4,617 mill eller 12% av justert budsjett. (Tilsvarende merforbruk første tertial var 2,9 mill eller 12%). Samlet

merforbruk på øvrige funksjonsområder første halvår var 5,336 mill eller 1,8%. (Tilsvarende merforbruk første tertial var 4,995 mill eller 2,2%.)

De salderingstiltak som bydelsutvalget vedtok 15.06.06 i BU-sak 46/06, er innarbeidet i budsjettregnskapet. Dette betyr at budsjettet for kostra 252 barnevernstiltak utenfor familien er styrket med 4 mill på årsbasis (fordelt likt på årets måneder). Tilsvarende inndragning av 4 mill lønnsmidler fra kostra 254 pleie omsorg hjelp i hjemmet og kostra 211 styrket tilbud til førskolebarn samt noe opplæringsmidler er trukket inn med virkning for annet halvår. Denne ulikhet i periodisering av inndragning og tildeling er reell i forhold til tjenestene, men den innebærer en teknisk styrkelse av resultatet for første halvår på 2 mill sammenliknet med resultatrapporten for 1. tertial 2006.

I tillegg til styrkelsen av barnevernstiltakene i BU-sak 46/06 er kostra 251 barnevernstiltak i familie og kostra 252 barnevernstiltak utenfor familie styrket med 1,2 mill gjennom interne budsjettjusteringer i samsvar med gjeldende budsjettfullmakter ved tilførsel fra kostra 201 førskole (innsparte lønnsmidler og merinntekter fra bl.a. refusjoner).

Tjenesteproduksjonen:

Vedlegg 3 er produksjonsrapport for pleie, omsorg og hjelp i institusjon. Reduksjonen i antall sykehjemsplasser som bydelen kjøper, skjer ikke så raskt som plantallene innebærer. Det er især antall kjøpte plasser ved Lille Tøyen sykehjem som avviker fra plantallene. Gjennomsnittlig ventetid i eget hjem for fast sykehjemsplass var 16 dager i juni og dette er kortere ventetid enn gitte rammer. Bruk av venteplasser ved Furuset sykehjem er sterkt redusert i forholdt til februar/mars og er nå minimal.

Vedlegg 4 er produksjonsrapport for pleie, omsorg og hjelp i hjemmet. Produksjonen rapporteres både som mottakernes andel av samlet målgruppe fordelt på aldersgrupper og fordelt på mottakernes aldersgrupper.

Andel innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester er noe lavere per juni enn ved årets begynnelse og også noe lavere enn plantallet for året.

Antall brukere av hjemmesykepleie er redusert fra 759 ved årets begynnelse (sum av brukere av kun hjemmesykepleie og brukere av både hjemmesykepleie og praktisk bistand) til 690 brukere av hjemmesykepleie i juni. Dette er en reduksjon av antall brukere på 9% fra årsskiftet til juni. Antall brukere av praktisk bistand er knapt redusert i forhold til årets begynnelse.

Brukervalg for praktisk bistand skal innføres i Bydel Sagene fra 01.09.06. Som ledd i forberedelsene til dette, er det gjennomført diverse analyser av vedtak om tildeling av hjemmetjenester i forhold til ytelser og brukergrupper, herunder fordeling på aldersgrupper. Vedlegg 4 viser at den andel brukerne som er under 67 år som mottar hjemmetjenester er i overkant av 30% av alle brukere. Analysene av andel av den tildelte tjenestetid viser en annen fordeling mellom aldersgruppene. Av vedtak om tildelt tjenestetid til hjemmetjenester i juni var ca 21% av tjenestetiden tildelt brukere under 67 år. Eldre brukere som tildeles hjemmehjelp, får i samsvar med sine behov tildelt hjelp i større omfang enn de yngre brukere. Slike forholdstall får betydning for regnskapet for 2006 der bydelene er blitt pålagt å splitte kostra 254 pleie, omsorg til hjemmeboende i kostra 2541 pleie omsorg hjelp til

hjemmeboende under 67 år og kostra 2542 pleie omsorg hjelp til hjemmeboende 67 år og eldre.

Vedlegg 5 er plantall for sosialtjenesten. Grunnet feriefravær etc er statistikken ikke fullstendig. Fullstendige statistikker for sosialtjenestene blir ettersendt til behandling i helse- og sosialkomiteen og øvrige komiteer og råd.

Utviklingen i økonomisk sosialhjelp over årets måneder er påvirket av en uvanlig arbeidssituasjon preget av de to sosialtjenesters forberedelser til flytting til Thorvald Meyersgt 9, der sosialtjenestene ble sammenslått til en felles sosialtjeneste for bydelen primo juni. For at disse organisatoriske endringer ikke skulle gå ut over sosialklientene, ble saksbehandlingen forsert i mai og tilsvarende avlastet i flyttmåneden juni. De økonomiske virkninger av dette vises av følgende tabell:

Tabell 1:

Økonomisk sosialhjelp per måned 2006 med to-måneders gjennomsnitt.

Hele 1000 kr.

Måned	Brutto per måned	Inntekt per måned	Netto forbruk per måned	Sum for to måneder	Gjennomsnitt per måned i to-måneders perioden
Januar	7.590	- 951	6.639		
Februar	7.725	- 969	6.756	13.395	6.698
Mars	8.429	- 777	7.652		
April	7.599	- 579	7.020	14.672	7.336
Mai	9.058	- 1.041	8.017		
Juni	7.093	- 1.454	5.639	13.656	6.828
Juli	6.207	- 1.300	4.907		

Resultatet for juli er registrert i regnskapet samme dag som denne BU-sak skrives.

Resultatet for juli er bekreftet som netto utgift med noe større inntekter enn gjennomsnittet hittil i år. Ytterligere kommentarer til julieresultatet avgis etter nærmere analyser.

Budsjettjusteringer:

Da regnskapene for første halvår ble gjennomgått i løpet av sommerukene og prognosen for årsresultat ble drøftet med bydelens enhetsledere, var vi kjent med flere eksterne budsjettjusteringer som byråd/bystyret hadde besluttet. Prognosen for årsresultat bygger på forutsetningen om at bydelsutvalgets slutter seg til forslagene til disponering av de eksterne budsjettjusteringer. Det er derfor hensiktsmessig å gjennomgå disse budsjettjusteringer med forslag til disponeringer før prognosen for årsresultat kommenteres.

Vedlegg 6 er oversikt over budsjettrammene for 2006 ajourført per 24.07.06.

Bystyret behandlet 21.06.06 kommunens regnskapet for 2005 herunder hvorledes merforbruk fra 2005 skal inndeckes av de bydeler som hadde merforbruk i 2005. Fra Bydel Sagene ble det trukket inn 2,496 mill samtidig som bydelen i 2006 har ansvar for videreføring av 3,159 mill i øremerkete midler som ikke ble brukt i 2005. Dette gir en sum inndragning på 5,655 mill som "egentlig" skulle ha vært 6,641 mill. Differansen på 0,986 mill er bydelens andel av 15 mill som bystyret besluttet å tilføre bydelene for å redusere svekkelsen av bydelssektoren i 2006. Inndragning av 6,641 mill er halvparten av bydelens framførbare merforbruk fra 2005. (Merforbruket fra 2005 utover 2,5% er allerede dekket av bykassa.) Den andre halvpart av Bydel Sagenes framførbare merforbruk fra 2005 vil bli inndratt i 2007.

De budsjettmessige konsekvenser av disse eksterne endringer som følge av bystyrets vedtak 21.06.06, er allerede foregrepet gjennom BU-sak 5/06 når det gjelder de ubrukte øremerkete midler fra 2005. Disse tilføres de samme prosjekter og formål som midlene var øremerket til å brukes til. Framføringen av merforbruket på 6,641 mill foreslås ført til kostra 120 administrasjon artsgruppe 18 overføringsinntekter. Tildelingen av 0,986 mill foreslås tilført kostra 254 pleie omsorg hjemmeboende med kr.280.000 til delvis dekning for merkostnader som resultatenheten Torshov hjemmetjeneste ble påført som følge av nødvendig utskifting av nøkler hos hjemmetjenestebrukere som følge av at diverse nøkler ble stjålet fra hjemmetjenestens kontorer ved innbrudd i mai. De resterende kr.706.000 foreslås tilført kostra 261 institusjonslokaler som delvis dekning for merutgifter til energi.

Byrådet har tildelt Bydel Sagene 7 mill som handlingsplanmidler for det siste driftsår i den statlig-kommunale handlingsplan for bedring av levekår i Oslo indre øst. Tildelingen er i samsvar med bydelens budsjettforutsetninger og foreslås tilført de kostraformål som har budsjettert tekniske inntektsforutsetninger tilsvarende de budsjetterte kostnader til prosjekter finansiert av handlingsplanen i 2006. Dette gjelder kostra 201 administrasjon: 0,4 mill, kostra 231 aktivitetstilbud barn og unge: 2,3 mill, kostra 243 tilbud til personer med rusproblemer: 1,94 mill og kostra 385 andre kulturaktiviteter: 2,36 mill.

Sosialhjelp for 2006 fordeles dels etter kriterier for 2006 (70%) og dels etter 2005-regnskapets relative andel av sosialhjelp og aktive tiltak (30%). Tildelingen for 2006 gjøres først som en foreløpig tildeling bygd på prognosert andel av sosialhjelp og aktive tiltak i 2005 og deretter som endelig tildeling når regnskapet for 2005 er avgitt. Resultatet av omfordelingen etter avslutning av bydelens regnskap for 2005, er at Bydel Sagenes ramme for kostra 281 økonomisk sosialhjelp reduseres med kr.167.000 i forhold til den foreløpige tildeling.

Byråd for barn og utdanning har tildelt Bydel Sagene 10,572 mill som kompensasjon for nye barnehageplasser opprettet i 2005. Kompensasjonen dekker ikke fullt ut bydelens budsjettmessige forutsetninger, men det er gitt adgang til å søke tilleggskompensasjon for påførte merutgifter. Slik søknad er sendt med dokumentasjoner. I samsvar med budsjettforutsetningene foreslås 8,73 mill tilført kostra 201 førskole og de resterende 1,842 mill tilføres kostra 221 førskolelokaler til dekning av budsjettforutsetningene på langt det rekke.

Byråd for barn og utdanning har tildelt Bydel Sagene 3,766 mill som formidling av statlig tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage. Midlene foreslås tilført

kostra 211 styrket tilbud til førskolebarn. (Tildelingen dekker ikke fullt ut bydelens budsjettforutsetning om slikt tilskudd. De manglende ca kr.320.000 er dekket ved intern budsjettjustering mot merinntekter på kostra 201 førskole.)

Byråd for velferd og sosiale tjenester har tildelt Bydel Sagene 0,785 mill som engangsmidler til psykisk helsearbeid. Bydelsdirektør vil i egen sak foreslå konkret disponering av midlene når konsekvenser med hensyn til videreføring og hensiktsmessig bruk er avklart. Midlene foreslås plassert til disposisjon på kostra 254 pleie omsorg til hjemmeboende.

Energikostnader:

Bydel Sagene har for 2006 budsjettert energikostnader i samsvar med prisopplysninger oppgitt høsten 2005 av *avdeling for konserninnkjøp og effektivisering i utviklings- og kompetanseetaten* som er underlagt *byrådsavdeling for finans og utvikling*. Forbruksdata er satt opp per måler ut ifra egne erfaringstall og dokumentert i bilag 4.6 forbruk elektrisitet egne målere i budsjettdokumentet for 2006.

Når det gjelder **kraftprisene**, har Oslo kommune inngått avtaler som sikrer forutsigbarhet og relativt faste priser for 2006. De avregnete og endelige priser fra Fjordkraft for elektrisk kraft hittil i år er på gjennomsnittlig 28,3 øre per kwh og ligger svakt over budsjettprisen på 28 øre per kwh.

El-avgiften ble i statsbudsjettet fastsatt til 10,5 øre per kwh som er noe høyere enn budsjettprisen på 9,88 øre per kwh. En slik moderat økning ble forventet absorbert av svingning i forbrukstall.

Den nå varslede økning i **nettleie** er ikke moderat og kan ikke absorberes.

Vedlegg 7 er kopi av brev av 11.07.06 fra *avdeling for konserninnkjøp og effektivisering* som melder at budsjettprisen på **nettleie** på 16 øre per kwh har vært for lav. For anlegg som ikke har effektmåler, fakturerer nettselskapet Hafslund nå 18 øre per kwh og for anlegg som er effektmålte, fakturerer Hafslund ca 30 øre per kwh.

Avdeling for konserninnkjøp og effektivisering har gjennom lengre tid arbeidet med å legge til rette for e-faktura for energiforbruk og nettleie. Som ledd i dette er alle fakturaer for nettleie fra Hafslund fra og med høsten 2005 sendt kommunen gjennom kraftleverandøren Fjordkraft. Av akontofakturaer fra Fjordkraft til bydelen gis det ikke opplysninger om grunnlaget for nettleien. I brev mottatt 16.06.06 fra Fjordkraft ble bydelen varslet om en etterregning på kr.175.000 for nettleie for 2005.

Vedlegg 8 er oversikt over bydelens anlegg med forbrukstall (kwh) for 2004, prognose for 2005 og avregnet forbruk for 2005 (samt budsjettert forbruk og prognoser for 2006). Avviket mellom avregnet forbruk og prognose for 2005 er interessant fordi det viser noe lavere avregnet (virkelig) forbruk (8.855.577 kwh) enn den prognose (8.965.113 kwh) som lå til grunn for å budsjettere forbruk for 2006. Budsjettert forbruk for 2006 ble satt til 8.917.230 kwh for de 52 anlegg som er i ordinær bruk til tjenestene.

Vedlegg 9, 10 og 11 er beregning av økonomiske konsekvenser av **prisavvik** og **forbruksavvik** for henholdsvis **kraftpriser**, **el-avgift** og **nettleie**. Vedlegg 12 er samlet virkning for disse tre elementer. For hvert av elementene er anleggene gruppert i *anlegg med effektmåling* og *anlegg uten effektmåling*. 44% av bydelens anlegg har effektleddsmåling fordi hovedsikring er 65 ampere eller større, men disse anlegg står for vel 90% av budsjettert/prognosert forbruk.

Merutgiften for **prisavvik** (økte priser for nettleie) er beregnet til vel 1,3 mill. Merutgift som følge av **forbruksavvik** (økt forbruk utover budsjettert forbruk) er beregnet til nær 0,3 mill.

Det er lagt til grunn et prognosert forbruk på 9.451.324 kwh. Prognosen bygger på faktisk avregnet forbruk første halvår og forventning om tilsvarende forbruk annet halvår. Dersom virkelig forbruk annet halvår blir lavere enn denne prognosen, vil den beregnede merutgift på ca 0,3 mill som følge av at prognosert forbruket er større enn budsjettert forbruk, kunne bli moderert.

Avvikene som følge av økte priser for nettleie, merforbruk og etterregning for 2005 utgjør til sammen mer enn 1,7 mill. I forslaget til disponering av eksterne budsjettjusteringer er det foreslått at kr.706.000 brukes til delvis dekning av merkostnader for energi. De resterende 1 mill er oppført som udekket merforbruk i prognosen for årsresultat 2006. Tilknytningen av dette merforbruk er gjort til kostra 261 institusjonslokaler fordi de største anlegg gjelder slike lokaler. Når endelige avregninger for 2006 foreligger en eller annen gang nær sommerferien i 2007, vil noe av merforbruket bli fordelt til andre kostrafunksjoner, for eksempel 265 kommunale boliger.

Prognose for årsresultat 2006:

Vedlegg 2 viser prognose for årsresultat. Samlet merforbruk i prognosen er 26 mill.

Hovedpostene er 6,5 mill merforbruk av økonomisk sosialhjelp, 6,6 mill udekket merforbruk fra 2005, 5,3 mill merforbruk sykehjemsplasser, 1,5 mill merforbruk som følge av forsinket oppstart botilbud, (ytterligere) 4 mill merforbruk barneverntiltak og nå 1 mill merforbruk energi.

Bydelsdirektør vil i egen sak redegjøre for tiltak for å oppnå balanse.

Forslag til vedtak:

Resultatrapporten og prognosen for årsresultat tas til etterretning.

Budsjettjusteringer gjennomføres som foreslått, slik at samlet netto driftsbudsjett øker til 682,147 mill.

BYDEL SAGENE, 03.08.06

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Vedlegg 1: Budsjettjusteringer 2006 ajourført per 15.06.06

Vedlegg 2: Regnskap er kostrafunksjon januar-juni og prognose for årsresultat 2006

Vedlegg 3: Produksjonsrapport for pleie, omsorg, hjelp i institusjon

Vedlegg 4: Produksjonsrapport for pleie, omsorg, hjelp i hjemmet

Vedlegg 5: Plantall sosialtjenesten (foreløpig –endelig rapport ettersendes)

Vedlegg 6: Budsjettjusteringer 2006 ajourført 24.07.06

Vedlegg 7: Kopi av brev av 11.07.06 fra avdeling for konserninnkjøp og effektivisering med melding om økte priser for nettleie.

Vedlegg 8: Energiprognose med forbruk 2004, 2005 og 2006 per anlegg

Vedlegg 9-10-11: Kostnadsvirkninger av avvik mellom budsjett 2006 og prognose 2006 med hensyn til avvikende forbruksmengde og prisaavik for hhv kraftpriser, el-avgift og priser for nettleie.

Vedlegg 12: Total energikostnad for el-kraft, el-avgift og nettleie

Utrykte vedlegg:

BU-sakene 45/06, 46/06 og 05/06.

Byrådssakene som angitt i vedlegg 6 budsjettjusteringer

Bilag 4.6 forbruk elektrisitet egne måler i budsjettdokument for 2006.

Bydel Sagene - budsjettjusteringer 2006 (ajourført 15.06.06)

	Saksnr byråd/ bystyre	Saken gjelder	Saksnr bydels- utvalg	Regi- strert i ABM	Driftsutgift hele 1000 kr	Økonomisk sosialhjelp hele 1000 kr	Sum netto driftsutgift
1	Sak 1/06	Byrådets forslag			578.368	78.233	656.601
2	299/05	Tilleggsinnstilling			- 9.539	+ 344	- 9.195
3		Finanskomiteen			+ 7.926	+ 1.450	+ 9.376
	<i>Sum</i>	<i>Budsjettjulet 2006 = DOK 3/2006</i>	107/05		576.755	80.027	656.782
4		BU budsjettvedtak Sosialhjelp til aktive tiltak	107/05	VBUT0101	+ 5.000	- 5.000	0
	<i>Sum</i>	<i>Budsjett 2006 som vedtatt av BU</i>			581.755	75.027	656.782
5		Tiltaksstønad til sosialhjelpsmottakere	17/06	VBUT0401	+ 1.000	- 1.000	0
6	7, kommdir	Ungdomstiltak sene lørdagskvelder	43/06	VVST0301	+ 125		656.907
7	6, kommdir	Flyktningtilskudd og introduksjonsordning	43/06	VVST0302	+ 2.955		659.862
8		Tilbakeført fra aktive tiltak til sosialhjelp	43/06	VBUT0501	- 1.455	+ 1.455	0
9	5, byråds	Psykisk helsetiltak	43/06	VVST0304	+ 2.825		662.687
10	Rundsk. 16/2006	Framført merforbruk fra 2005	august	VBYS0601	- 6.731		655.956
11	Rundsk. 16/2006	Overførte øremerkete midler fra 2005	5/06	VBYS0601	+ 3.159	0	659.115
12		Handlingsplan OIØ	august	VBYS0601	+ 7.000		666.115
13		Sosialhjelp etter regnskap 2005	august	VBYS0602		- 167	665.948
	<i>Sum</i>	<i>Justert budsjett 2006</i>			590.633	75.315	665.948

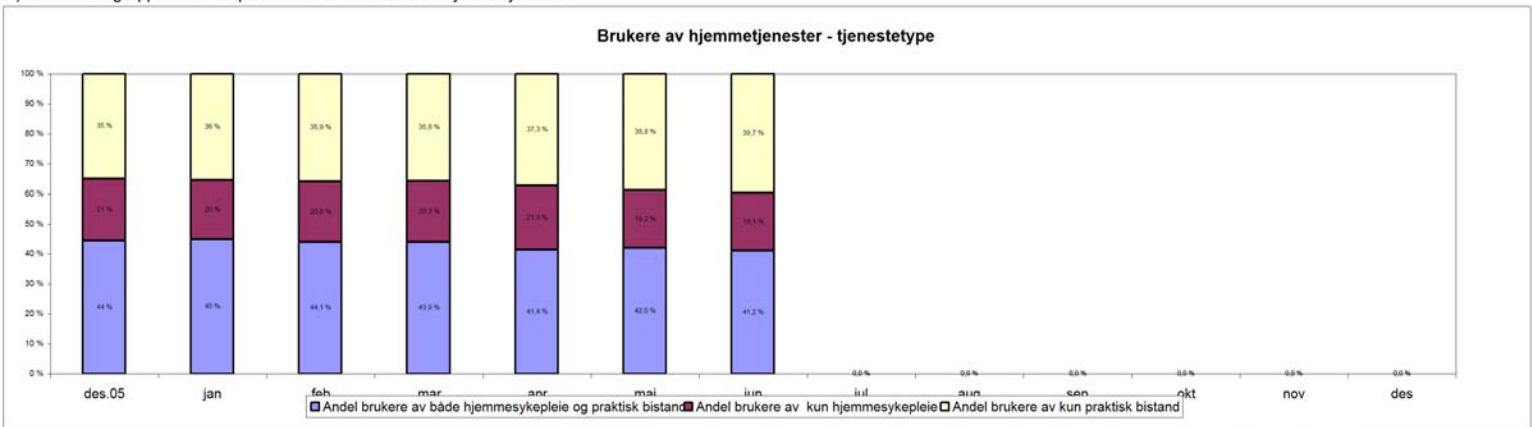
produksjons-/produktivitetsindikatorer															
Produksjons-/produktivitetsindikatorer	31.12.05	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	Opprinelige plantall pr 31.12.06	Noter
253 PLEIE, OMSORG OG HJELP I INSTITUSJON:															
Antall sykehjemsplasser i drift som bydelen forvalter	256	256	256	256	255	255	255							256	
Antall sykehjemsplasser som bydel kjøper	98	95	93	88	87	87	88							48	1)
Antall sykehjemsplasser som bydel selger	1	1	1	1	1	3	5							1	
Sum sykehjemsplasser til disposisjon for egne innbyggere	353	350	348	343	341	339	338	0	0	0	0	0	0	303	
- herav korttidsplasser (rehab./avlastn./akutt/trygghet)	61	46	46	46	46	46	46							46	
- herav belagte korttidsplasser (rehab./avlastn./akutt/trygghet)	32	28	28	31	34	30	29							35	
- herav skjermede plasser + kjøpte skjermede plasser	80	77	76	76	74	74	74							56	
Ant. plasser i aldershjem/servicehjem	33	33	33	34	33	32	32							33	
Sum syke- og aldershjemsplasser til disposisjon for egne innbyggere	386	383	381	377	374	371	370	0	0	0	0	0	0	336	
Antall betalingsdøgn på Furuset. (1 710,- per døgn)	97	49	188	220	119	49	19								
Antall pasienter på Furuset	2	4	9	6	1	0	1								
Antall kjøpte plasser i spesialboliger	15	15	15	15	15	15	15							16	
Antall på venteliste i eget hjem forfast sykehjemsplass	4	7	3	1	1	6	7							2	2)
Gjennomsnittlig ventetid i eget hjem forfast sykehjemsplass (i dager)	11	22	23	15	23	9	16							30	3)
Andel heldøgnsbeboere på korttidsopphold av totalt antall sykehjemsplasser	8,9 %	8,0 %	8,0 %	9,0 %	10,0 %	8,8 %	8,6 %							11,6%,(20%)	4)
Andel skjermede plasser av totalt antall sykehjemsplasser	22,7 %	22,0 %	21,8 %	22,2 %	21,7 %	21,8 %	21,9 %							18,5 %	
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon (KOSTRA)	21,4 %	21,3 %	21,3 %	20,8 %	21,4 %	21,6 %	21,7 %							18,0 %	6)
Andel innbyggere fra 67 - 79 år som bor i institusjon med heldøgns pleie- og omsorg	4,4 %	4,3 %	4,3 %	4,8 %	4,4 %	4,5 %	4,6 %							4,0 %	7)
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	93,1 %	93,5 %	93,4 %	93,4 %	93,4 %	93,9 %	93,9 %							95%,(90%)	4)

- EVENTUELLE NOTER TIL PLANTALLENE:**
 1) Inkludert kjøpte plasser på Lille Tøyen sykehjem.
 2) Antall på venteliste i eget hjem for fast sykehjemsplass er per siste dato i månedn.
 3) Månedlige gj. snittlig ventetid er sum ventetid i dager for de som venter dividert på antall som venter.
 4) Tall i parentes er Oslo kommunes plantall.
 5) Sum sykehjemsplasser dividert på prognoserte antall 80 år og over .
 6) Antall 80 år og over på sykehjem og aldershjem (inkl. kjøpte) dividert på prognoserte antall 80 år og over .
 7) Antall 67-79 år på sykehjem og aldershjem (inkl. kjøpte) dividert på prognoserte antall 67-79 år .

Produksjons-/produktivitetsindikatorer	31.12.05	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	Opprinnelige plantall pr 31.12.06	Noter
254 PLEIE, OMSORG OG HJELP I HJEMMET															
Andel innbyggere 80 år og over som mottar hjemmetjenester	41,4 %	41,5 %	41,5 %	41,6 %	41,3 %	40,4 %	40,7 %							42,0 %	7)
Andel innbyggere 67-79 år som mottar hjemmetjenester	17,2 %	17,8 %	17,7 %	17,7 %	18,0 %	17,5 %	18,1 %							18,0 %	7)
Andel innbyggere under 67 år som mottar hjemmetjenester	1,3 %	1,2 %	1,2 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %	1,3 %							1,3 %	7)
Andel mottakere 80 år og over som mottar hjemmetjenester	49,1 %	49,3 %	48,5 %	48,0 %	47,3 %	47,0 %	46,7 %								8)
Andel mottakere 67-79 år som mottar hjemmetjenester	21,7 %	21,8 %	21,6 %	21,3 %	21,7 %	21,6 %	22,2 %								8)
Andel mottakere under 67 år som mottar hjemmetjenester	29,2 %	28,9 %	30,0 %	30,7 %	30,9 %	31,4 %	31,1 %								8)
Antall trygghetsalarmer i bruk	965	955	952	947	931	925	959							900	

7) Dekningsgraden er beregnet som antall brukere i aldersgruppen i prosent av prognostiserte befolkningen i den respektive aldersgruppen.

8) Antall i målgruppen dividert på sum antall mottakere av hjemmetjenester.

	des.05	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des
Antall brukere av både hjemmesykepleie og praktisk bistand	519	514	509	511	480	478	471						
Antall brukere av kun hjemmesykepleie	240	224	231	236	247	218	219						
Antall brukere av kun praktisk bistand	409	407	415	416	433	441	454						
Sum antall brukere av hjemmetjenester	1168	1145	1155	1163	1160	1137	1144						

Produksjons-/produktivitetsindikatorer	31.12.05	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	Opprinnelige plantall pr 31.12.06	Noter
733 Transport (ordning) for funksjonshemmete															
Antall TT-brukere	1137	1107	1097	1100	1090	1085	1075							988	

10.08.2006

PLANTALL SOSIALTJENESTEN 2006	jan	feb	mar	apr	mai	jun	jul	aug	sep	okt	nov	des	gj.snitt/s um	Måltall 2006	Resultat 2005
antall sosialhjelpsmottakere med økonomisk stønad	867	924	942	919	965	826	867						904	900	931
herav klienter 18-24 år	71	80	83	66	82	80	88						79	75	88
herav klienter 25 år +	816	844	859	853	883	746	779						826	815	843
totalt antall henvendelser i mottak	1328	1298	1289	970	-	-	-						-	-	2081
herav henv. Boligkontoret	676	664	566	365	-	-	-						568	290	290
antall nye klienter i mottak	167	149	158	131	-	-	-						151	165	230
antall nye klienter i mottak som mottar øk. stønad	44	44	62	34	-	-	-						46	51	48
antall som kun mottar råd og veiledning	123	105	96	97	-	-	-						105	112	107
*saksbehandlingstid for søknad om øk.sosialhjelp innen 2 uker	82 %	82 %	78 %	76 %	88 %	84 %	84 %						82 %	95 %	83 %
gjennomsnittlig stønadslengde	4,6	5,2	5,2	5,1	5,1	6,5	6,2						5,4	4,5 mnd	4,5
antall personer i døgnovernattingssteder i løpet av mnd.	13	14	20	14	12	6	6						12		2
*antall personer i døgnovernattingssteder uten kvalifiseringsvåle	0	0	1	1	0	0	0						0	0	0
*antall personer i døgnovernattingssteder med opphold over 3 n	3	3	3	3	5	2	2						3	0	2
Utbetaling av øk. Sosialhjelp															
gj.snittlig utbetalt pr klient brutto	8 135	8 063	9 193	7 932	9 691	7794	7750						8 365	7800	7700
gj.snittlig utbetalt pr klient netto	7 650	7 263	8 228	7 145	8 701	6033	6250						7 324	6759	7447
Rusomsorg															
Antall personer i omsorgsplasser	36	36	36	33	33	33	33						34	40	33
Antall personer i metadonbehandling	128	128	133	133	133	133	133						132	120	124
Antall personer i rehabiliteringsplasser	37	37	34	40	38	38	38						37	45	45
Boligtiltak															
*saksbehandlingstid for søknad om finansiering til kjøp av bolig i r	82 %	83 %	75 %	100 %	78 %	100 %							86 %	80 %	NY
*saksbehandlingstid for søknad om kommunal bolig innen 3 mnd	48 %	64 %	80 %	69 %	82 %	78 %							70 %	95 %	NY
*andel positive vedtak for kommunal bolig effektivert innen 6 mn	80 %	80 %	85 %	75 %	76 %	83 %							80 %	80 %	NY
Kvalifiseringstiltak															
antall nyhenviste	47	43	39	23	34	42							38	30	35
antall under utredning	217	217	208	215	218	216							215	200	198
antall i opplæringsstiltak	103	107	105	98	61	53							88	80	82
antall i sysselsettingstiltak	179	188	190	188	184	180							185	210	217
antall som har fått ordinært arbeid/utnotert blitt borte	19	26	31	18	24	35							26	35	35
antall tilbakført sosialkontorene/søkt trygd/flyttet	17	16	16	12	17	20							16	15	16
antall som mottar introduksjonsstønad og er i norskopplæring	35	35	36	39	37	37							37	30	15
Antall som mottar introduksjonsstønad og er i arbeidsrettet tiltak+evt norsk															

*måltall for FOI ifølge grønt hefte 2006 s.69

Bydel Sagene - budsjettjusteringer 2006 (ajourført 24.07.06)

	Saksnr byråd/ bystyre	Saken gjelder	Saksnr bydels- utvalg	Regi- strert i ABM	Driftsutgift hele 1000 kr	Økonomisk sosialhjelp hele 1000 kr	Sum netto driftsutgift
1	Sak 1/06	Byrådets forslag			578.368	78.233	656.601
2	299/05	Tilleggsinnstilling			- 9.539	+ 344	- 9.195
3		Finanskomiteen			+ 7.926	+ 1.450	+ 9.376
	Sum	Budsjettjuleten 2006 = DOK 3/2006	107/05		576.755	80.027	656.782
4		BU budsjettvedtak Sosialhjelp til aktive tiltak	107/05	VBUT0101	+ 5.000	- 5.000	0
	Sum	Budsjett 2006 som vedtatt av BU			581.755	75.027	656.782
5		Tiltaksstønning til sosialhjelpsmottakere	17/06	VBUT0401	+ 1.000	- 1.000	0
6	7, kommdir	Ungdomstiltak sene lørdagskvelder	43/06	VVST0301	+ 125		656.907
7	6, kommdir	Flyktningtilskudd og introduksjonsordning	43/06	VVST0302	+ 2.955		659.862
8		Tilbakeført fra aktive tiltak til sosialhjelp	43/06	VBUT0501	- 1.455	+ 1.455	0
9	5, byråds	Psykisk helsetiltak	43/06	VVST0304	+ 2.825		662.687
10A	Rundsk. 16/2006	Framført merforbruk fra 2005	august	VBYS0601	- 6.641)		
10B	Rundsk. 16/2006	Overførte øremerkete midler fra 2005	5/06	VBYS0601	+3.159)		
10C		Andel styrkning	august	VBYS0601	+986)		660.191
11		Handlingsplan OIØ	august	VBYS0501	+ 7.000		667.191
12		Sosialhjelp etter regnskap 2005	august	VBYS0601		- 167	667.024
13	27,BOU	Kompensasjon nye barnehageplasser	august	VBOU0601	10.572		677.596
14	29,BOU	Funksj.h.barn bhg	august	VBOU0701	3.766		681.362
15	17, kommdir	Psykisk helsearbeid	august	VVST0601	785		682.147
	Sum	Justert budsjett 2006			606.832	75.315	682.147

Oslo kommune
Utvikling- og kompetanseetaten

Avdeling for konsernninnkjøp og effektivisering

Til alle Oslo kommunes virksomheter

SAGENE BYDELSESFORVALTNING	
12.07.06	Saksnr.
	Doknr.
	Utgitt

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

200500659-4

Saksbeh:

Tone Emblem, 23 49 17 36

Dato: 11.07.2006

Arkivkode:

183.1

VEDR. BUDSJETTPRISER FOR 2006 NÅR DET GJELDER ELEKTRISK KRAFT, NETTLEIEN

Med bakgrunn i tall på nettleien fra 2005, hvor det har vist seg at budsjettprisen på 16 øre/kWh har vært for lav, har vi fått justerte budsjettpriser fra Fjordkraft for siste halvår 2006:

Anlegg som ikke er effektmålte: 18 øre/kWh

Fjordkraft fakturerer faktiske kostnader pr. dagsdato.

Anlegg som er effektmålte: Ca. 30 øre/kWh

Fjordkraft viderefakturerer mottatte nettleiefakturaer fra Hafslund nett. Hafslund nett akonto fakturerer effektkostnaden for 2006 gjennom året og denne avregnes etter 31.12.2006. Nettleiekostnaden vil pga effektkostnaden variere fra anlegg til anlegg.

For mer informasjon om Hafslund netts beregning av nettleiekostnad se:
www.hafslund.no/bedrift/nettleie

Med hilsen

Wenche Hågan
direktør

Jacob Landsvik
avdelingsdirektør

Utvikling- og kompetanseetaten
Avdeling for konsernninnkjøp og
effektivisering

Postadresse:

Boks 6538 Hagerud

0606 OSLO

Besøksadresse:

Strømsv. 102

Telefon: 02 180

Telefax: 23 49 13 90

Epost: post@oslo.kommune.no

Org.nr: 971 183 675

Energiplan 2006

Adresse	Målernr	MålerID	Type	effekt	Tjeneste	Forbruk	Prognose	Avregnet	diff	Budsjett	Prognose	diff	budsjett
					-ledd	2004	2005	2005	- prognose	2006	2006	- prognose	
Anlegg med effektmåling (over 65 ampere hovedsikring):													
Anna Selnesgt 5	PG885276	52448127	time	E	Oskar Braaten bkg	96.575	101.599	97.825	-3.774	98.575	120.000	-21.425	
Biermannsgt 4	PK10145190	52459489	time	E	Biermannsgt gruppebolig	127.445	121.258	113.633	-7.625	127.445	140.000	-12.555	
Bjølsgt 12	PG10145267	52395087	time	E	Ungdomstiltak: Bjølsen fritidsskole	201.596	203.221	208.449	5.228	201.596	265.792	-64.196	
Bjølsgt 13	PG787216	52395084	time	E	Bjølsenhellinga bkg	122.683	105.553	97.151	-8.402	122.683	122.683	0	
Kingosgt 12-14	993779F01	52242586	time	E	Kingosgt bosenter m/ flere	303.866	302.233	294.627	-7.606	303.866	352.772	-48.906	
Kristiansandsgt 2	993966F03	52386528	time	E	Sagene samfunnshus	259.561	281.079	287.139	6.060	281.079	341.570	-60.491	
Maridalsveien 145	PK10146035	52104184	time	E	Maridalsveien bkg	107.285	118.244	111.819	-6.425	118.244	128.848	-10.604	
Maridalsveien 227 E	710885	52113087	time	E	Mor Go'hjertas bkg	170.275	179.398	171.415	-7.983	179.398	179.398	0	
Mor Go'hjertas vei 22	994661F03	55278820	time	E	Akerselva sykehjem (Olje=396.3)	912.153	1.496.366	1.399.518	-96.848	1.496.366	1.496.366	0	
Mor Go'hjertas vei 22	994661F01	52111700	time	E	Akerselva sykehjem	1.581.746	1.587.719	1.532.676	-55.043	1.587.719	1.557.254	-30.465	
Sandakerveien 33 C	780417	52543143	ok	E	flere	46.385	46.313	36.764	-9.549	46.385	36.625	-9.760	
Sandakerveien 78	PK10145516	52551599	time	E	Mottak/boligkontor (6 mndr)	227.119	117.674	229.216	111.543	58.837	160.000	-101.163	
Stavangergt 27	701991	52396510	ok	E	Tirilltoppen bkg	58.640	59.036	48.415	-10.621	58.640	58.640	0	
Thv Meyersgt 7	PK779501	53026768	time	E	Bydelsadministrasjonen	188.860	187.811	187.543	-268	188.860	188.860	0	
Treschowsgt 2 B	994039F02	52417000	time	E	flere	21.365	21.323	20.387	-936	10.683	8.918	1.765	
Treschowsgt 2 B	994039F03	52417079	time	E	flere	95.701	96.309	101.422	5.113	47.851	47.851	-1	
Vøyensvingen 4	780318	52239510	ok	E	flere	72.948	67.060	65.161	-1.899	72.948	65.976	6.972	
Vøyensvingen 6	99188F01	52239800	time	E	flere (olje+fjernvarme=669.845)	582.855	809.845	875.994	66.149	809.845	809.845	0	
Vøyensvingen 6	99188F02	52239817	time	E	flere	984.991	957.350	951.087	-6.263	984.991	922.596	42.395	
Vøyensvingen 20	PK885586	55290082	time	E	Barnhage/boliger	422.146	557.933	551.995	-5.938	557.933	665.160	-107.227	
Vøyensvingen 22	PK888583	55290075	time	E	Boliger/dagsenter/bkg	439.183	616.803	607.113	-9.690	616.803	758.490	-141.687	
Åsengt 19-21	PG783069	52509255	time	E	Åsenhagen åpen bkg (murvilla)	94.081	88.890	83.246	-3.644	88.890	102.742	-15.852	
Åsengt 22	885289	52509514	ok	E	Lilleborg bkg	48.712	49.290	56.267	6.977	48.712	70.000	-21.288	
sum 23 anlegg med effektmåling:						7.127.971	8.170.307	8.128.862	-41.445	8.086.148	8.600.186	-514.038	

8
side 1

Adresse	Målernr	MålerID	Type	effekt	Tjeneste	Forbruk	Prognose	Avregnet	diff	Budsjett	Prognose	diff
					-ledd	2004	2005	2005	-prognose	2006	2006	budsjett
						kwh	kwh	kwh		kwh	kwh	-prognose
Anlegg på ordnær tariff (uten effektmåling, hovedsikring under 65 ampere):												
Agathe Grøndahlsgt	737605	52490560	ok		Grønn patrulje (før: barnepark)	10.420	9.094	8.000	-94	10.420	9.028	1.392
Arendalsgt 4	786364	52377014	ok		Dronning Louises bgh	55.686	52.815	48.755	-4.060	55.686	50.568	5.118
Bjølensgt 12	10006909	52395070	ok		Bjølens barnepark	6.822	7.662	7.400	-262	1.000	1.000	0
Bjølensgt 18	779204	52395469	ok		Bjølens bgh	56.438	46.365	42.208	-4.157	56.438	42.208	14.230
Fagerheimgt 31	637773	53161469	ok		Ung: Torshovdalen aktivitetshus	74.105	70.126	69.880	-246	74.105	70.000	4.105
Kyrre Greppsgt 3	752282	52497118	ok		Kyrre Greppsgt booppfølging	13.400	7.800	1.388	-6.412	7.800	10.000	-2.200
Kyrre Greppsgt 3	741225	52497132	ok		Kyrre Greppsgt booppfølging							
Larviksgt 1	770689	52411480	ok		Kyrre Greppsgt booppfølging	18.493	9.813	9.700	-113	18.493	9.732	8.761
Maridalsveien 244 C	767211	52116750	ok		Oppfølgingsenheten	39.751	40.869	43.171	2.302	39.751	43.171	-3.420
Nordkappgt 23	697227	52502553	ok		Voldslekk gruppebolig	6.394	6.487	7.656	1.169	6.394	7.656	-1.262
Oskar Braatensgt 18	824218	52454241	ok		Nærmiljøttak	2.603	2.970	3.304	334	2.603	3.304	-701
Oskar Braatensgt 6	652050	52452711	ok		Torshov bgh	113.799	89.984	85.211	-4.773	113.799	113.799	0
Rifleggt 11	396761	52411411	ok		Sagene bgh	70.983	70.638	62.977	-7.661	70.983	64.302	6.681
Rifleggt 13	638219	52411435	ok		Rifleggt bgh	34.295	40.188	39.900	-288	34.295	39.897	-5.602
Rifleggt 13	636220	52411442	ok		Bjølens åpen bgh	25.042	25.263	25.100	-163	25.042	25.080	-38
Sandakerveien 33 C	710883	52543211	ok		Bjølens åpen bgh	46.375	46.625	39.226	-7.399	46.375	39.186	7.189
Sandakerveien 33 C	778726	52543211	ok		flere	43.354	50.114	50.116	2	43.354	49.727	-6.373
Sandakerveien 33 C (pole)	710944	52543167	ok		flere	0	0	0	0	0	25.000	-25.000
Sandakerveien 42 B	10152158	55428003	ok		Kjøpmannsgården gruppebolig		15.000	2.679	-12.321	15.000	16.754	-1.754
Sandakerveien 63	613445	52548568	ok		Thor Olsen bgh	37.036	37.248	36.800	-448	37.248	36.656	592
Sandakerveien 63	416840	54798138	ok		Thor Olsen bgh		5.081	250	-4.831	5.081	599	4.482
Sandakerveien 63	721278	52548582	ok		Thor Olsen bgh	2.519	2.600	4.090	1.490	2.600	4.084	-1.484
Sandakerveien 78	631993	52551605	ok		Mottak/boligkontor (6 mndr)	7.041	9.250	2.291	-6.959	4.625	2.346	2.279
Sigurd Liesgt 13	785518	52492595	ok		Askeladden bgh	31.381	30.209	28.832	-1.377	31.381	28.945	2.436
Søren Jaabæksgt 3	698475	55054288	ok		Ilaldalen friluftsbgh	2.200			0	2.200	0	2.200
Treschowsgt 21	770572	52418863	ok		Rifleggt bgh avd Putte	29.495	22.499	21.806	-693	29.495	21.085	8.410
Vogtsgt 28, leilighet A	585870	52461201	ok		Barnevernstillak	10.410	9.778	9.081	-697	10.410	10.410	0
Asengt 19-21	783335	52509262	ok		Åsenhagen åpen bgh (trevilla)	68.777	65.255	61.031	-4.224	65.255	75.000	-9.745
sum 29 anlegg, ordnær tariff uten effektmåling (under 65 ampere hovedsikring):		52509279	ok		Åsenhagen åpen bgh, kjøgleban	14.529	14.353	13.800	-553	14.529	1.500	13.029
						821.348	794.806	726.715	-68.091	831.082	851.037	-19.955
sum 29 anlegg, ordnær tariff uten effektmåling (under 65 ampere hovedsikring):												
Agathe Grøndahlsgt	768090	52489274	ok		Fontene i Torshovparken	1	5	9	4	1	4	-3
Dannevigsvn 17	767664	52376581	ok		Fontene ved Sagene kirke	4.075			0	4.075	0	4.075
Kongsvingergt		52393021	ok		Fontene i Bjølensparken	1			0	1	1	0
Torshovgt 20		?	ok		Grønn patrulje (Lilleborg/direkt)	0	0	0	0	0	0	0
Torshovgt 33	876218	52448189	ok		Fontene ved Trikkestallen	96	96	92	-4	96	96	0
Søren Jaabæksgt 1	571130	52253042	ok		Nordishavet barnepark	585	3.090	3.000	-90	0	0	0
Vogtsgt 28, leilighet C		?	ok		Barnevernstillak	0	0	0	0	0	0	0
Vogtsgt 28, leilighet B	584918	52461195	ok		Barnevernstillak	0	0	0	0	0	0	0
Sandakerveien 33 C (sagt opp)		52543174	ok		flere	51.331	51.331		-51.331	51.331	0	51.331
sum 9 mindre anlegg (til fontener, oppsagte og nye):						56.089	54.522	3.101	-51.421	55.504	101	55.403
sum 52 anlegg i ordnær bruk til tjenestene:												
						7.949.319	8.965.113	8.855.577	-109.536	8.917.230	9.451.223	-533.993
total 61 anlegg inkludert oppsagte og nye:												
						8.005.408	9.019.635	8.858.678	-160.957	8.972.734	9.451.324	-478.590

Kostnadsvirkninger av avvik mellom budsjett 2006 og prognose 2006.

Analysert med hensyn til virkning av avvikende forbruksmengde (kwh) og prisavvik for hhv kraftpriser, el-avgift og priser for nettleie.

- fortegn er avvik med negativ økonomisk virkning

Kraftpriser

Anleggstype	Forbruk 2004 kwh	Prognose 2005 kwh	Avregnet 2005 kwh	diff prognose - avregnet	Budsjett 2006 kwh	Prognose 2006 kwh	diff kwh budsjett - prognose	diff pris budsjett prognose	samlet diff budsjett - prognose
23 anlegg med effektmåling	7 127 971	8 170 307	8 128 862	41 445	8 086 148	8 600 186	-514 038		
pris kr per kwh	0,2800	0,2800	0,2800		0,2800	0,2830		-0,0030	
sum kraftkostnad	1 995 832	2 287 686	2 276 081	11 604	2 264 121	2 433 853	-143 931	-25 801	-169 731
29 anlegg uten effektmåling	821 348	794 806	726 715	68 091	831 082	851 037	-19 955		
pris kr per kwh	0,2800	0,2800	0,2800		0,2800	0,2830		-0,0030	
sum kraftkostnad	229 977	222 546	203 480	19 065	232 703	240 843	-5 587	-2 553	-8 141
sum 52 anlegg ordinær bruk	7 949 319	8 965 113	8 855 577	109 536	8 917 230	9 451 223	-533 993		
pris kr per kwh	0,2800	0,2800	0,2800		0,2800	0,2830		-0,0030	
total kraftkostnad	2 225 809	2 510 232	2 479 562	30 670	2 496 824	2 674 696	-149 518	-28 354	-177 872

Prosentøkning for total kraftkostnad i prognose 2006 i forhold til budsjett 2006:

7,1 %

Kostnadsvirkinger av avvik mellom budsjett 2006 og prognose 2006.

Analysert med hensyn til virkning av avvikende forbruksmengde (kwh) og prisavvik for hhv kraftpriser, el-avgift og priser for nettleie.

- fortegn er avvik med negativ økonomisk virkning

EL-avgift

Anleggstype	Forbruk 2004 kwh	Prognose 2005 kwh	Avregnet 2005 kwh	diff prognose - avregnet	Budsjett 2006 kwh	Prognose 2006 kwh	diff kwh budsjett - prognose	diff pris budsjett prognose	samlet diff budsjett - prognose
23 anlegg med effektmåling	7 127 971	8 170 307	8 128 862	41 445	8 086 148	8 600 186	-514 038		
pris kr per kwh	0,0988	0,0988	0,0988		0,0988	0,1050		-0,0062	
sum el-avgift	704 244	807 226	803 132	4 095	798 911	903 020	-50 787	-53 321	-104 108
29 anlegg uten effektmåling	821 348	794 806	726 715	68 091	831 082	851 037	-19 955		
pris kr per kwh	0,0988	0,0988	0,0988		0,0988	0,1050		-0,0062	
sum el-avgift	81 149	78 527	71 799	6 727	82 111	89 359	-1 972	-5 276	-7 248
sum 52 anlegg ordinær bruk	7 949 319	8 965 113	8 855 577	109 536	8 917 230	9 451 223	-533 993		
pris kr per kwh	0,0988	0,0988	0,0988		0,0988	0,1050		-0,0062	
total el-avgift	785 393	885 753	874 931	10 822	881 022	992 378	-52 759	-58 598	-111 356

Prosentøkning for total el-avgift i prognose 2006 i forhold til budsjett 2006:

12,6 %

Kostnadsvirkninger av avvik mellom budsjett 2006 og prognose 2006.

Analysert med hensyn til virkning av avvikende forbruksmengde (kwh) og prisavvik for hhv kraftpriser, el-avgift og priser for nettleie.

- fortegn er avvik med negativ økonomisk virkning

Nettleie

Anleggstype	Forbruk 2004 kwh	Prognose 2005 kwh	Avregnet 2005 kwh	diff prognose - avregnet	Budsjett 2006 kwh	Prognose 2006 kwh	diff kwh budsjett - prognose	diff pris budsjett prognose	samlet diff budsjett - prognose
23 anlegg med effektmåling	7 127 971	8 170 307	8 128 862	41 445	8 086 148	8 600 186	-514 038		
pris kr per kwh	0,1600	0,1600	0,1600		0,1600	0,3000		-0,1400	
sum nettleie	1 140 475	1 307 249	1 300 618	6 631	1 293 784	2 580 056	-82 246	-1 204 026	-1 286 272
29 anlegg uten effektmåling	821 348	794 806	726 715	68 091	831 082	851 037	-19 955		
pris kr per kwh	0,1600	0,1600	0,1600		0,1600	0,1800		-0,0200	
sum nettleie	131 416	127 169	116 274	10 895	132 973	153 187	-3 193	-17 021	-20 214
sum 52 anlegg ordinær bruk	7 949 319	8 965 113	8 855 577	109 536	8 917 230	9 451 223	-533 993		
pris kr per kwh	0,1600	0,1600	0,1600		0,1600	0,3000		-0,1292	
total nettleie	1 271 891	1 434 418	1 416 892	17 526	1 426 757	2 835 367	-85 439	-1 221 047	-1 306 486

Prosentøkning for total nettleie i prognose 2006 i forhold til budsjett 2006:

91,6 %

Kostnadsvirkninger av avvik mellom budsjett 2006 og prognose 2006.

Analysert med hensyn til virkning av avvikende forbruksmengde (kwh) og prisavvik for hhv kraftpriser, el-avgift og priser for nettleie.

- fortegn er avvik med negativ økonomisk virkning

Total energikostnad for el-kraft, el-avgift og nettleie

Anleggstype	Forbruk 2004 kwh	Prognose 2005 kwh	Avregnet 2005 kwh	diff prognose - avregnet	Budsjett 2006 kwh	Prognose 2006 kwh	diff kwh budsjett - prognose	diff pris budsjett prognose	samlet diff budsjett - prognose
23 anlegg med effektmåling	7 127 971	8 170 307	8 128 862	41 445	8 086 148	8 600 186	-514 038		
pris kr per kwh	0,5388	0,5388	0,5388		0,5388	0,6880		-0,1492	
sum energikostnad	3 840 551	4 402 161	4 379 831	22 330	4 356 817	5 916 928	-276 964	-1 283 148	-1 560 111
29 anlegg uten effektmåling	821 348	794 806	726 715	68 091	831 082	851 037	-19 955		
pris kr per kwh	0,5388	0,5388	0,5388		0,5388	0,5680		-0,0292	
sum energikostnad	442 542	428 241	391 554	36 687	447 787	483 389	-10 752	-24 850	-35 602
sum 52 anlegg ordinær bruk	7 949 319	8 965 113	8 855 577	109 536	8 917 230	9 451 223	-533 993		
pris kr per kwh	0,5388	0,5388	0,5388		0,5388	0,6772		-0,1384	
total energikostnad	4 283 093	4 830 403	4 771 385	59 018	4 804 604	6 400 317	-287 715	-1 307 998	-1 595 713

Prosentøkning for total energikostnad i prognose 2006 i forhold til budsjett 2006:

33,2 %

Saksframlegg

Saksmappe:
05/798

Saksbeh:
Knut Egger - bydelsdirektør

Dato: 07.08.2006
Arkivkode:
121.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
MEDBESTEMMELSESUTVALGET	15.08.2006
ARBEIDSUTVALGET	01.01.2003
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

BU-sak 06/60 Økonomisk situasjon 2006-2007

1. Sammendarg:

I denne sak gir bydelsdirektør sin vurdering av den økonomiske situasjon for 2006 og 2007.

Saken tar utgangspunkt i et forventet merforbruk i 2006 på 26 mill. (jfr. BU-sak 06/59 resultatrapport januar-juni 2006"). Ut fra dette er det beregnet et salderingsbehov på ca. 53 mill. i 2007 forutsatt at bydelen må dekke inn hele merforbruket fra 2005 og 2006 i 2007.

Bydelsdirektør anbefaler at bydelsutvalget søker om fordeling av merforbruket over 2007 og 2008 idet den foreslåtte nedtrapping av sykehjemsplasser i 2007 vil gi en ytterligere økonomisk effekt i 2008 som kan dekke en slik overføring av merforbruk.

Saken viser at bydelen i løpet av 2005 – 2006 har gjennomført omstillinger for 70-80 mill., og at bydelens aktivitetsnivå ved utgangen av 2006 vil være tilpasset den økonomiske ramme for 2006.

Det vises imidlertid til at det fremdeles er risiko knyttet til en del av salderingstiltakene, spesielt tempoet i nedtrapping av kjøpte sykehjemsplasser. På den annen side kan sosialhjelps utbetalingen i juli og ledige statlige sysselsettingsmidler tilsi at prognosen for sosialhjelp kan bedres. Bydelsdirektør velger derfor å opprettholde en prognose på 26 mill.

Bydelsdirektør har beregnet et rammekutt for 2007 på ca. 13,7 mill., og bydelsutvalget har tidligere gitt føringer om ytterligere nedtrapping i sykehjemsplasser m.m. som kan dekke et slikt rammekutt.

Bydelens økonomiske problem for 2007 er således i hovedsak knyttet til inndekning av tidligere års merforbruk, spesielt som følge av et omstillingsbehov i 2005 på nær 12% inkl. et rammekutt fra bystyret på ca. 7%.

I denne sak redgjør bydelsdirektør for en del salderingstiltak administrasjonen nå vurderer. De fleste av disse vil først kunne få økonomisk effekt i 2007.

Det vises også til BU-sak 06/46 forslag til budsjettsalderinger, behandlet av bydelsutvalget 15.06.d.å., som inneholder analyser av bydelens dekningsgrader, enhetskostnader, fordeling av budsjett på tjenesteområder og på type utgifter

2. Prognose for 2006

Tabellen nedenfor viser hovedtallene fra BU-sak 06/59 til møtet 31.08. I tabellen er bydelsutvalgets vedtatte reduksjoner fra møtene 15.12.05 og 15.06.06 innarbeidet. I møtet i juni ble 23 årsverk inndratt med en forventet effekt på 4 mill. for året. Midlene ble overført til styrking av barnevernets budsjett.

Tabell 1: Prognose for 2006 hele tusen kroner

	Område:	Vedtatt reduksjon for 2006	Avviksprognose for 2006
FO1	Inndekning av merforbruk fra 2005	0	- 6 600
FO1	Helse, sosial og nærmiljø	- 6 400	- 1 400
FO2	Oppvekst	- 10 270	- 3 700
FO3	Pleie- og omsorg	- 26 630	- 7 800
FO4	Økonomisk sosialhjelp	0	- 6 500
SUM		- 43 300	- 26 000

Prognosen er basert på regnskapet pr. 1. halvår 2006.

Prognosen er satt til et merforbruk på 26 mill. og er knyttet til følgende forhold:

- 6,6 mill. i ikke inndekket merforbruk fra 2005
- 4,0 mill. i barnevernsutgifter (utover de tilførte 4 mill. i BU-møtet 15.06)
- 5,1 mill. i forsinket nedtrapping av sykehjemsplasser og betaling for ferdig-behandlede pasienter
- 1,2 mill. i forsinket effekt av husleiebesparelser
- 1,5 mill. i forsinket effekt av oppstart av et eget botilbud for yngre funksjonshemmede
- 1,0 mill. i økte energipriser (meddelt bydelen pr. august d.å.)
- 6,5 mill. i sosialhjelp

Bystyret vedtok i juni d.å. at 50% av merforbruket fra 2005 må inndekkes i år, mens bydelsutvalget hadde søkt om at hele merforbruket først ble dekket inn i 2007. Derfor inngår dette merforbruk i prognosen for 2006.

Prognosen betyr at utgifter til barnevern og økonomisk sosialhjelp ligger på nivå med 2005, mens opprinnelig budsjettvedtak og tildelt ramme for sosialhjelp forutsatte reduksjoner.

3. Risikoområder:

Det er fire områder det knytter seg særskilt risiko til:

Tempo i nedtrapping av sykehjemsplasser
Tilførsel av nye kostnadskrevende pleiepasienter
Nye barnevernstiltak 2. halvår
Økonomisk sosialhjelp

Disse områder gjennomgås kort nedenfor.

3.1. Institusjonsplasser innen pleie og omsorg:

Tabell 2 : Antall institusjonsplasser:

Type plass	Status oktober 2005	Status pr. 01.01.06	Status pr. 01.07.06	Vedtatt budsjett 2006	Prognose for 2006
Sykehjemsplasser	369	353	338	303	309
Aldershjemsplasser	<u>33</u>	<u>33</u>	<u>32</u>	<u>33</u>	<u>32</u>
Sum	402	386	370	336	341
Barneboliger 1)	2	2	5	4	5

Barneboliger inngår i innst.plasser. Det er for 2006 avsatt budsjettmidler tilsvarende 5 plasser (bydelen fikk i desember 2005 ansvaret for et nytt funksjonshemmede barn som ved en feil ikke er inkl. i plan-tallet

Den vedtatte nedtrappingsplan forutsetter et redusert kjøp av 38 plasser fra Bydel Grunerløkka og 11 plasser i andre kommuner og bydeler. I tillegg ble kjøp fra Bydel Grunerløkka redusert med 12 plasser pr. 31.12.05. Plassene avvikles fortløpende når de ledigstilles. Plasser som avvikles i andre bydeler overtas av disse og medfører ikke nedtrapping av kommunens totale kapasitet.

Prognosen tilsier at de 11 plasser avvikles som forutsatt, mens de reduseres med 23 ved Lille Tøyen sykehjem (Bydel Grunerløkka). For å kompensere forsinkelsen søker bydelen å selge plasser for ca. 1,5 mill. ved bydelens egne sykehjem i løpet av høsten, og 7 slike plasser er innarbeidet i prognosen.

Dette gir et prognosert merforbruk på kjøp av plasser på 4,8 mill. og en forventet merinntekt på 1,5 mill. fra salg av plasser. Sammen med 1,8 mill. i merutgifter til betaling for ferdig-behandle pasienter fra sykehuset (Furuset sykehjem) gir dette en prognose på 5,1 mill.

Prognosen forutsetter m.a.o. en avvikling av 22 kjøpte plasser i 2. halvår mot 16 plasser 1. halvår samt salg av 7 plasser. Dersom 2.halvår blir som 1. halvår og vi ikke får solgt noen plasser kan dette forverre prognosen med ca. 3 mill.

3.2. Nye kostnadskrevende pleiepasienter:

Bydelens økonomi betyr at det ikke har vært mulig å avsette noen reserve til å møte nye brukere med særskilt stor omsorgsbehov ("kostnadskrevende brukere"). I 2005 måtte vi saldere inn 9 mill. i økte utgifter til slike brukere. Situasjonen hittil i år må sies å være noe unormal idet vi ikke har fått ansvaret for noe nye brukere. Dette nevnes imidlertid som et risikomoment idet dette ofte har vært brukere som flytter fra andre bydeler eller nyfødte med stort avlastnings-, og pleiebehov.

Det er i prognosen ikke tatt høyde for eventuelle nye brukere i løpet av året.

Her ligger imidlertid en av bydelen(es) større økonomiske utfordringer fremover. Denne utfordring kan illustreres på følgende måte:

Bydelens budsjettet på Kostra 254 pleie og omsorg i hjemmet har en ramme pr. d.d. på ca. 152 mill., og omfatter tjenester til ca. 1200 brukere inkl. barn med avlastning. Av dette benyttes ca. 48 mill. (eller ca. 37 mill. når vi trekker fra bystyrets kompensasjonen for kostnadskrevende brukere) til rundt 40 brukere. M.a.o. 3 % av brukerne bruker ca. 1/4 av avsatte midler til hjembasert omsorg. De fleste av brukerne er psykisk utviklingshemmede.

25 av disse brukere har en årlig ressursinnsats på fra 1 til 3,9 mill.

3.3. Barnevernet

Regnskapet for tiltaksutgifter for 2005 var på ca. 52 mill. Budsjettet pr. d.d. er på ca 46 mill. Prognosen settes til ca. 50 mill.

Samtidig er antall barn med tiltak i løpet av siste halvår øket fra 259 til 288 barn. Antall barn med tiltak i familiene er økt og kostnader pr. barn er redusert slik bydelsutvalget har vedtatt.

Bydelens ungdomstiltak følger opp ca. 40 barn etter vedtak fra barnevernet, mens kostnadene for dette pr.d.d. inngår i ungdomstiltakenes regnskap.

I motsetning til i fjor har vi fått få nye barnevernsaker i løpet av sommeren. Prognosen tar høyde for noen nye barn. Den tar ikke høyde for en mulig statlig refusjon for en til to mindreårige flyktninger. Status vil bli avklart i løpet av august.

3.4. Økonomisk sosialhjelp

Prognosen tar høyde for et forbruk 2. halvår på nivå med 1. halvår. Dette tilsier et merforbruk på 7,5 mill., hvorav 1 mill. dekkes av ledige sosialhjelpsmidler som bydelsutvalget i møte 06.04 (BU-sak 06/17) omdisponerte til tiltakslønn. Prognosen settes etter dette til 6,5 mill.

Utbetalingen i juli ligger imidlertid lavere enn denne prognose forutsetter. Samtidig har bydelen 2,7 mill. i ledige statlige oppgavedifferensieringsmidler. Det er iverksatt et økt arbeid med å få flere sosialhjelpsmottagere over på aktive tiltak ved bruk av de statlige midler.

Disse to forhold kan tilsi at prognosen kan settes lavere, men bydelsdirektør avventer den pågående gjennomgang før så gjøres.

Kompensert for økte sosialhjelpssatser ligger nivået på sosialhjelpen litt over fjoråret, mens antall brukere omtrent er på nivå med fjoråret. Årsaken til merforbruken er derfor primært knyttet til en redusert sosialhjelpsramme, men det må antas at inndragningen av 20% av bemanningen i 2005 og omorganisering til ett kontor i år kan ha medført noe økte utbetalinger. Det vises også til at bydelen i de seneste årene har vært en av to bydeler med de laveste utbetalinger pr. klient pr. måned i Oslo.

4. Omfang av effektivisering i 2005-2006:

Bystyrets tildelte ramme for 2005 medførte et rammekutt for bydelen på ca. 7 % . Økte utgifter til nye brukere med omfattende pleie og omsorgsbehov, økte lønnsutgifter m.m. medførte at bydelen måtte omstille for ca. 12 % i 2005.

Bydelsutvalget vedtok salderingstiltak for ca. 70 mill. Regnskapet ga et merforbruk på ca. 25 mill. (ekskl. en investering i opprusting av en barnehage) M.a.o. klarte bydelen omstillinger for ca. 45 mill. (eller ca. 8 %). Holdes merforbruk på sosialhjelp utenfor beregningen var omstillingen på ca. 50 mill. I dette ligger en reduksjon i bydelens bemanning på ca. 7 % (ca. 70 årsverk).

Aktivitetsnivået inn i 2006 var således ca. 20 mill. høyere enn forutsatt, mens konsekvensen av bystyrets budsjett var ca. 23 mill. i reduksjon. Samlet vedtok bydelsutvalget salderinger for 43 mill. Bystyret vedtok i juni d.å. at bydelen må dekke inn 50 % av merforbruket fra 2005 i år. Omstillingsbehovet er etter dette ca. 50 mill.

Bydelens prognose etter regnskap 1.halvår settes til 26 mill.

Samlet har bydelen i løpet av to år gjennomført reduksjoner i sin aktivitet for ca. 70 mill. (eller ca. 80 mill. dersom merforbruk på sosialhjelp holdes utenfor). I samme periode har bydelen omplassert ca. 110 ansatte.

5. Beregnet omstillingsbehov for 2007:

I denne beregning er det lagt til grunn et merforbruk på 2006 på 26 mill. som er overført til inndekning i 2007. En reduksjon av merforbruket (jfr. bl.a. avsnitt 3.4 ovenfor) vil gi dobbelt effekt i forhold til beregningen i tabell 3 idet både aktivitetsnivået inn i 2007 og inndekning av merforbruk reduseres. En forbedring av regnskapsresultatet med for eksempel 4 mill. vil reduseres omstillingsbehovet med 8 mill. i 2007.

Tabell 3: Beregning av omstillingsbehov for 2007 hele tusen kroner:

			Akkumulert omstillingsbehov
1	Regnskapsresultat 2006	- 26 000	
2	Herav merforbruk fra 2005	6 600	
3	Helårseffekt av salderingstiltak iverksatt 2006	<u>19 800</u>	
Sum	Ubalanse i aktivitetsnivået fra fjoråret	<u>400</u>	400
4	Effektiviseringsuttak i 2007	- 3 700	
5	Endringer i demografi og levekår	- 10 000	
6	Økt ramme psykisk helsearbeid	<u>+/- 3 000</u>	
Sum	Endring i driftsrammen	<u>- 13 700</u>	- 13 300
7	Inndekning av resterende merforbruk fra 2005	- 6 700	
8	Inndekning av merforbruk fra 2006	<u>- 26 000</u>	
Sum	Merforbruk fra tidligere	<u>- 32 700</u>	- 46 000
9	Bortfall av handlingsplansmidler indre øst	<u>- 7 000</u>	- 53 000

Note: Parkvedlikehold m.m. er i 2006 finansiert over investeringsrammen for handlingsplanen med ca. 2,5 mill. Salderingen for 2007 forutsetter at dette også gjøres i 2007 ved bruk av ikke disponert investeringsmidler fra 2006.

Økt ramme til psykisk helsevern er ført opp med 3 mill., midlene må dekke utgifter til et nytt botilbud som er under oppbygging.

Tabellen viser følgende:

Merforbruket i 2006 på 26 mill. videreføres i utgangspunktet som for høyt aktivitetsnivå inn i 2007. Dette inkluderer således både barnevern og sosialhjelp på 2005-nivå, samt ca. 8-10 flere sykehjemsplasser enn forutsatt. Deretter korrigeres nivået for merforbruk fra 2005 som inngår i prognosen og forventet ytterligere økonomisk effekt i 2007 av gjennomførte salderingen i 2006. Summen gir uttrykk for avvik mellom bydelens aktivitetsnivå ved slutten av 2006 og den kriteriefordelte budsjettamme for 2006.

Gitt at vi ikke får ytterligere forsinkelser i avvikling av sykehjemsplasser, ytterligere barnevernstiltak og ikke minst flere nye pleietrengende med betydelig omsorgsbehov, vil bydelens aktivitetsnivå være i balanse med rammen for 2006. I tabell 4 vises den beregnede økonomiske mereeffekten for 2007 av tiltak gjennomført pr. 31.12.d.å.

Tabell 4: Ytterligere årseffekt for 2007 av tiltak iverksatt i 2006 hele tusen kroner:

1	Inndragning av stillinger i administrasjonen	- 300
2	Besparelser i husleier	- 3 000
3	Stillinger m.m. ved sosialkontorene	- 1 200
4	Avvikling av "Putte barnehage"	- 200
5	Ekstrahjelp i barnehagene (BU' s vedtak av 15.06)	- 1 000
6	Kjøp/salg av sykehjemsplasser – jfr. tabell 2	- 9 500
7	Bemannings i hjembasert omsorg (BU' s vedtak av 15.06)	<u>- 4 600</u>
	Sum	- 19 800

Bydelsutvalget har tidligere vedtatt å redusere kjøp av sykehjemsplasser med ytterligere ca. 60 i løpet av 2007. Beregnet økonomisk effekt er ca. 13 mill. i 2007 og ytterligere 13 mill. i 2008. Dette tiltak er m.a.o. nok til å dekke opp for det beregnede rammekutt for 2007, samt for 50% av merforbruket i 2008 dersom bystyret godkjenner en fordeling av merforbruket over 2007 og 2008.

Det økonomiske hovedproblem for bydelen er inndekning av merforbruk fra 2005 og 2006. Denne situasjon gjør at det også blir vanskelig å innpasse tiltak som i dag er finansiert over handlingsplansmidler inn i den ordinære budsjettamme.

6. Salderingstiltak:

For det videre arbeid med budsjett 2007 legger bydelsdirektør til grunn et omstillingsbehov på 53 mill. (jfr. tab. 3). Bydelsdirektør vil imidlertid arbeide for å få redusert merforbruket i løpet av året.

Bydelsdirektør vil på nytt gjennomgå alle bydelens kostnadssteder for å se om det administrativt er mulig å inndra midler. Et slikt arbeid er gjennomført våren 2006, og inndratte midler er avsatt for å dekke opp et forventet lønnsoppgjør.

Det er iverksatt arbeid knyttet til sosialhjelp og sysselsetting (jfr. kap. 3.4), som bør kunne bedre prognosen.

Barnevernets tiltak vil bli gjennomgått på nytt for å se om det er mulig å fremskaffe rimeligere tilbud, og samtidig få vurdert omfang av en statlig refusjon for enslige mindreårige.

Bu' s vedtak av 15.06 betyr inndragning av 23 årsverk – hvorav 19 innen hjembasert omsorg. Gjennomføring av vedtaket er iverksatt. Det vil bli vurdert om en større andel av effekten kan tas ut i år.

Sammen med søknadskontoret vil vi vurdere om vi kan øke salget av sykehjemsplasser raskere enn forutsatt i denne sak.

Selv om en avvikling i år av bydelens ikke lovfestede tjenester ikke vil gi særlig økonomisk gevinst i år. Dette skyldes at kultur-, og nærmiljøtiltak med unntak av frivillighetsmidler er finansiert av handlingsplansmidler m.m. Eldresenterets drift er avtalefest ut året og ca. 60% av ungdoms- tiltakene er eksternt finansiert. I tillegg utfører ungdomssektoren tiltak for barnevernet for anslagsvis 4 mill. Flere av disse tiltak bli vurdert avviklet i en BU sak til møtet i september.

Inntak av flere barn i barnehagene i.h.t. endrede statlige retningslinjer vil bli igangsatt. Det er noe usikkerhet pr.d.d. om et slikt tiltak vil gi effekt før 1.1.07. I korthet går endringen på at det aksepteres at alle barn som i løpet av 2007 fyller tre år kan telle som tre åringer allerede fra starten av året, slik at det kan tas inn økt antall barn i eksisterende barnehager. I 2007 er det ca. 200 barn som fyller tre år. Et inntak av eksempelvis 100 barn tilsvarer ca. 10 mill. i økte inntekter. Det er iverksatt et arbeid med å få vurdert mulig omfang, inntekter og økte utgifter.

En inndekning av 53 mill. kan skje gjennom:

Rundt 3 mill. avsatt til investeringer innen handlingsplanen i 2006 til vedlikehold av parker og områdeutvikling rundt Sagene samfunnshus overføres til 2007 og omdisponeres til drift av parker og samfunnshuset. Sak må fremmes for byrådet.

Øvrige tiltak innen handlingsplanen avvikles med unntak av tiltak knyttet til rusomsorgen, dvs. kulturtiltak og ungdomstiltak for ca. 5 mill.

Kjøp av sykehjemsplasser reduseres med ca. 60 plasser. Kan gi ca. 13 mill. i 2007 og ytterligere 13 mill. i besparelser i 2008.

Bemanningen i hjembasert omsorg reduseres ytterligere i 2007 som følge av nedgang i eldrebefolkningen med 3 mill.

Meropptak i barnehagene kan gi inntil 10 mill. i merinntekter. Inndragning av resterende kommunale midler til ekstrahjelp for funksjonshemmede barn kan gi ca. 2 mill.

Tilskudd til eldresenteret og avsetning til TT-kjøring og trygghetsalarmer m.m. kuttes med rundt 2 mill. bl.a. som følge av nedgang i brukergrunnlaget.

Hele bydelens kulturengasjement avvikles utover handlingsplansmidler og det avsettes ingen frivillighetsmidler. Samlet ca. 2 mill.

Dersom 50% av merforbruket fra i år kan utsettes til 2008, og vi samtidig forbedrer prognosen noe gir dette den nødvendige saldering.

Forslag til vedtak:

Saken tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Saksframlegg

Saksmappe:
04/3051

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold, 23 47 40 42

Dato: 30.06.2006
Arkivkode:
024.3

Saksgang

Utvalg	Møtedato
ARBEIDSUTVALGET	29.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

Bu-sak 06/61 Kartlegging og vurdering av bydelsutvalgets arbeidsbetingelser

Saksframstilling:

Det vises til vedlagte skriv fra Finanskomiteén med vedlegg, hvor Bydelsutvalget oppfordres til å avgi uttalelse til Byrådssak 102/06 "Kartlegging og vurdering av bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser". Finanskomiteéns skriv med vedlegg: Byrådssak 102/06 vedlegges.

Bydelsdirektøren tilrår Bydelsutvalget å avgi følgende uttalelse:

Forslag til vedtak:

Til byrådssak 102/06 "Kartlegging og vurdering av bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser" uttaler Bydelsutvalget:

"KARTLEGGING OG VURDERING AV BYDELSUTVALGENES ARBEIDSBETINGELSER

1. Bydelsutvalgets uttalelse av 10.02.2005:

Bydelsutvalget avgav i møte 10.02.2005 en uttalelse om bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser (BU-sak 05/03). Uttalelsen ble avgitt i forbindelse med den kartlegging som danner utgangspunkt for Byrådssak 102/06. Uttalelsen vedlegges.

Bydelsutvalgets uttalelse av 10.02.2005 har fortsatt gyldighet og uttrykker Bydelsutvalgets grunnleggende oppfatning også med hensyn til spørsmål som står sentralt i byrådets forslag. Bydelsutvalget viser derfor til nevnte uttalelse.

Bydelsutvalget finner imidlertid behov for å utdype enkelte spørsmål som er drøftet i byrådssak 102/06 og kommentere forslagene nærmere.

2. Frikjøp:

Kommunelovens § 41 hjemler dekning av tappt inntekt og påførte utgifter som er verv medfører.

Etter reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune av 15.10.2003 ytes erstatning for tapt arbeidsfortjeneste bare inntil et bestemt beløp pr. dag. Legitimasjon av tapet knytter seg til to forhold: For det første må det fastslås at og i hvilken utstrekning vervet legger beslag på vedkommendes arbeidstid. For det andre må det bekreftes/sannsynliggjøres hvilket beløp som tapes ved at vedkommende ikke er i arbeid i det aktuelle tidsrom.

Etter dagens ordning må det føres nøyaktige lister over fravær fra ordinær jobb som skyldes aktiviteter knyttet til utøvelsen av vervet som folkevalgt. For verv som innebærer omfattende og regelmessig aktiviteter i arbeidstiden, er nåværende legitimasjonsordning lite praktisk. En ordning med at en forhåndsfastsatt andel av arbeidstiden kan anvendes til utøvelse av vervet, vil ha flere fordeler: Den er enklere å administrere for så vel vedkommende folkevalgt og dennes arbeidsgiver som bydelsadministrasjonen, den gir større forutsigbarhet for både den folkevalgte og arbeidsgiveren og ordningen gir mulighet til å fastsette hvilket aktivitetsnivå det generelt forventes av innehavere av bestemte verv.

Vervet som bydelsutvalgets leder (til dels også nestleder) peker seg spesielt ut som egnet for en frikjøpsordning både på grunn av aktivitetenes omfang og tidspunktet for når oppgavene må utføres:

Bydelsutvalgets leder representerer bydelsutvalget utenom møtene. Det innebærer omfattende kontakt med en rekke interne og eksterne instanser, både i og utenfor møter. Kontakt med mediene krever mye oppmerksomhet, det samme gjelder kontakten med befolkningen. Oppgavene må i stor utstrekning utføres i arbeidstiden. En praktisk håndtering av disse oppgaver utgjør hovedbegrunnelsen for etablering av en frikjøpsordning.

I tillegg kommer at en frikjøpsordning, hvor det på forhånd er fastsatt hvor mye tid som lederen har til disposisjon, gir denne større mulighet for å planlegge arbeidet på lengre sikt. Det gir blant annet mulighet til systematisk å erverve utvidet kunnskap/kjennskap til et saksområde, ved deltakelse i kurs, konferanser, møter om relevante tema, gjennomgang av skriftlige fremstillinger/forskningsrapporter, delta i studiebesøk, besøke egne tjenestesteder, m.v.

Ved vurderingen av om frikjøpsordning skal innføres og i tilfellet i hvilken utstrekning, bør det også legges vekt på at bydelene har fått utvidet sitt saklige og (med unntak) geografiske ansvarsområde som følge av bydelsreformen. Dessuten bør det tas i betraktning at direkte valg til bydelsutvalgene innføres for alle bydeler, med de forsterkede forventninger til bydelsutvalgets virksomhet det lett medfører fra befolkningens side.

Økt ansvar, arbeidsbelastning og aktivitetsnivå gjør seg gjeldende for folkevalgte i bydelene generelt, men rammer med størst tyngde bydelsutvalgenes ledelse, først og fremst bydelsutvalgslederen, men også nestlederen.

Etter Bydelsutvalgets oppfatning er det et klart behov for etablering av en frikjøpsordning. Bydelsutvalget har vurdert behovet for frikjøp med utgangspunkt i leders og nestleders arbeidsbelastning/ønsket aktivitetsnivå i Bydel Sagene. Vurderingen tilsier at en frikjøpsordning bør gi mulighet for å frikjøpe bydelsutvalgslederen for 50% stilling, nestlederen for 20%.

Det er uheldig dersom mulighetene for frikjøp gjøres avhengig av bydelens økonomiske situasjon. Ordningen bør derfor utformes slik at merutgiftene dekkes utenfor bydelenes ordinære budsjетtrammer.

3. Godtgjøring:

Kommunelovens § 42 gir folkevalgte krav på godtgjøring for sitt arbeid.

Som det fremgår ovenfor har bydelsutvalgets leder og - i noe mindre grad - nesteleder et betydelig merarbeid som følge av sine verv. Merarbeidets omfang bør avspeiles i godtgjøringsnivået.

Byrådet har foreslått et tosporet system, hvor det er opp til bydelsutvalget å velge mellom godtgjøring etter nåværende satser (alternativ 1: leder kr. 53.143 pr år og 2.745 pr. møte/nestleder kr. 17.686 pr. år og 1.286 pr. møte) eller godtgjøring etter ny sats (alternativ 2: leder 20% av bystyrekomitelederens godtgjøring pr. år og kr. 2.745 pr møte/nestleder 33% av leders godtgjørelse pr. år og 1.286 pr. møte). [Bystyrekomiteleder har 95% av stortingsrepresentants godtgjørelse, dvs. 95% av 589.000 pr. år (pr. 01.10.2005) = 559.550 pr. år, 20% av 559.550=111.910 (**bydelsutvalgsleder**), 33% av 111.910=36.930(**nestleder**)].

Bydelsutvalget anser godtgjøring etter alternativ 2 for å være mest i overensstemmelse med det merarbeid og det ansvar som påhviler vervene som leder og nestleder.

Bydelsutvalget ser liten hensikt å ha to alternative godtgjøringsnivåer for leder og nestleder. Det er liten grunn til å tro at leder og nestleders arbeidsbelastning og ansvar er så forskjellig fra bydel til bydel, at det berettiger et valg mellom såpass ulike godtgjøringsnivåer.

Byrådet foreslår at merutgiftene ved valg av alternativ 2 skal dekkes innen bydelenes budsjетtrammer. Det er uheldig at det etableres en ordning som medfører at bydelsutvalget blir tvunget til å sette spørsmålet om økning av egen godtgjørelse opp mot alle andre formål som krever budsjетtmidler. Særlig problematisk vil situasjonen være i bydeler med svak økonomi. Merutgiftene til heving av godtgjørelsen til alternativ 2 bør dekkes utenfor bydelenes ordinære budsjетtrammer.

4. Datautstyr:

Når det gjelder spørsmålet om å utstyre det enkelte bydelsutvalgsmedlem med egen PC med tilbehør, anser Bydelsutvalget at en slik ordning vil være til stor nytte både for det enkelte medlem og for bydelens politiske og administrative organer.

Ved vurderingen av nytten av egen PC til hvert bydelsutvalgsmedlem står det enkelte medlems tilgang til møteinnkalling og saksdokumenter sentralt. Enten løsningen er å sende møtepapirene til de enkelte medlemmer pr. e-post, eller en nøyer seg med å gjøre dokumentene tilgjengelig for den enkelte på nettet, vil en sikre en hurtig og rimelig (portofri) overføring av innholdet, og i stor utstrekning gi tilgang til materialet i en form som tillater elektronisk viderebearbeiding.

For det enkelte bydelsutvalgsmedlem vil egen PC være et godt verktøy til tekstmessig egenproduksjon og bearbeiding av foreliggende dokumenter, samtidig som e-post muliggjør

hurtig sirkulering av materialet innen partigruppen og i forhold til eventuelle andre. Tekster kan også bearbeides elektronisk umiddelbart forut for og under aktuelle møter.

Egen PC for det enkelte bydelsutvalsmedlem gir befolkningen mulighet til direkte e-post kontakt med en eller flere bestemte folkevalgte, forutsatt at vedkommendes e-postadresse gjøres tilgjengelig for publikum. Løsningen gir et viktig supplement til ordningen med folkemøter om viktige saker.

Bydelsutvalsmedlemmene vil gjennom egen PC med internettilkopling enkelt kunne skaffe seg direkte tilgang til informasjon av betydning for utøvelse av vervet som folkevalgt, inklusive informasjon fra kommunens sentrale politiske og administrative organer.

Mange folkevalgte er fra før ikke ukjent med bruk av datautstyr i forbindelse med utøving av sitt verv. Som i befolkningen for øvrig har en del PC tilgjengelig hjemme og/eller på arbeidssstedet, det samme gjelder internettilknytning/e-post-adresse. Noen er imidlertid uten nødvendig utstyr/tilgang, og noen har utstyr/linjer mindre egnet til formålet.

Etablering av rutiner for utvalgsbehandling som bygger på utvalsmedlemmenes obligatoriske bruk av datautstyr, forutsetter at alle har til disposisjon datautstyr m.v. av tilstrekkelig kvalitet/kapasitet. Dessuten forutsettes naturligvis nødvendig brukeropplæring.

En slik omlegging kan utstyrsmessig best ivaretas ved at det etableres en hjemlånsordning for folkevalgte. Dessuten bør linjeetablering skje i kommunens regi. På grunn av behovet for å medbringe PCen på møter, kurs, m.v., bør valget falle på en bærbar PC.

I byrådssaken gis det uttrykk for en positiv vurdering av en mer omfattende anvendelse av elektroniske hjelpemidler: "Tilgang på Internett, kommunikasjon mellom politikere og administrasjon og politikere imellom effektiviserer saksflyten og gir bedre informasjon."

Imidlertid ønsker Byrådet ikke å etablere noen sentral hjemlånsordning for datautstyr, verken praktisk eller økonomisk: "Spørsmålet om ordning med hjemlån av datautstyr er i stor grad et økonomisk spørsmål som den enkelte bydel selv må kunne vurdere kost-/nytte av å innføre. Byrådet kan ikke se at det er noe til hinder for at et bydelsutvalg som finner det hensiktsmessig, kan vedta å innføre en hjemlånsordning for alle eller et nærmere bestemt utvalg av bydelsutvalgets medlemmer."

Det er etter Bydelsutvalgets oppfatning uheldig at bydelsutvalgene må ta stilling til hvordan datautstyr til eget bruk skal prioriteres økonomisk i forhold til andre formål. Det er likeledes uheldig at mulighetene for å etablere effektive, obligatoriske saksbehandlingsrutiner som utnytter mulighetene i elektronisk kommunikasjon/produksjon, skal avhenge av bydelens økonomiske situasjon.

Det bør være en sentral oppgave å sikre at forholdene legges til rette for at bydelsutvalgene på en hensiktsmessig og effektiv måte kan utføre sine oppgaver i forhold til bydelens befolkning, utøve den tildelegerte myndighet og ellers ivareta sin rolle i kommunens beslutningssystem. Hjemlån av datautstyr til folkevalgte i bydelene bør derfor etableres som en sentral ordning, økonomisk og praktisk, for eksempel ved at ordningen for hjemlån av datautstyr til bystyrets medlemmer utvides til å gjelde også folkevalgte i bydelene.

5. Konklusjon:

Det bør opprettes en frikjøpsordning for bydelsutvalgenes leder og nestleder, som gir mulighet for frikjøp av leder for 50% stilling og nestleder for 20% stilling.

En ordning som forutsetter at bydelsutvalgene skal velge mellom alternative satser for godtgjøring til bydelsutvalgets leder og nestleder anses lite hensiktsmessig. Godtgjøring bør fastsettes sentralt i henhold til alternativ 2 i byrådets forslag.

For folkevalgte i bydelene bør det etableres en hjemlånsordning for datautstyr etter mønster av (eventuelt ved utvidelse av) ordningen som gjelder for bystyremedlemmer.

Bydelsutvalget forutsettes at ovennevnte tiltak kan gjennomføres uavhengig av vedkommende bydels økonomiske situasjon. Merutgiftene bør dekkes utenfor bydelenes ordinære budsjettrammer.”

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

1. Finanskomiteéns skriv ”Vurdering av bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser” med vedlegg: Byrådssak 102/06 med vedlegg.
2. Bydelsutvalgets uttalelse av 10.02.2005 gjengitt i skriv av 11.02.2005 til Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester.

Oslo kommune
Bystyret
Finanskomiteen

SAGENE	
BYDELSFORVALTINGEN	
Dato: 20.06.06	
Forvalter:	
Ansvarlig:	
Stempel	

Bydelsutvalgene

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

200400888-11

Saksbeh:

Paul Aavik, 23 46 16 28

Dato:

Arkivkode:

UTV.SAK

VURDERING AV BYDELSUTVALGENES ARBEIDSBETINGELSER

Finanskomiteen behandler byrådsak 102/06 Kartlegging og vurdering av bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser. Bydelene har uttalt seg i tilknytning til kartleggingen. Komiteen vil invitere bydelsutvalgene til å uttale seg om byrådets endelige forslag slik det framgår av byrådsak 102/06. Byrådsaken vedlegges.

Fristen for bydelsutvalgenes uttalelse settes til fredag 25. august.

Med hilsen

Bård Folke Fredriksen
komiteleder

Kopi til: Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester

Oslo kommune

Byrådet

OSLO KOMMUNE		
BYSTYRETS SEKRETARIAT		
12 MAI 2006 KL. 8 ³⁰		
SAKSNR.	200400888-1	
AVD.	SAKSB.	ARK.NR.
KOPI		

Byrådssak 102/06

KARTLEGGING OG VURDERING AV BYDELSUTVALGENES ARBEIDSBETINGELSER

Sammendrag:

Byrådet legger vekt på at Oslo kommune skal være én kommune med god økonomistyring og effektiv ressursbruk. Desentralisering til lokalt politisk nivå skal først og fremst sikre lokal tilpasning av tjenestene til lokale behov, og dermed også styrke lokaldemokratiet. Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester har innhentet opplysninger fra bydelsutvalgene om deres arbeidsbetingelser. Byrådet er enig med de bydelsutvalgene som fremhever at arbeidet i bydelsutvalget først og fremst bør være basert på frivillighet og ikke være et betalt heltids- eller deltidsarbeid. Byrådet vil av den grunn ikke gå inn for at bydelsutvalgets leder eller andre medlemmer av bydelsutvalget skal kunne frikjøpes helt eller delvis og lønnes av kommunen. Byrådet vil videreføre dagens ordning, der politikere på bydelsnivå får godtgjøring i tråd med Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune. Tatt i betraktning det merarbeid det er å sitte i ledelsen for bydelene etter bydelsreformen, foreslår byrådet at leders og nestleders faste, årlige møtegodtgjøring gis i to alternativer. Alternativ en settes lik dagens system, mens alternativ to knyttes til avlønningen for ledere av bystyrekomiteene. Det foreslås at BU-lederen får en fast godtgjøring tilsvarende 20 % av bystyrekomitélederens godtgjøring, mens nestledere får 33 % av BU-leders faste godtgjøring. Satser for møtegodtgjøring foreslås ikke endret. Bydelsutvalget vurderer selv hvilket alternativ som skal benyttes.

For å sikre alle bydelspolitikere tilgang til informasjon via Internett, vil byrådet sørge for at det i alle bydeler er mulig for en bydelspolitiker å få slik tilgang, i lokaler som er til disposisjon for bydelspolitikere. Det foreslås også at kopieringsmuligheter skal være lett tilgjengelig for bydelspolitikere.

Saksfremstilling:

1. Bakgrunn. Tidligere politiske vedtak

Bystyret vedtok 19.06.2002 i sak 280 - *Større oppgaver til færre bydeler* i punkt 6:

"Byrådet bes fremme sak om bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser etter at de vedtatte endringene i bydelenes oppgaver og ansvar har virket en tid."

Forretningsutvalget vedtok i møte 16.02.2004 i sak 104 - *De folkevalgte arbeidsbetingelser - presisering av oppdrag* som siste punkt:

"Det bør også legges frem vurderinger som grunnlag for å drøfte arbeidsbetingelsene for bydelsutvalgenes ledere og nestledere, herunder muligheten for frikjøpsordning for å kunne utføre oppgaver/representasjon."

Byråden for velferd og sosiale tjenester har i notat av 11.03.2005 til forretningsutvalget redegjort for den kartleggingen av bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser som var gjennomført.

I forretningsutvalgets møte 14.03.2005 ble notatet fra byråden for velferd og sosiale tjenester omdelt. Forretningsutvalget besluttet å se notatet i sammenheng med den saken byrådet skal avgi om bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser.

Byrådet fremmer med dette sak til bystyret som også omfatter forretningsutvalgets vedtak. Saken omfatter bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser når det gjelder kontor- og møtelokaler, tilgang til pc utstyr på kontor- møtelokale, tilgang til datautstyr hjemme og frikjøpsordninger for å kunne utføre oppgaver og representasjon.

2. Kartlegging av dagens situasjon og fremtidig behov

Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester har som ledd i forberedelsene av saken innhentet opplysninger fra bydelsutvalgene. De har blitt bedt om å svare på følgende spørsmål:

Kontor- og møtelokaler

- Har bydelsutvalgets politiske partier tilgang til eget kontor- og møtelokale som kan benyttes til gruppemøter og saksforberedelse?
- Dersom ikke, er det bydelsutvalgets oppfatning at dette er nødvendig?
- Har bydelsutvalgets leder/nestleder tilgang til eget kontor?
- Dersom ikke, er det bydelsutvalgets oppfatning at dette er nødvendig?
- Hva er bydelens mulighet til å fremskaffe nødvendige lokaler i den utstrekning dagens lokaliteter ikke oppfattes å være tilstrekkelige?

Datautstyr

- Har bydelsutvalgets medlemmer tilgang til datautstyr i kontor eller møtelokale?
- Har bydelsutvalgets medlemmer tilgang til datautstyr hjemme på utlån fra kommunen?
- Dersom slik tilgang ikke finnes, bes det om synspunkter på nødvendigheten av å tilrettelegge for bruk av data for bydelsutvalgenes medlemmer.
- Ser bydelene selv en effektiviseringsmulighet ved tilrettelegging for bruk av data slik at Oslo kommune bør kunne gjennomføre denne investeringen ut fra en kost – nytte vurdering. Forklar i tilfelle hvordan?

Mulighet for frikjøpsordning

- Bør bydelsutvalgets leder frikjøpes å kunne utføre oppgaver/representasjon?
- Bør bydelsutvalgets nestleder frikjøpes for å kunne utføre oppgaver/representasjon?
- Bør andre av bydelsutvalgets medlemmer frikjøpes for å utføre oppgaver/representasjon?
- Vil frikjøp av politiske representanter påvirke kvaliteten på det politiske arbeidet og i tilfelle på hvilken måte?
- Bør det enkelte bydelsutvalg stå fritt til å vedta et slikt frikjøp innenfor bydelens budsjetterammer eller bør bystyret fastsette rammer og ha ansvar for budsjettering?
- Benyttes det frikjøpsordning av politiske representanter i dag og i tilfelle hvordan?

Generelt

- Er det andre synspunkter bydelsutvalget ønsker å videreformidle til byrådet i forbindelse med saksforberedelsene om bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser?

3. Bydelsutvalgenes synspunkter

Alle bydeler har besvart henvendelsen, men ikke alle har besvart alle spørsmålene som ble stilt. Noen uttalelser er ikke dirkede svar på spørsmålene. Det er laget et kortfattet sammendrag av svarene som trykt vedlegg 1.

3.1 Kontor- og møtelokaler

Det er noe varierende tilbud av kontor- og møtelokaler for bydelsutvalgets politiske partier i den enkelte bydel. Stort sett nyttes ledige administrasjonslokaler på ettermiddag eller kveldstid til møtevirksomhet og i forbindelse med saksforberedelser. I enkelte bydeler er det avsatt eget kontor til BU-leder, men i noe mindre grad til nestleder. Noen bydeler benytter administrasjonens kantine til møtelokale og kontor.

Der er et gjennomgående ønske fra alle bydeler om eget kontor for leder/nestleder, utstyrt med pc og internettoppkopling. Dog er det ingen som stiller dette som et absolutt krav. Det er vanlig at utvalgsmedlemmene har egne datamaskiner hjemme til eget bruk, eventuelt på den enkeltes arbeidssted.

Generelt gir følgende uttalelse fra Bydel Sagene et bilde av bydelenes behov:

"Bydelsutvalget anser det for å være av stor betydning at forholdene legges til rette slik at bydelens folkevalgte kan utføre sine verv på en hensiktsmessig og effektiv måte. Når det gjelder kontor- og møtelokaler innebærer det at det er tilgjengelige lokaler for avvikling av gruppemøter før og i tilknytning til møtene i bydelens folkevalgte organer og at det er tilgjengelig et kontor hvor folkevalgte kan ivareta forberedende arbeid (kontorbehovet kan imidlertid tenkes noe redusert dersom en ordning med utlån av hjemme-PC til folkevalgte iverksettes). Det er viktig at kopimaskin er lett tilgjengelig både i forbindelse med møtevirksomhet og på kontoret. Møtelokalene - både de som brukes til ordinære møter og de som benyttes til større arrangementer - bør ved behov kunne utstyres med nødvendige audiovisuelle hjelpemidler.

Bydelsutvalgslederen har behov for eget kontor, fortrinnsvis i bydelsadministrasjonen. Det har sammenheng med bydelsutvalgslederens behov for regelmessige møter med bydelsdirektøren og de som opptrer på hans vegne og bydelsutvalgslederens funksjon som representant for bydelsutvalget utad, med hva det innebærer av møter og aktiviteter for øvrig i forhold til et stort antall aktører: bydelens beboere, private og offentlige instanser."

3.2 Datautstyr

Bydelsutvalgets medlemmer har stort sett ikke tilgang til datautstyr i eget kontor eller møtelokale i bydelen, og man har heller ikke ordning med hjemlån av datautstyr. Der BU-leder eller nestleder har eget kontor, er dette utstyrt med pc og man har tilgang til administrasjonens kopimaskiner.

Spørsmålet om tilgang til datautstyr i forhold til en kost - nytteanalyse mener bydelsutvalgene det er vanskelig å svare på, men de mener klart at tilgang til datautstyr er nødvendig i dagens samfunn, og at en ordning med hjemlån av datautstyr bør prioriteres.

Særlig pekes det på behovet for og muligheten for elektronisk møteinnkalling og tilgang til saksdokumenter via Internet eller e-post.

Flere av bydelsutvalgene uttrykker behov for en ordning med hjemlån og at utgifter i denne forbindelse refunderes. Dette gjelder for eksempel tilknytningsavgift til Internet, samt utgifter til papir og skriver. Det vises til at kommunikasjon mellom politikere og administrasjon og informasjonstilgang via Internet effektiviserer saksflyten og gir bedre informasjon.

3.3 Mulighet for frikjøpsordning

I henhold til kommunelovens § 40 nr. 1 har en folkevalgt rett til permisjon i 4 år eller ut bystyreperioden for å kunne utføre heltids eller deltids folkevalgt verv. Representanter kan i denne sammenheng kjøpes fri fra sin ordinære jobb, mens han/hun utfører sitt politiske verv. Det er ingen ting til hinder for at bystyret kan vedta at frikjøp også kan benyttes på bydelsnivå. Kommunelovens § 41 regulerer dekning av utgifter og tapt inntekt.

I dag godtgjøres bydelsutvalgets medlemmer, herunder leder og nestleder, i tråd med *Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune*, vedtatt av bystyret 15.10.2003 som sak 332. Det praktiseres ikke frikjøp av leder/nestleder i henhold til kommunelovens § 40 nr. 1, men en bydel, Bydel Stovner, har i en viss utstrekning dekket utgifter og tapt inntekt for bydelsutvalgets leder, i henhold til kommunelovens § 41.

Bydelene er delt i oppfatning om bydelsutvalgenes leder, nestleder og medlemmer bør frikjøpes etter kommunelovens § 40 for å kunne utføre oppgaver eller representasjon, eller om man skal satse videre på dagens ordning.

Enkelte bydeler er for å videreføre ordningen med fast godtgjøring, men påpeker at godtgjøringen bør økes til et nivå som bedre kompenserer for tidsbruken som medgår til utøvelse av vervet i og utenfor arbeidstid. Det uttales at nåværende faste godtgjøring ligger på et svært lavt nivå i forhold til byer og kommuner det er naturlig å sammenligne seg med.

Andre er for en ordning med frikjøp. Vervet som leder av bydelsutvalget peker seg spesielt ut som egnet for en frikjøpsordning, både på grunn av aktivitetenes omfang og tidspunktet for når oppgavene må utføres. Det påpekes at BU-leder vanligvis har en større politisk rolle og derfor i større grad enn ellers bør omfattes av en frikjøpsordning. BU-nestleder og eventuelt komitéledere bør etter fleres syn også kunne frikjøpes ved behov.

Når ordning med frikjøp foreslås, anbefales det at det fastsettes en bestemt andel av arbeidsdag/-uke som frikjøpes. En slik ordning vil være enklest å administrere både for den folkevalgte, dennes arbeidsgiver og for bydelsadministrasjonen. Ordningen vil også i større grad gi bedre forutsigbarhet.

Dersom det innføres en ordning med frikjøp, mener bydelsutvalgene det bør være naturlig at dette må gjelde for alle bydeler, og at ordningen bør gis en finansiell plattform gjennom en budsjettmessig avsetning fra bystyret. Det må imidlertid være opp til det enkelte bydelsutvalg å vurdere behov for og omfang av en slik ordning. Dette må også sees i sammenheng med hvilke rammer som bydelen eventuelt blir tildelt.

Mange av bydelsutvalgene går ut i fra at en frikjøpsordning vil ha positiv innvirkning på det politiske arbeidet. Noen mener imidlertid at en ordning med frikjøp vil kunne bidra til større byråkratisering av det politiske arbeidet i bydelen, og at det ofte brukes unødvendig tid på politisk behandling av relativt enkle saker, og at dagens ordning derfor er tilstrekkelig. Det hevdes også at *ekte folkelig demokrati* forutsetter at alle skal kunne delta i

demokratiske organer på lik linje. Politisk deltakelse som heltids- og deltidsjobb vurderes derfor ikke som funksjonelt. Faren for at en slik ordning kan føre til grunnlag for andre vurderinger og prioriteringer enn hva tilfellet er når det er deltidsverv, påpekes også. For øvrig uttales det at kvaliteten på det politiske arbeid vil bli bedre ved frikjøp, og dersom det blir aktuelt med frikjøp, bør midler avsettes innenfor bydelens egen ramme.

3.4 Generelt om bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser

Det påpekes fra flere at det er av stor betydning for bydelsutvalgenes arbeidsforhold at det settes tilstrekkelig lange frister i saker som sendes bydelsutvalget til høring. Det må ved fastsettelse av frist både tas hensyn til intervallet mellom bydelsutvalgsmøtene og at behandlingsprosessen tar tid.

4. Byrådets vurdering

Bydelenes oppgaver og ansvar ble endret gjennom bydelsreformen pr. 01.01.2004. Blant annet ble antall bydeler redusert fra 25 til 15. Hver bydel er blitt større og antall henvendelser fra innbyggerne har derfor naturlig økt. Samtidig har desentralisering av flere oppgaver til bydelene ført til at de folkevalgte må sette seg inn i flere saksfelt. Særlig har utvalgets leder og nestleder fått større arbeidsbelastning etter reformen.

Den undersøkelsen som er foretatt om bydelsutvalgets arbeidsvilkår, viser at bydelspolitikere jevn over opplever at de har tilfredsstillende tilgang til hensiktsmessige møtelokaler. Hvilke møterom som stilles til disposisjon for et bydelsutvalg, må etter byrådets syn være et anliggende for bydelen.

I enkelte bydeler er det ikke, eller bare i begrenset grad, stilt kontor til rådighet for bydelspolitikerne. Byrådet finner det ikke naturlig å utarbeide sentrale retningslinjer på dette området, og mener at det må være opp til politikerne i den enkelte bydel å definere hvilket behov det er for å stille egne kontorer til disposisjon for bydelsutvalget.

Tilgang på Internett, kommunikasjon mellom politikere og administrasjon og politikere imellom effektiviserer saksflyten og gir bedre informasjon. Spørsmålet om ordning med hjemlån av datautstyr er i stor grad et økonomisk spørsmål som den enkelte bydel selv må kunne vurdere kost-/nytte av å innføre. Byrådet kan ikke se at det er noe til hinder for at et bydelsutvalg som finner det hensiktsmessig, kan vedta å innføre en hjemlånsordning for alle eller et nærmere bestemt utvalg av bydelsutvalgets medlemmer. Ved eventuell innføring av hjemlånsordning skal kommunens sentrale retningslinjer for slike ordninger følges.

For å sikre alle bydelspolitikere tilgang til informasjon via Internett, vil byrådet sørge for at det i alle bydeler er mulig for en bydelspolitiker å få slik tilgang, i lokaler som er til disposisjon for bydelspolitikere, fortrinnsvis i tilknytning til administrasjonens lokaler. Kopieringsmuligheter bør også være lett tilgjengelig for bydelspolitikere i tilknytning til disse lokalene.

Byrådet legger vekt på at Oslo kommune skal være én kommune med god økonomistyring og effektiv ressursbruk. Desentralisering til lokalt politisk nivå skal først og fremst sikre lokal tilpasning av tjenestene til lokale behov, og dermed også styrke lokaldemokratiet. Byrådet er derfor enig med de bydelsutvalgene som fremhever at arbeidet i bydelsutvalget først og fremst bør være basert på frivillighet og ikke være et betalt heltids- eller deltidsarbeid.

Tatt i betraktning det merarbeid det er å sitte i ledelsen for bydelene etter bydelsreformen, foreslår byrådet at leders og nestleders faste, årlige møtegodtgjøring gis i to alternativer. Alternativ en settes lik dagens system, der politikere på bydelsnivå får godtgjøring i tråd med Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune, sist endret i bystyret 15.10.2003, sak 332. I alternativ to knyttes leders og nestleders godtgjøring til avlønningen for ledere av bystyrekomiteene. Det foreslås at BU-lederen får en fast godtgjøring tilsvarende 20 % av bystyrekomitelederens godtgjøring, mens nestledere får 33 % av BU-leders faste godtgjøring. Satser for møtegodtgjøring foreslås ikke endret.

Bydelsutvalget vurderer selv hvilket alternativ bydelsutvalgets leder og nestleder skal godtgjøres etter, ut fra de arbeidsoppgaver og den arbeidsmengde bydelsutvalgsledelsen utfører.

Endringen foreslås iverksatt fra 01.01.2007.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Foreslåtte forbedringer av arbeidsforhold, tilgang til Internett i egnet lokale og adgang til kopimaskin, antas å ha mindre økonomiske konsekvenser. Økning av fast, årlig godtgjøring for bydelsutvalgets leder og nestleder vil avhenge av hvor mange bydelsutvalg som velger å gi godtgjøring etter alternativ to. Anslagsvis antas merutgifter fra og med 2007 på ca kr 1 mill. Merutgiftene innpasses innenfor bydelenes budsjettrammer.

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

1. Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune, punkt 5 om bydelsutvalgene endres og gis følgende ordlyd:

Bydelsutvalgene:

Bydelsutvalget kan, etter vurdering av arbeidsmengde og andre forhold, godtgjøre leder og nestleder i bydelsutvalget enten etter alternativ 1 eller etter alternativ 2 nedenfor.

Alternativ 1:

Leder får godtgjøring på kr 53 143 pr år og godtgjøring på kr 2 745 pr møte.

Nestleder får godtgjøring på kr 17 686 pr år og 1 286 pr møte.

Medlemmer får godtgjøring på kr 1 286 pr møte.

Alternativ 2:

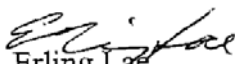
Leder får årlig godtgjøring som tilsvarer 20 % av det som er fastsatt for bystyrekomiteenes ledere, jf. punkt 2, første avsnitt, og godtgjøring på kr 2 745 pr møte.

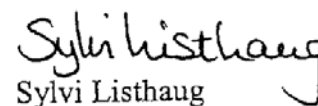
Nestleder får årlig godtgjøring som tilsvarer 33 % av det som er fastsatt for leder, og godtgjøring på kr 1 286 pr møte.

Medlemmer får godtgjøring på kr 1 286 pr møte.

2. Endringene gjøres gjeldende fra 01.01.2007.
3. For øvrig tas sak om kartlegging og vurdering av bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser til orientering.

Byrådet, den 11.05.2006

Erling Læ

Sylvi Listhaug

Trykte vedlegg:

1. Sammendrag av bydelsutvalgenes svar innkommet i januar/februar 2005.
2. Notat av 11.03.2005 til Forretningsutvalget fra byråden for velferd og sosiale tjenester.

Utrykte vedlegg: Alle bydelsutvalgenes svar innkommet i januar/februar 2005.

SAMMENDRAG AV BYDELSUTVALGENES SVAR

1. KONTOR OG MØTELOKALER

Har bydelsutvalgets politiske partier tilgang til eget kontor- og møtelokale som kan benyttes til gruppemøter og saksforberedelse?

- Bydel Alna: **Ja**
- Bydel Bjerke: **Ja**
- Bydel Frogner: **Ja**
- Bydel Gamle Oslo: **Nei**
- Bydel Grorud: **Nei, men kan benytte et rom som ligger i bydelsadministrasjonens lokaler. Dette er beheftet med sikkerhetsmessige begrensninger.**
- Bydel Grünerløkka: **Ja**
- Bydel Nordre Aker: **Kun tilgang til møtelokale**
- Bydel Nordstrand: **Kun tilgang til møtelokale. Tilgangen er begrenset på dagtid.**
- Bydel Sagene: **Ja**
- Bydel St. Hanshaugen: **Ja**
- Bydel Stovner: **Nei, men det vil snart bli lagt til rette for eget kontor. Møterom kan bestilles i administrasjonens lokaler.**
- Bydel Søndre Nordstrand: **Ja**
- Bydel Ullern: **Nei**
- Bydel Vestre Aker: **Nei, men kan benytte administrasjonens kantine.**
- Bydel Østensjø: **Dagens ordning er tilfredsstillende.**

Dersom ikke, er det bydelsutvalgets oppfatning at dette er nødvendig?

- Bydel Alna:
- Bydel Bjerke:
- Bydel Frogner:
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud: **Ja**
- Bydel Grünerløkka:
- Bydel Nordre Aker:
- Bydel Nordstrand:
- Bydel Sagene:
- Bydel St. Hanshaugen:
- Bydel Stovner: **Dagens ordning er tilfredsstillende. Ikke nødvendig med eget møterom.**
- Bydel Søndre Nordstrand:
- Bydel Ullern: **Det har lenge vært et ønske fra de politiske partiene og bydelsutvalget om å få tilgang til møtelokaler og kontorer.**
- Bydel Vestre Aker: **Situasjonen er ikke ideell verken for de politiske partiene eller administrasjonen.**
- Bydel Østensjø:

Har bydelsutvalgets leder/nestleder tilgang til eget kontor?

- Bydel Alna: **Nei**

- Bydel Bjerke: **Ja**
- Bydel Frogner: **Lederen har eget kontor.**
- Bydel Gamle Oslo: **Ja**
- Bydel Grorud: **Nei**
- Bydel Grünerløkka: **Ja**
- Bydel Nordre Aker: **Lederen har eget kontor**
- Bydel Nordstrand: **Lederen har eget kontor**
- Bydel Sagene: **Lederen har eget kontor**
- Bydel St. Hanshaugen: **Nei**
- Bydel Stovner: **Nei**
- Bydel Søndre Nordstrand: **Ja**
- Bydel Ullern: **Nei**
- Bydel Vestre Aker: **Lederen har eget kontor**
- Bydel Østensjø:

Dersom ikke, er det bydelsutvalgets oppfatning at dette er nødvendig?

- Bydel Alna:
- Bydel Bjerke:
- Bydel Frogner: **Dagens lokaliteter er tilstrekkelig for å dekke bydelsutvalgets behov.**
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud: **Ikke nødvendig med kontor, men lokaler med partivise hyller hadde vært fint.**
- Bydel Grünerløkka:
- Bydel Nordre Aker: **Lokalitetene oppfattes å være tilstrekkelige.**
- Bydel Nordstrand:
- Bydel Sagene: **Behovet for kontor/møterom er tilfredsstillende ivaretatt.**
- Bydel St. Hanshaugen:
- Bydel Stovner: **Nei**
- Bydel Søndre Nordstrand:
- Bydel Ullern: **Det bør være kontor for leder og nestleder.**
- Bydel Vestre Aker:
- Bydel Østensjø:

Hva er bydelens mulighet til å fremskaffe nødvendige lokaler i den utstrekning dagens lokaliteter ikke oppfattes å være tilstrekkelige?

- Bydel Alna:
- Bydel Bjerke:
- Bydel Frogner:
- Bydel Gamle Oslo: **Fullt mulig dersom det avsettes midler.**
- Bydel Grorud: **Små muligheter**
- Bydel Grünerløkka:
- Bydel Nordre Aker:
- Bydel Nordstrand: **Ikke ledige lokaler i administrasjonsbygget i dag.**
- Bydel Sagene:
- Bydel St. Hanshaugen: **Pr. i dag vurderes spørsmålet som lite relevant da nødvendige lokaliteter er tilgjengelig.**
- Bydel Stovner: **Bydelen kan skaffe 2 kontorarbeidsplasser.**

- Bydel Søndre Nordstrand:
- Bydel Ullern: **Bydelen kan skaffe kontor og møterom.**
- Bydel Vestre Aker: **Bydelen arbeider med en gjennomgang av den totale lokalbruken.**
- Bydel Østensjø:

2. DATAUTSTYR

Har bydelsutvalgets medlemmer tilgang til datautstyr i kontor eller møtelokale?

- Bydel Alna: **Ja**
- Bydel Bjerke: **Ja**
- Bydel Frogner: **Ja**
- Bydel Gamle Oslo: **Kun leder**
- Bydel Grorud: **Nei**
- Bydel Grünerløkka: **Ja**
- Bydel Nordre Aker: **Kun leder**
- Bydel Nordstrand: **Kun leder**
- Bydel Sagene: **Ja**
- Bydel St. Hanshaugen: **Ja**
- Bydel Stovner: **Nei**
- Bydel Søndre Nordstrand: **Ja**
- Bydel Ullern: **Nei**
- Bydel Vestre Aker: **Kun leder**
- Bydel Østensjø:

Har bydelsutvalgets medlemmer tilgang til datautstyr hjemme på utlån fra kommunen?

- Bydel Alna: **Ikke alle**
- Bydel Bjerke: **Ja**
- Bydel Frogner:
- Bydel Gamle Oslo: **Nei**
- Bydel Grorud: **Nei**
- Bydel Grünerløkka: **Ja**
- Bydel Nordre Aker: **1 politiker**
- Bydel Nordstrand: **Nei**
- Bydel Sagene: **Nei**
- Bydel St. Hanshaugen: **Nei**
- Bydel Stovner: **Kan låne bydelens bærbare PC.**
- Bydel Søndre Nordstrand: **Nei**
- Bydel Ullern: **Nei**
- Bydel Vestre Aker: **Nei**
- Bydel Østensjø: **Dette er tilfredsstillende.**

Dersom slik tilgang ikke finnes, bes det om synspunkter på nødvendigheten av å tilrettelegge for bruk av data for bydelsutvalgets medlemmer.

- Bydel Alna: **Argumenter for og imot**
- Bydel Bjerke:

- Bydel Frogner: Bydelen bruker data til utsendelse av relevante sakspapirer. De fleste medlemmene har privat datautstyr i hjemmet. Dagens løsning vurderes som tilstrekkelig.
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud:
- Bydel Grünerløkka:
- Bydel Nordre Aker:
- Bydel Nordstrand: Tilgang på datautstyr vil tvinge seg frem. Det vil lette bydelsutvalgets arbeid
- Bydel Sagene:
- Bydel St. Hanshaugen: 13 av 15 medlemmer disponerer PC, enten ved eiet utstyr eller i tilknytning til jobben. Spesiell tilrettelegging for bruk av data vurderes dermed ikke nødvendig, men kan være positivt for de som ikke har PC.
- Bydel Stovner: Bydelsutvalget mener medlemmene bør få disponere bærbar PC i valgperioden og få tilskudd til telefon/bredbånd.
- Bydel Søndre Nordstrand: Tilgang til datautstyr ved hjemlån vil lette arbeidet for de politikerne som ikke disponerer slikt utstyr. Kommunikasjon mellom politikere og til administrasjonen og informasjonstilgang via nettet vil effektivisere saksflyt og bedre informasjonen.
- Bydel Ullern: Prinsipielt bør medlemmene ha tilgang til datamaskin.
- Bydel Vestre Aker:
- Bydel Østensjø:

Ser bydelene selv en effektiviseringsmulighet ved tilrettelegging for bruk av data slik at Oslo kommune bør kunne gjennomføre denne investeringen ut fra en kost – nytte vurdering? Forklar i tilfelle hvordan.

- Bydel Alna: Tvilsomt om det er så mye penger å spare på en slik ordning.
- Bydel Bjerke: Ja. Direkte reduksjon i bruk av papir i bydelsadministrasjonen. Det samme når det gjelder porto. Reduserer bruk av arbeidstid for BU-sekretær, og ikke minst den effektive/raske måte som en kan kommunisere på.
- Bydel Frogner:
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud: Bydelsutvalget mener BU-medlemmene og komitemedlemmer bør få PC med supportavtale i den tiden de virker som BU-medlemmer/komitemedlemmer. Kostnadene må vurderes mot utgifter til kopiering og utsendelse.
- Bydel Grünerløkka:
- Bydel Nordre Aker:
- Bydel Nordstrand: Vil helt klart effektivisere arbeidet.
- Bydel Sagene: Bruk av data vil først og fremst gi bydelsutvalgets medlemmer bedre muligheter for å ivareta sine oppgaver.
- Bydel St. Hanshaugen: Ser opplagte effektiviseringsgevinster ved bruk av elektronisk kommunikasjon. Slik kommunikasjon er både tids-, kostnadsbesparende og effektiv ved at aktuell informasjon kommer mottaker i hende langt raskere. Videre kan bruk av elektronisk utstyr bidra til at folkevalgtes rolle som talerør for bydelens innbyggere forenkles ved en enklere informasjonsflyt. Som en del av den "elektroniske dialogen" påpekes også viktigheten av rask og hurtig dialog via mobil/SMS.

- Bydel Stovner: Vil være fordel om saker kan overføres elektronisk da de mottas elektronisk og det er korte frister.
- Bydel Søndre Nordstrand:
- Bydel Ullern: En større bruk av datautstyr vil gjøre flere dokumenter tilgjengelig elektronisk og dermed øke tilgjengeligheten for funksjonshemmede.
- Bydel Vestre Aker: Det vil antakelig være kost/nytte effektivt å legge til rette for bruk av data.
- Bydel Østensjø:

3. MULIGHET FOR FRIKJØPSORDNING

Bør bydelsutvalgets leder frikjøpes for å kunne utføre oppgaver/representasjon?

- Bydel Alna: **Delte meninger.**
- Bydel Bjerke: **Det bør i så fall være et fullstendig frikjøp.**
- Bydel Frogner: **Ja**
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud: **Ja**
- Bydel Grünerløkka: **Nei**
- Bydel Nordre Aker: **Ja**
- Bydel Nordstrand: **Ja**
- Bydel Sagene: **Ja, med 50%.**
- Bydel St. Hanshaugen: **Nei**
- Bydel Stovner: **Ja**
- Bydel Søndre Nordstrand: **Frikjøpsordning vil gjøre det enklere for lokalpolitikere å ivareta sine oppgaver.**
- Bydel Ullern: **Nei. Nåværende godtgjørelse bør økes.**
- Bydel Vestre Aker: **Ja**
- Bydel Østensjø: **Ja**

Bør bydelsutvalgets nestleder frikjøpes for å kunne utføre oppgaver/representasjon?

- Bydel Alna: **Delte meninger.**
- Bydel Bjerke: **Ser ikke at det er behov for dette.**
- Bydel Frogner: **Ja**
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud: **Ja**
- Bydel Grünerløkka: **Nei**
- Bydel Nordre Aker:
- Bydel Nordstrand: **Ja, men i noe mindre enn lederen**
- Bydel Sagene: **Ja, med 20%.**
- Bydel St. Hanshaugen: **Nei**
- Bydel Stovner: **Ja**
- Bydel Søndre Nordstrand:
- Bydel Ullern:
- Bydel Vestre Aker: **Ja**
- Bydel Østensjø: **Ja**

Bør andre av bydelsutvalgets medlemmer frikjøpes for å kunne utføre oppgaver/representasjon?

- Bydel Alna:
- Bydel Bjerke: **Gruppeleder i bydelsutvalget bør frikjøpes på de dager det avholdes BU-møter.**
- Bydel Frogner:
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud: **Ja**
- Bydel Grünerløkka: **Nei**
- Bydel Nordre Aker:
- Bydel Nordstrand: **Kan være grunn til å vurdere om lederne av komiteer i noen grad skal kunne frikjøpes.**
- Bydel Sagene:
- Bydel St. Hanshaugen: **Nei**
- Bydel Stovner: **Bør også omfatte ledere av komiteer valgt av bydelsutvalget.**
- Bydel Søndre Nordstrand:
- Bydel Ullern: **Gruppelederne i bydelsutvalget og komitelederne bør først og fremst få økt godtgjørelse.**
- Bydel Vestre Aker: **I en viss utstrekning**
- Bydel Østensjø: **Sentrale politikere**

Vil frikjøp av politiske representanter påvirke kvaliteten på det politiske arbeidet og i tilfelle på hvilken måte?

- Bydel Alna:
- Bydel Bjerke: **Det er mulighet for at dette kan ha positiv effekt i forhold til økt forberedelse av saker som skal til behandling, herunder sette seg ytterligere inn i det bakgrunnsmateriale som ligger til grunn for saksutredningene.**
- Bydel Frogner:
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud: **Nei, men i spesielle saker som følges opp i sentrale fora, kan frikjøp få innvirkning på resultatet.**
- Bydel Grünerløkka: **SV: Effekten blir minimal. F: BU-politikere er fritidspolitikere. Et slikt frikjøp forfordeler de som ikke blir frikjøpt – alle BU medlemmer må stilles likt og ha like muligheter.**
- Bydel Nordre Aker:
- Bydel Nordstrand: **Vil utvilsomt føre til bedre styring av bydelen. Spesielt med tanke på leder og nestleders mulighet til å bruke mer ressurser på arbeid internt med administrasjonen, kontakt med befolkningen og innad i bydelsutvalget. De vil også kunne få en langt bedre posisjon blant bydelens innbyggere, brukere, ansatte, lag og foreninger når det gjelder gjensidig påvirkning og kunnskapsinnhenting.**
- Bydel Sagene:
- Bydel St. Hanshaugen: **Det er ikke å anta at kvaliteten vil øke i særlig grad ved frikjøp av tid.**
- Bydel Stovner: **Kurs, møter og seminar avholdes ofte på dagtid, uten at medlemmer kan være med. Utfyllende kunnskaper om saksfelt, som behandles i bydelsutvalget, vil gi en positiv kvalitetsforbedring.**
- Bydel Søndre Nordstrand:

- Bydel Ullern: Økt godtgjørelse er ikke i seg selv noen garanti for en nivåheving.
- Bydel Vestre Aker: Vi vil anta at kvaliteten på det politiske arbeidet vil øke, gjennom muligheten for bredere deltakelse.
- Bydel Østensjø: Frikjøp vil kunne påvirke medlemmenes arbeid positivt på følgende måter: Bedre muligheter til å sette seg inn i bydelens rammebetingelser, sakene, bedre beslutningsgrunnlag, bedre muligheter til å gi informasjon og kommunisere med befolkningen, lag og virksomheter, bedre muligheter for å bli kjent med administrasjonen, rutiner og tjenestestedene, bedre muligheter for å kunne representere bydelen, delta på kurs mv og sette seg inn i arbeidet i andre bydeler og kommunisere med dem.

Bør det enkelte bydelsutvalg stå fritt til å vedta et slikt frikjøp innenfor bydelens budsjettrammer eller bør bystyret fastsette rammer og ha ansvar for budsjettering?

- Bydel Alna:
- Bydel Bjerke: Nei, bystyret bør fastsette rammer og ha ansvar for budsjettering.
- Bydel Frogner: Ja, den enkelte bydel bør stå fritt til å vedta godtgjørelse innefor egne budsjettrammer. Ønsker i tillegg en minimumsordning for godtgjørelse, hvor bystyret fastsetter rammer og har ansvaret for budsjetteringen.
- Bydel Gamle Oslo: Bystyret må vedta om det skal innføres en ordning med frikjøp for leder av utvalget, og ordningen finansieres sentralt. Det bør overlates til bydelsutvalget å vurdere behovet for frikjøp for nestleder eller medlemmer av utvalget.
- Bydel Grorud: Bydelsutvalget bør vedta rammer for frikjøp i konkrete tilfelle.
- Bydel Grünerløkka: SV: Prinsipielt for større handlingsrom for BU. F: Bystyret.
- Bydel Nordre Aker: Bystyret beslutter.
- Bydel Nordstrand: Bystyret beslutter.
- Bydel Sagene: En frikjøpsordning bør være hjemlet i rammebestemmelser som gjelder alle bydeler, men det bør være opp til det enkelte bydelsutvalg å vurdere ut fra det lokale behov i hvilken utstrekning ordningen bør utnyttes.
- Bydel St. Hanshaugen: Bør vedtas innenfor bydelens egne budsjettrammer.
- Bydel Stovner: Bydelsutvalget bør stå fritt til å lage lokale retningslinjer innefor rammer som kan gis av bystyret.
- Bydel Søndre Nordstrand: Bystyret bør fastsette rammer og ha ansvar for budsjettering.
- Bydel Ullern: Det bør gjelde generelle rammer for godtgjøring som er vedtatt av bystyret. Bystyret må tildele bydelene budsjett som dekker rammene. Vil bydelen tildele mer, må bydelen selv dekke det overskytende.
- Bydel Vestre Aker: Bystyret bør vedta rammer og finansiering for frikjøp, og bydelsutvalget kunne ha en viss frihet til å forvalte frikjøpsordningen innenfor de vedtatte rammene.
- Bydel Østensjø: Bystyret bør bestemme en ramme samt budsjett. Bydelsutvalget bør selv kunne fordele rammen.

Benyttes det frikjøpsordning av politiske representanter i dag og i tilfelle hvordan?

- Bydel Alna:
- Bydel Bjerke: Nei.
- Bydel Frogner: Nei
- Bydel Gamle Oslo:
- Bydel Grorud: Nei

- Bydel Grünerløkka: Godtgjøring av tapt arbeidsfortjeneste.
- Bydel Nordre Aker: Nei
- Bydel Nordstrand: Nei
- Bydel Sagene: Nei
- Bydel St. Hanshaugen: Nei
- Bydel Stovner: Ja
- Bydel Søndre Nordstrand: Nei
- Bydel Ullern: Nei
- Bydel Vestre Aker: Nei
- Bydel Østensjø: Nei

4. GENERELT

Er det andre synspunkter bydelsutvalget ønsker å videreformidle til byrådet i forbindelse med saksforberedelsene om bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser?

- Bydel Alna: Nei
- Bydel Bjerke: Bydelsutvalgene bør få større grad av beslutningsmyndighet, særlig i forhold til saker som angår byutvikling, miljø og samferdsel. I dag er bydelsutvalget bare høringsinstans, og det blir demoraliserende når bystyret senere kan se bort fra vedtaket i bydelsutvalget. Det er også en beklagelig tendens i Oslo kommune med alt for korte høringsfrister.
- Bydel Frogner:
- Bydel Gamle Oslo: Bydelsutvalget viser til at bydelene er blitt betydelig større både i areal og folketall, blitt tilført flere oppgaver og stadig blitt viktigere talerør for befolkningen i bydelen. Det er derfor viktig at bydelsutvalget har arbeidsforhold som gjør det mulig å fylle rollen som politisk ledelse på bydelnivå. Følgelig er det behov for ressurser slik at det politiske nivået får en mer synlig rolle både innad og utad.
- Bydel Grorud: Telefonutgifter og avisabonnement bør dekkes for BU-medlemmer og komitemedlemmer.
- Bydel Grünerløkka: F: Bydelsutvalget har et tilsynsansvar som tilsier at alle dokumenter (særlig til budsjett) er tilgjengelig. Til budsjettdokumenter gjelder dette tilgang til hvert enkelt kostnadssted (kostnader og inntekter) – en tilgang BU har i Bydel Grünerløkka. SV: Det er viktigere å sikre at administrasjonen har ressurser til en forsvarlig tilrettelegging av saker for bydelsutvalget, enn at BU leder skal øke aktiviteten.
- Bydel Nordre Aker: Bør åpnes for mulighet til en viss kompensasjon og frikjøpsordning for fritidspolitikere
- Bydel Nordstrand:
- Bydel Sagene: Det er av stor betydning for bydelsutvalgets arbeidsforhold at det settes tilstrekkelig lange frister i saker som sendes bydelsutvalget til høring.
- Bydel St. Hanshaugen:
- Bydel Stovner:
- Bydel Søndre Nordstrand:
- Bydel Ullern:
- Bydel Vestre Aker: Et eventuelt sentralt reglement bør kunne tilpasses i hver enkelt bydel basert på lokale forhold.
- Bydel Østensjø:

Oslo kommune
Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester

Notat til bystyrets organer

Til: Forretningsutvalget
Fra: Byråden for velferd og sosiale tjenester

Dato: 11.03.2005
Vår ref(saksnr): 200402802-23
Arkivkode: 026

Notat nr.: /2005

KARTLEGGING AV BYDELSUTVALGENES ARBEIDSBETINGELSER

Det vises til notat av 26.06.2004 fra bystyrets sekretariat vedrørende ovennevnte.

Som et ledd i kartlegging av bydelenes synspunkter på dagens situasjon vedrørende bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser, har byrådsavdelingen i brev av 11.11.2005 bedt bydelene om å svare på følgende spørsmål:

Kontor- og møtelokaler

- Har bydelsutvalgets politiske partier tilgang til eget kontor- og møtelokale som kan benyttes til gruppemøter og saksforberedelse?
- Dersom ikke, er det bydelsutvalgets oppfatning at dette er nødvendig?
- Har bydelsutvalgets leder/nesileder tilgang til eget kontor?
- Dersom ikke, er det bydelsutvalgets oppfatning at dette er nødvendig?
- Hva er bydelens mulighet til å fremskaffe nødvendige lokaler i den utstrekning dagens lokaliteter ikke oppfattes å være tilstrekkelige.

Datautstyr

- Har bydelsutvalgets medlemmer tilgang til datautstyr i kontor eller møtelokale?
- Har bydelsutvalgets medlemmer tilgang til datautstyr hjemme på utlån fra kommunen?
- Dersom slik tilgang ikke finnes, bes det om synspunkter på nødvendigheten av å tilrettelegge for bruk av data for bydelsutvalgenes medlemmer.
- Ser bydelene selv en effektiviseringsmulighet ved tilrettelegging for bruk av data slik at Oslo kommune bør kunne gjennomføre denne investeringen ut fra en kost – nytte vurdering. Forklar i tilfelle hvordan?

Mulighet for frikjøpsordning.

- Bør bydelsutvalgets leder frikjøpes å kunne utføre oppgaver/representasjon?
- Bør bydelsutvalgets nestleder frikjøpes for å kunne utføre oppgaver/representasjon?
- Bør andre av bydelsutvalgets medlemmer frikjøpes for å utføre oppgaver/representasjon?
- Vil frikjøp av politiske representanter påvirke kvaliteten på det politiske arbeidet og i tilfelle på hvilken måte?
- Bør det enkelte bydelsutvalg stå fritt til å vedta et slikt frikjøp innenfor bydelens budsjettammer eller bør bystyret fastsette rammer og ha ansvar for budsjettering?

- *Benyttes det frikjøpsordning av politiske representanter i dag og i tilfelle hvordan?*

Generelt

- *Er det andre synspunkter bydelsutvalget ønsker å videreformidle til byrådet i forbindelse saksforberedelsene om bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser?*

Alle bydeler har besvart spørsmålene og et kortfattet sammendrag følger. (Bydelenes besvarelser følger vedlagt).

Kontor- og møtelokaler:

Det er noe varierende tilbud av kontor- og møtelokaler for bydelsutvalget i den enkelte bydel. Stort sett nyttes ledige administrasjonslokaler til møtevirksomhet på ettermiddag/kveldstid og i forbindelse med saksforberedelser. I enkelte bydeler er det avsatt eget kontor til BU-leder, og i noe mindre grad til nestleder. I noen tilfeller nyttes administrasjonens kantine til møtelokaler-/kontor.

Der er et gjennomgående ønske fra alle bydelene om eget kontor for leder/nestleder, utstyrt med pc og internettoppkopling, men ingen uttrykker dette som et "must". Det er også vanlig at utvalgsmedlemmene har egne datamaskiner hjemme til eget bruk, eventuelt på den enkeltes arbeidssted.

Generelt gir følgende uttalelse (Bydel Sagene) et bilde av bydelenes behov:

"Bydelsutvalget anser det for å være av stor betydning at forholdene legges til rette slik at bydelens folkevalgte kan utføre sine verv på en hensiktsmessig og effektiv måte. Når det gjelder kontor- og møtelokaler innebærer det at det er tilgjengelige lokaler for avvikling av gruppemøter før og i tilknytning til møtene i bydelens folkevalgte organer og at det er tilgjengelig et kontor hvor folkevalgte kan ivareta forberedende arbeid (kontorbehovet kan imidlertid tenkes noe redusert dersom en ordning med utlån av hjemme-PC til folkevalgte iverksettes). Det er viktig at kopimaskin er lett tilgjengelig både i forbindelse med møtevirksomhet og på kontoret. Møtelokalene – både de som brukes til ordinære møter og de som benyttes til større arrangementer – bør ved behov kunne utstyres med nødvendige audiovisuelle hjelpemidler.

Bydelsutvalgslederen har behov for eget kontor, fortrinnsvis i bydelsadministrasjonen. Det har sammenheng med bydelsutvalgslederens behov for regelmessige møter med bydelsdirektøren og de som opptre på hans vegne og bydelsutvalgslederens funksjon som representant for Bydelsutvalget utad, med hva det innebærer av møter og aktiviteter for øvrig i forhold til et stort antall aktører: bydelens beboere, private og offentlige instanser."

Datautstyr:

Bydelsutvalgets medlemmer har stort sett ikke tilgang til datautstyr i eget kontor eller møtelokale i bydelen og man har heller ikke hjemlånsordning for dette. Der BU-leder/nestleder har eget kontor er dette utstyrt med pc og man har tilgang til administrasjonens kopimaskiner.

Spørsmålet om tilgang til datautstyr i forhold til en kost/nytteanalyse er vanskelig, men det synes klart at tilgang til datautstyr er nødvendig i dagens samfunn, og at en ordning med hjemlån av datautstyr bør prioriteres. Særlig pekes det på behov/mulighet for elektronisk møteinnkalling og tilgang til saksdokumenter via internett/mail.

De fleste av BU-medlemmene har i dag tilgang til datautstyr hjemme eller på egen arbeidsplass, men flere av bydelsutvalgene uttrykker behov for en særskilt ordning med hjemlån og at utgifter i denne forbindelse refunderes. Dette gjelder for eksempel tilknytningsavgift til internett, samt utgifter til papir og skriver.

Kommunikasjon mellom politikere og administrasjon og informasjonstilgang via internett effektiviserer saksflyten og gir bedre informasjon.

Mulighet for frikjøpsordning:

Frikjøp er en mulighet kommunen har for å få en folkevalgt fri fra sin stillingen gjennom egne avtaler med arbeidsgiver. I henhold til Kommune-lovens §40 nr. 1, har en folkevalgt rett til permisjon i 4 år eller ut bystyreperioden for å kunne utføre hel- eller deltids folkevalgt verv. Representanter kan i denne sammenheng kjøpes fri fra sin ordinære jobb, mens han/hun utfører sitt politiske verv. Det er ingen ting til hinder for at frikjøp også kan benyttes på bydelsnivå.

Kommune-lovens § 41 regulerer erstatning for det tap vervet medfører, herunder tapt arbeidsfortjeneste, og § 42 regulerer godtgjøring for det arbeid den folkevalgte utfører.

I dag benyttes frikjøpsordning for bydelsutvalgene bare i liten grad (én bydel). Det er ordningen med fast godtgjørelse til BU-leder og enkeltmedlemmer som nyttes.

Bydelsutvalgets medlemmer, herunder leder og nestleder, avlønnes i tråd med "Reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune", vedtatt 15.10.2003.

Bydelene er delt i oppfatning om at bydelsutvalgenes leder/nestleder og medlemmer bør frikjøpes for å kunne utføre oppgaver/representasjon, eller om man skal satse videre på dagens ordning.

Enkelte bydeler er for å videreføre ordningen med fast godtgjørelse, men påpeker at godtgjørelsen bør økes til et nivå, som bedre kompenseres for tidsbruken som medgår til utøvelse av vervet i og utenfor arbeidstid. Det uttales imidlertid, at nåværende faste godtgjørelse ligger på et svært lavt nivå i forhold til byer/kommuner det er naturlig å sammenligne seg med.

Andre er for en ordning med frikjøp. Vervet som leder av bydelsutvalget peker seg spesielt ut som egnet for en frikjøpsordning både på grunn av aktivitetenes omfang og tidspunktet for når oppgavene må utføres. Det påpekes at BU-leder vanligvis har en større politisk rolle og derfor i større grad enn ellers bør omfattes av en frikjøpsordning. BU-nestleder og eventuelt komitéledere bør etter fleres syn også kunne frikjøpes ved behov.

Når ordning med frikjøp foreslås, pekes det på, at en ordning med at en forhåndsfastsatt andel av arbeidstiden kan anvendes til utøvelse av vervet vil ha flere fordeler. Dette vil være enklere å administrere både for den folkevalgte, dennes arbeidsgiver og for bydelsadministrasjonen. Ordningen vil også i større grad gi bedre forutsigbarhet og gi mulighet til å fastsette hvilket aktivitetsnivå det generelt forventes av innehavere av bestemte verv.

Dersom det innføres en ordning med frikjøp, vil det være naturlig at dette må gjelde for alle bydeler, og at ordningen bør gis en finansiell plattform gjennom en budsjettmessig avsetning. Det må imidlertid være opp til det enkelte bydelsutvalg å vurdere behov og omfang for en slik ordning. Dette må også ses i sammenheng med hvilke rammer som bydelen eventuelt blir tildelt.

En frikjøpsordning ses ofte på som en positiv innvirkning på det politiske arbeidet, men dette er ikke gjennomgående. Det nevnes at en ordning med frikjøp vil kunne bidra til større byråkratisering av det politiske arbeidet i bydelen, og at det ofte brukes unødvendig tid på politisk behandling av relativt enkle saker, og at dagens ordning derfor er tilstrekkelig. Det hevdes også at "ekte folkelig demokrati" frembeves hvor alle skal kunne delta i demokratiske organer. Politisk deltakelse som hel- og deltidsjobb vurderes derfor ikke som funksjonelt. Faren for at en slik ordning kan føre til grunnlag for andre vurderinger og prioriteringer enn hva tilfellet er når det er deltidsverv, påpekes også. Likeledes uttales det at kvaliteten på det politiske arbeid vil bli bedre ved frikjøp, og dersom det blir aktuelt med frikjøp, bør midler avsettes innenfor bydelens egen ramme.

Generelt vedrørende bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser:

Det nevnes også at det er av stor betydning for bydelsutvalgets arbeidsforhold at det settes tilstrekkelig lange frister i saker som sendes bydelsutvalget til høring. Det må ved fristfastsettelsen både tas i betraktning at intervallet mellom bydelsutvalgsmøtene og at behandlingsprosessen tar tid, ved at det først skal være mulig å for bydelsadministrasjonen å tilvirke et fortrinnsvis gjennomarbeidet saksfremlegg, som så skal sendes ut med sakskartet ca. 3 uker før BU-møtet.

Byrådets vurdering:

Spørsmål om bydelens arbeidsvilkår tar utgangspunkt i vedtatte endringer i bydelens oppgaver og ansvar etter reformen iverksatt fra 01.01.2004 der bl.a. antall bydeler ble redusert til 15. Særlig gjelder dette utvalgets leder og nestleder, som etter reformen har fått en større arbeidsbelastning.

Når det gjelder arbeidsvilkår i form av tilgang til hensiktsmessige kontor/møtelokaler for bydelspolitikere, er dette stort sett godt ivaretatt av den enkelte bydel, selv om noen av de nye bydelene vil ha behov for en bedring her. Jeg mener at det må være opp til politikere i den enkelte bydel å definere hvilket behov en har for utstyrte kontor for utvalgets leder/nestleder. At møterom stilles til disposisjon for bydelsutvalget må også være et anliggende for bydelen.

Spørsmålet om hjemlansordning i forhold til datautstyr er i stor grad et økonomisk spørsmål, som den enkelte bydel eventuelt selv må kunne legge til rette for. Dersom dette kan gjennomføres innenfor bydelens økonomiske rammer, anbefales bydelene å gjennomføre en slik praksis.

Når det gjelder spørsmålet om frikjøp kontra godtgjørelse etter faste satser, mener jeg dette må være opp til det enkelte bydelsutvalget å ta stilling til. Det enkelte bydelsutvalg bør selv avgjøre om det er ønskelig og nødvendig å tilby noen av bydelsutvalgspolitikere frikjøp. Prinsipielt bør det være opp til det enkelte bydelsutvalg å fastsette satser for godtgjørelse. Dersom det bestemmes at det skal være lik godtgjørelse for alle bydelsutvalsmedlemmer, bør uansett, størrelsen på godtgjørelse for leder/nestleder fastsettes lokalt. Bydelsutvalget skal foreta økonomiske/politiske prioriteringer i forhold til de oppgavene de er satt til å løse. Godtgjørelser, eventuelt frikjøp må økonomisk ses i sammenheng med bydelens øvrige oppgaver.

Satser for kompensasjon for bydelsutvalgets medlemmer samt leder/nestleder, bør gjenspeiles i de reelle kostnadene vedrørende det politiske arbeidet som utføres. Det understrekes at denne typen politisk arbeid i stor grad bør være basert på frivillighet og ikke anses som en betalt jobb.

Margaret Eckbo

Margaret Eckbo

Byråd

Vedlegg: Kopi av svar på henvendelse fra byrådet vedr. kartlegging av bydelsutvalgenes arbeidsbetingelser

Kopi til: Byrådslederens avdeling

BYRÅDSAVDELINGEN FOR VELFERD OG SOSIALE
TJENESTER

RÅDHUSET
0037 Oslo

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
04/3051

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold

Dato: 11.02.2005
Arkivkode:
024.3

**BYDELSUTVALGET BEHANDLET I MØTE DEN 10.02.05 BU-SAK 05/03.
ARBEIDSBETINGELSER FOR TILSYNSUTVALG FOR INSTITUSJONER OG
FOR BYDELSUTVALGET**

Bydelsutvalget fattet følgende uttalelse:

Til forespørsel av 11.11.2004 fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester uttaler Bydelsutvalget:

”Kontor- og møtelokaler.

Behov.

Bydelsutvalget anser det for å være av stor betydning at forholdene legges til rette slik at bydelens folkevalgte kan utføre sine verv på en hensiktsmessig og effektiv måte. Når det gjelder kontor- og møtelokaler innebærer det at det er tilgjengelig lokaler for avvikling av gruppemøter før og i tilknytning til møtene i bydelens folkevalgte organer og at det er tilgjengelig et kontor hvor folkevalgte kan ivareta forberedende arbeid (kontorbehovet kan imidlertid tenkes noe redusert dersom en ordning med utlån av hjemme-PC til folkevalgte iverksettes). Det er viktig at kopimaskin er lett tilgjengelig både i forbindelse med møtevirkksomhet og på kontoret. Møtelokalene – både de som brukes til ordinære møter og de som benyttes til større arrangementer – bør ved behov kunne utstyres med nødvendige audiovisuelle hjelpemidler.

Bydelsutvalgslederen har behov for eget kontor i bydelsadministrasjonen. Det har sammenheng med bydelsutvalgslederens behov for regelmessige møter med bydelsdirektøren og de som opptrer på hans vegne og bydelsutvalgslederens funksjon som representant for Bydelsutvalget utad, med hva det innebærer av møter og aktiviteter for øvrig i forhold til et stort antall aktører: bydelens beboere, private og offentlige instanser.

Aktuell situasjon.

Bydelens folkevalgte har til disposisjon et eget kontor i Sandakerveien 33 C i tilknytning til et møtelokale som benyttes til arbeidsutvalgets og komitéenes møter. Kontoret er utstyrt med PC og skriver, foruten telefon. Kopimaskin er tilgjengelig. Bydelsutvalgets møter holdes i Sagene samfunnshus, Kristiansandsgt. 2. Her er det ikke eget kontor for folkevalgte, men kopimaskin er tilgjengelig.

Gruppemøter i Sandakerveien 33 C kan holdes på ovennevnte kontor eller i tilstøtende møterom/kontorer. Også i Sagene samfunnshus lar gruppemøter seg avvikle i møtelokalet og tilstøtende arealer. Møtelokalene kan etter behov utstyres med ønskede hjelpemidler.

Bydelsutvalgslederen har et eget kontor til disposisjon i bydelsadministrasjonen, utstyrt med telefon, PC og tilgang til nettverksskriver og kopimaskin.

Konklusjon:

Bydelsutvalget anser at behovet for kontor/møterom er tilfredsstillende ivaretatt. Det samme gjelder bydelsutvalgslederens behov for kontorplass.

Datautstyr:

Behov

Datautstyr hører til den selvfølgelig utrustning på kontorer som står til folkevalgtes disposisjon. Det gjelder også kontor for bydelsutvalgets leder.

Når det gjelder spørsmålet om å utstyre det enkelte bydelsutvalgsmedlem med egen PC med tilbehør, anser Bydelsutvalget at en slik ordning vil være til stor nytte både for det enkelte medlem og for bydelens politiske og administrative organer.

Ved vurderingen av nytten av egen PC til hvert bydelsutvalgsmedlem står det enkelte medlems tilgang til møteinnkalling og saksdokumenter sentralt. Enten løsningen er å sende møtepapirene til de enkelte medlemmer pr. e-post, eller en nøyer seg med å gjøre dokumentene tilgjengelig for den enkelte på nettet, vil en sikre en hurtig og rimelig (portofri) overføring av innholdet, og i stor utstrekning gi tilgang til materialet i en form som tillater elektronisk viderebearbeiding.

For det enkelte bydelsutvalgsmedlem vil egen PC være et godt verktøy til tekstmessig egenproduksjon og bearbeiding av foreliggende dokumenter, samtidig som e-post muliggjør hurtig sirkulering av materialet innen partigruppen og i forhold til eventuelle andre. Tekster kan også bearbeides elektronisk umiddelbart forut og under aktuelle møter.

Egen PC for det enkelte bydelsutvalgsmedlem gir befolkningen mulighet til direkte e-post kontakt med en eller flere bestemte folkevalgte, forutsatt at vedkommendes e-postadresse gjøres tilgjengelig for publikum. Løsningen gir et viktig supplement til ordningen med folkemøter om viktige saker.

Bydelsutvalgsmedlemmene vil gjennom egen PC med internettilkopling enkelt kunne skaffe seg direkte tilgang fra mange ulike kilder til informasjon av betydning for utøvelse av vervet som folkevalgt, inklusive informasjon fra kommunens sentrale politiske og administrative organer.

Skal bydelsutvalgsmedlemmenes bruk av egne PCer ha effekt som ovenfor beskrevet, bør følgende hensyn ivaretas: Det bør etableres en utlånsordning for utstyr slik at en sikrer at alle medlemmene har utstyr egnet for oppgavene. Av samme grunn bør linjeetablering skje i

kommunens regi. På grunn av behovet for å medbringe PCen på møter, kurs, m.v., bør valget falle på en bærbar PC. Reglene for ordningen bør være felles for alle bydelene, og det kan være hensiktsmessig med sentral budsjettering slik at det enkelte bydelsutvalg ikke må ta stilling til hvordan datautstyr til eget bruk skal prioriteres økonomisk i forhold til andre formål.

Aktuell situasjon.

Mange av bydelsutvalgets medlemmer er ikke ukjent med bruk av datautstyr i forbindelse med utøving av vervet som folkevalgt. Flertallet har tilgjengelig PC hjemme og/eller på arbeidssstedet, kun et fåtall er uten egen e-post-adresse. Noen er imidlertid uten nødvendig utstyr/tilgang, og noen har utstyr/linjer mindre egnet til formålet.

Som et sparetiltak vedtok Bydelsutvalget i møte 16.12.2004 at kunngjøringer av Bydelsutvalgets møter kun skal skje gjennom internett og lokalavisen Østkanten. Innkallinger til komitéer, råd og utvalg skal kun skje gjennom e-post til de medlemmer som har dette, mens møtebøker og egne komitésaker skal sendes med vanlig postgang.

I bydelens informasjonsmateriell er bydelspolitikkerne presentert med e-post-adresse dersom slik er i bruk.

For øvrig er det ikke etablert rutiner som forutsetter at det enkelte bydelsutvalgsmedlem har i bruk datautstyr.

Kontorene til bydelsutvalget og bydelsutvalgslederen er utrustet med datautstyr, men anvendbarheten av PC m.v. på bydelsutvalgets kontor er begrenset ved at bruk forutsetter fysisk tilstedeværelse og ved at det er etablert bare en arbeidsplass.

Utover utstyr som nevnt i avsnittet ovenfor, har bydelen ikke anskaffet datautstyr til folkevalgte, og dekker heller ikke kostnader til lisenser/linjer.

Konklusjon

Bydelsutvalget anser at tiltakene vedtatt av Bydelsutvalget i møte 16.12.2004 utgjør et riktig skritt i retning av en mer systematisk og hensiktsmessig utnyttning av dataverktøy. Full effekt vil en imidlertid oppnå først når det er etablert grunnlag for obligatorisk bruk av datautstyr ved løsning av en del oppgaver knyttet til gjennomføring av den politiske virksomhet i bydelen. Det innebærer utstyrmessig at hvert bydelsutvalgsmedlem tilbys egen bærbar PC med tilbehør og linjetilknytning. Reglene for ordningen bør være felles for alle bydelene, med sentral budsjettering. Mer omfattende og konsekvent bruk av datautstyr i forbindelse med gjennomføring av den politiske prosess i bydelen gir grunnlag for reduserte kostnader, men kostnadsspørsmålet bør ikke være avgjørende for beslutningen om etablering av ovennevnte ordning. Beslutningen bør først og fremst begrunnes i at ordningen vil gi bydelsutvalgets medlemmer bedre muligheter til å ivareta sin oppgave.

Mulighet for frikjøpsordning:

Behov:

Deltakelse i bydelens folkevalgte organer kan i dag medføre utbetaling til medlemmene etter to ulike ordninger:

1. Godtgjøring for det arbeid den folkevalgte utfører, jf. kommunelovens § 42.
2. Erstatning for det tap vervet medfører, herunder tapt arbeidsfortjeneste, jf. kommunelovens § 41.

Etter reglement for godtgjøring av folkevalgte verv i Oslo kommune av 15.10.2003 ytes erstatning for tapt arbeidsfortjeneste bare inntil et bestemt beløp pr. dag. Legitimasjon av tapet knytter seg til to forhold: For det første må det fastslås at og i hvilken utstrekning vervet legger beslag på vedkommendes arbeidstid. For det andre må det bekreftes/sannsynliggjøres hvilket beløp som tapes ved at vedkommende ikke er i arbeid i det aktuelle tidsrom.

Det springende punkt er spørsmålet om i hvilken utstrekning vervet legger beslag på vedkommendes arbeidstid. I dag føres nøyaktige lister over fravær fra ordinær jobb som skyldes aktiviteter knyttet til utøvelsen av vervet som folkevalgt. For verv som innebærer omfattende og regelmessig aktiviteter i arbeidstiden, er nåværende legitimasjonsordning lite praktisk. En ordning med at en forhåndsfastsatt andel av arbeidstiden kan anvendes til utøvelse av vervet, vil ha flere fordeler: Den er enklere å administrere for så vel vedkommende folkevalgt og dennes arbeidsgiver som bydelsadministrasjonen, den gir større forutsigbarhet for både den folkevalgte og arbeidsgiveren og ordningen gir organet mulighet til å fastsette hvilket aktivitetsnivå det generelt forventes av innehavere av bestemte verv.

Vervet som leder av bydelsutvalget peker seg spesielt ut som egnet for en frikjøpsordning både på grunn av aktivitetenes omfang og tidspunktet for når oppgavene må utføres:

Bydelsutvalgets leder representerer bydelsutvalget utenom møtene. Det innebærer omfattende kontakt med en rekke interne og eksterne instanser, både i og utenfor møter. Kontakt med mediene krever mye oppmerksomhet, det samme gjelder kontakten med befolkningen. Oppgavene må i stor utstrekning utføres i arbeidstiden. En praktisk håndtering av disse oppgaver utgjør hovedbegrunnelsen for etablering av en frikjøpsordning.

En videre begrunnelse tar utgangspunkt i at en frikjøpsordning, hvor det på forhånd er fastsatt hvor mye tid som den folkevalgte har til disposisjon, gir større mulighet for den folkevalgte til å planlegge arbeidet på lengre sikt. Det gir blant annet mulighet til systematisk å erverve utvidet kunnskap/kjennskap til et saksområde, ved deltakelse i kurs, konferanser, møter om relevante tema, gjennomgang av skriftlige fremstillinger/forskningsrapporter, delta i studiebesøk, besøke egne tjenestesteder, m.v.

En frikjøpsordning bør være hjemlet i rammebestemmelser som gjelder alle bydeler, men det bør være opp til det enkelte bydelsutvalg å vurdere ut fra det lokale behov i hvilken utstrekning ordningen bør utnyttes.

Aktuell situasjon:

Bydelsutvalget i Sagene(-Torshov) fattet i møte 21.06.2001 (BU-sak 51/01) følgende vedtak:

”Bydelsutvalget forutsetter, ut fra en vurdering av behovet, at bydelsutvalgets leder benytter 20% av sin arbeidstid (1 dag pr. uke) til å ivareta oppgaver for bydelsutvalget på dagtid.”

John Tore Norenberg (H) tok i Forretningsutvalgets møte 03.09.2001 opp spørsmålet om lovligheten av bydelsutvalgets vedtak. Det førte til en redegjørelse fra Bystyrets sekretariat, som Forretningsutvalget tok til orientering. Bystyrets sekretariat fremholdt at frikjøpsordninger ikke kan etableres i medhold av godtgjøringsreglementet. Sekretariatet oppfattet bydelsutvalgets vedtak slik at det i realiteten innebar en frikjøpsordning. Bydelsutvalget fattet i møte 25.10.2001 (BU-sak 72/01) i tråd med dette følgende tilleggsvedtak:

”Dokumentasjonskravet i godtgjøringsreglementet gjelder fullt ut.”

Det ble i bydelsdirektørens saksfremlegg fremholdt at betydningen av bydelsutvalgets vedtak av 21.06.2001 etter dette ble en markering av ønsket aktivitetsnivå med hensyn til vervet som bydelsutvalgsleder.

I praksis føres det nøyaktig timeliste - med referanse til vervrelatert aktivitet - over den tid som gir grunnlag for erstatning for tapt arbeidsfortjeneste.

Med utgangspunkt i de generelle vurderinger ovenfor med hensyn til etablering av en frikjøpsordning, har Bydelsutvalget vurdert konkret behovet for frikjøp av folkevalgte i Bydel Sagene. Bydelsutvalget er kommet til at ordningen først og fremst bør gjøres gjeldende for bydelsutvalgets ledelse, det vil si bydelsutvalgets leder, men også nestlederen, da mange av hensynene har gyldighet også for dette verv. Vurderingen pr. i dag tilsier at bydelsutvalgslederen frikjøpes for 50% stilling, mens nestlederen frikjøpes for 20%.

Konklusjon:

Det er behov for en frikjøpsordning. Konkret vurdering pr. i dag tilsier at bydelsutvalgslederen frikjøpes for 50% stilling, mens nestlederen frikjøpes for 20%.

Generelt:**For korte frister:**

Det er av stor betydning for bydelsutvalgets arbeidsforhold at det settes tilstrekkelig lange frister i saker som sendes bydelsutvalget til høring. Det må ved fristfastsettelsen både tas i betraktning at intervallet mellom bydelsutvalgsmøtene i Bydel Sagene er ca. halvannen måned og at behandlingsprosessen tar tid ved at det først skal være mulig å for bydelsadministrasjonen å tilvirke et fortrinnsvis gjennomarbeidet saksfremlegg, som så skal sendes ut med sakskartet ca. 3 uker før BU-møtet.

Bydelsutvalget har tatt opp dette spørsmålet tidligere – i høringsuttalelsen angående nytt Bydelsreglement – hvor Bydelsutvalget uttalte bl. a. (BU-sak 03/49, vedtak av 22.05.2003):

”En forsvarlig behandling av høringssaker som skal forelegges bydelsutvalget, krever minimum 2 måneders frist, slik at administrasjonen får rimelig tid til å utrede saken og medlemmene i bydelens folkevalgte organer får tilstrekkelig anledning til overveielser før uttalelse avgis.”

Etter at den siterte uttalelse ble utarbeidet, er intervallet mellom hvert bydelsutvalgsmøte av økonomiske årsaker blitt forlenget med gjennomsnittlig 2 uker. Det gir et behov for tilsvarende endring med hensyn til høringsfrister.”

Med hilsen
BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Saksframlegg

Saksmappe:
06/460

Saksbeh:
Cato Johansen, 234 740648

Dato: 06.07.2006
Arkivkode:
511.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	23.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

Bu-sak 06/62: Offentlig ettersyn av forslag til planprogram for arealdelen av kommuneplan for Oslo 2008

Bakgrunn for saken:

Kommuneplan 2004-2020 skal rulleres i 2008, og i den forbindelse inviteres det til innspill og kommentarer til programmet som markerer oppstarten på arbeidet med arealdelen av kommuneplanen. Et planprogram skal klargjøre formålet med planarbeidet og legge rammer for det videre arbeidet med arealdelen, og er altså ikke et planforslag. Det ønskes derfor innspill til innhold, organisering og gjennomføring av kommuneplanarbeidet.

Planprogrammet skal avklare om det er behov for konsekvensutredning av arealdelen i kommuneplanen, og skal inneholde:

Beskrivelse av utbyggingsstrategier og alternativer som vil bli vurdert

Antatte problemstillinger som vil bli belyst

Utredninger som er nødvendig for beslutningsgrunnlaget

Planprosess, medvirkning og framdrift for planen

Bydelen skal ta stilling til disse fire punktene i planprogrammet og eventuelt komme med forslag til endringer og/eller supplerende temaer som kan være aktuelle å inkludere i programmet.

Saksframstilling:

Alternative arealstrategier for kommuneplan 2008

Rulleringen av Kommuneplan 2008 vil sannsynligvis i all hovedsak basere seg på Kommuneplan 2004. Plan- og bygningsetaten skisserer tre mulige alternativer for arealstrategier:

Videreføring av gjeldende arealbruksstrategi. Bolig- og næringsstrategien i Kommuneplan 2004 antas å ligge fast, også frem til 2025. Gjeldende arealstrategi er robust nok til å ta inn i seg eventuelle nødvendige justeringer uten å måtte revideres betydelig.

Utvikling av gjeldende arealbruksstrategi basert på ny kunnskap om utfordringer innen temaene grønnsstruktur-, transport- og sosial infrastruktur.

Utforme en ny arealbruksstrategi med bakgrunn i at en får ny kunnskap og oversikt over utfordringer og løsninger.

Plan- og bygningsetaten ønsker å legge alternativ 2 til grunn for planarbeidet. Kommuneplan 2004 har en arealstrategi som langt på vei dekker opp det bydelen lenge har vært opptatt av når det gjelder sentrale problemstillinger innen boligutvikling, vern av grøntstruktur, miljø og offentlig tjenestetilbud. På disse områdene har det derimot skjedd mye de siste 4 årene som har tydeliggjort de utfordringene bydelen står ovenfor, og som fortsatt krever utredninger og forslag til tiltak. Bydelsadministrasjonen støtter derfor Plan- og bygningsetaten i at det vil være tilstrekkelig å utvikle arealstrategien videre uten å forkaste den som allerede eksisterer, altså alternativ 2.

Hovedspørsmål og problemstillinger i kommuneplanens arealdel 2008

Det vises til forslaget til planprogram for en utfyllende liste over problemstillinger Plan- og bygningsetaten ønsker å belyse i arbeidet med kommuneplanens arealdel (side 4). Disse temaene er i samsvar med det bydelen har sett utfordringer i og vært opptatt av i alle arealplansaker de senere år. Barnehage- og skoletomter, friområder, leilighetsfordeling og bomiljø, parkeringsnormer og miljøbelastninger er temaer som bydelen vil ha god nytte av å diskutere og fremme forslag om konkrete arealbruksstrategier i forbindelse med rulleringen av arealdelen i kommuneplanen. Bydelsadministrasjonen vil derfor støtte disse forslagene til hovedproblemstillinger uten ytterligere tillegg.

Utrednings- og kunnskapsbehov

Plan- og bygningsetaten mener at det bør vurderes oppdatert og ny kunnskap om

Befolkningsutvikling/-prognoser

Bolig- og næringsutvikling/-prognoser

Hvordan behovet for sosial infrastruktur kan dekkes

Hvordan grøntstrukturen kan styrkes og utvikles

Tåleevne på miljøsidan for det sentrale byområdet med økt trafikk

Utvikling av enkelte regionale tema

Bydel Sagene har i den senere tid fokusert nettopp på mangler ved befolkningsprognoser, og det er for eksempel til dels store avvik mellom tallene fra Statistisk Sentralbyrå og Utdanningsetatens egne tall fra GSI-tellingen, noe som medførte at elevtallframskrivningen til UDE ikke samsvarer med det bydelen mener er det reelle behov for skoleutvikling. Det bør derfor foreslås at det ikke bare gjøres nye befolkningsprognoser, men også at det tydeliggjøres hvilke statistiske metoder som skal legges som grunnlag for planer for sosial infrastruktur.

Når det gjelder strategier for dekking av behovet for sosial infrastruktur mener bydelsadministrasjonen at man i en viss grad har etablert en strategi for barnehageutvikling i nye boligprosjekter. Resultatet av dette er derimot at man får mange mindre barnehager med de drifts- og kvalitetsproblemer dette kan medføre. I områder hvor det samlet skjer utbygging i større grad bør det etableres rutiner for å få de forskjellige grunneierne til å samarbeide om å etablere større barnehager.

Skoler og friområder er derimot større utfordringer som det offentlige må utvikle. Rullering av kommuneplanen bør inneholde arealstrategier som tydeliggjør det offentlige ansvaret det er å skaffe til veie tilstrekkelige arealressurser for utbygging av skoler, samt sikring av eksisterende friområder og utvikling av nye friområder.

Når det gjelder miljøkonsekvenser av økt trafikk vises det til at Bydelsutviklingskomitéen har gitt bydelsadministrasjonen i oppgave å utrede luftkvalitet og støy på bydelsnivå. Dette samsvarer med behovet Plan- og bygningsetaten ser angående tåleevne på miljøsidene i sentrale byområder som følge av økt trafikk, og det er naturlig å påpeke overfor etaten at det her kan være store fordeler med å koordinere dette arbeidet i forbindelse med rulleringen av kommuneplanen.

Planprosess, medvirkning og framdrift for kommuneplanens arealdel

Plan- og bygningsetaten ønsker å legge til grunn en aktiv medvirkning i arbeidet med kommuneplanen. Programmet inneholder lite konkrete forslag, men lister opp flere eksempler på virkemidler som kan tas i bruk. Bydelsadministrasjonen vil påpeke at Plan- og bygningsetaten har planer om å starte opp faste "distriktsmøter" med bydelene til høsten, og at rulleringen av kommuneplanen bør være et naturlig tema for disse møtene. Bydelene sitter på mye lokal politisk og administrativ kunnskap og bør være naturlige samarbeidspartnere i arbeidet med kommuneplanen. Det anbefales derfor at bydelene tas *aktivt* med i arbeidet og ikke kun er høringsinstanser. Planprogrammet bør derfor inneholde en liste over aktører som er særlig viktige å samarbeide med i løpet av planprosessen.

Forslag til vedtak:

Bydel Sagene mener at Kommuneplan 2004 i all hovedsak inneholder arealstrategier som omfatter de problemstillinger som bydelen er opptatt av. De siste 4 årene har derimot tydeliggjort de utfordringer bydelen står ovenfor, og det kan være behov for nye utredninger og forslag til tiltak. Bydelsadministrasjonen støtter derfor Plan- og bygningsetaten å utvikle arealstrategien videre uten å forkaste den som allerede eksisterer, altså arealutviklingsalternativ nummer 2.

Bydelen vil støtte forslagene til hovedproblemstillinger uten ytterligere tillegg. Disse temaene er i samsvar med det bydelen har sett utfordringer i og vært opptatt av i alle arealplansaker de senere år. Barnehage- og skoleområder, friområder, leilighetsfordeling og bomiljø, parkeringsnormer og miljøbelastninger er temaer som bydelen mener er viktige i forbindelse med rulleringen av arealdelen i kommuneplanen.

Bydel Sagene har i den senere tid fokusert på mangler ved befolkningsprognoser, og det er for eksempel til dels store avvik mellom tallene fra Statistisk Sentralbyrå og Utdanningsetatens egne tall. Det foreslås derfor at det ikke bare gjøres nye befolkningsprognoser, men også at det tydeliggjøres hvilke statistiske metoder som skal legges som grunnlag for planer for sosial infrastruktur.

Når det gjelder strategier for dekking av behovet for sosial infrastruktur mener bydelen at man til en viss grad har etablert en strategi for barnehageutvikling i nye boligprosjekter. Resultatet av dette er derimot at man får mange mindre barnehager med de drifts- og kvalitetsproblemer dette kan medføre. I områder hvor det samlet skjer utbygging i større grad bør det utredes mulige metoder for å få boligutviklere til å samarbeide om å etablere større barnehager.

Skoler og friområder er utfordringer som det offentlige må ta ansvar for. Rullering av kommuneplanen bør inneholde arealstrategier som tydeliggjør det offentlige ansvaret for å skaffe til veie tilstrekkelige arealressurser for utbygging av skoler, samt sikring av eksisterende friområder og utvikling av nye friområder.

Når det gjelder miljøkonsekvenser av økt trafikk vises det til at Bydelsutviklingskomitéen i bydel Sagene har gitt bydelsadministrasjonen i oppgave å utrede luftkvalitet og støy på

bydelsnivå. Dette samsvarer med behovet Plan- og bygningsetaten ser angående tåleevne på miljøsidan i sentrale byområder som følge av økt trafikk, og det er naturlig å påpeke at det her kan være store fordeler med å koordinere dette arbeidet i forbindelse med rulleringen av kommuneplanen.

Bydelen vil påpeke at Plan- og bygningsetaten har planer om å starte opp faste ”distriktsmøter” med bydelene til høsten, og at rulleringen av kommuneplanen bør være et naturlig tema for disse møtene. Bydelene sitter på mye lokal politisk og administrativ kunnskap og bør være naturlige samarbeidspartnere i arbeidet med kommuneplanen. Det anbefales derfor at bydelene tas *aktivt* med i arbeidet og ikke kun er høringsinstanser. Planprogrammet bør derfor inneholde en liste over aktører som er særlig viktige å samarbeide med i løpet av planprosessen.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

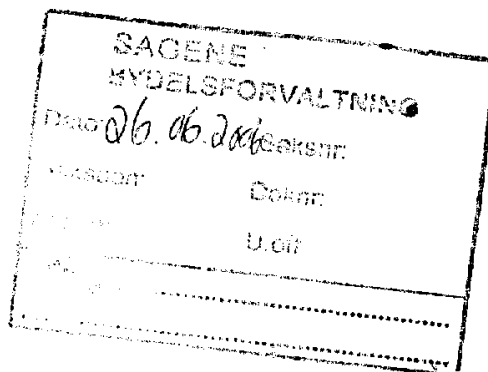
Trykte vedlegg:

- Forslag til planprogram for arbeidet med arealdelen av Kommuneplan 2008

Oslo kommune
Plan- og bygningsetaten
Avdeling for Byutvikling

Bydelsutvalget i Bydel Sagene
v/bydelsadministrasjonen
Pb. 4200 Nydalen
0401 Oslo
INTERNPOST

Deres ref:

Vår ref (saksnr): 200602333-7
Oppgis alltid ved henvendelse

Saksbeh: Kjersti Granum

Dato: 22.06.2006

Arkivkode: 511

**VARSEL OM OFFENTLIG ETTERSYN AV FORSLAG TIL PROGRAM
FOR PLANARBEID MED AREALDELEN AV OSLOS KOMMUNEPLAN
2008**

Det vises til byrådssak 27/06 av 20.04.2006 som var til behandling i bystyret 07.06.2006, der bystyret fattet følgende vedtak:

1. Opplegg for arbeid med Kommuneplan 2008 tas til orientering.
2. Forslag til program for arbeidet med arealdelen av Kommuneplan 2008 legges ut til offentlig ettersyn.

Oslo kommune ved Byrådsavdeling for finans og utvikling har i uke 24, i henhold til plan- og bygningslovens § 20-5, varslet oppstart av arbeidet med Kommuneplan 2008.

Med hjemmel i plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredninger varsler Plan- og bygningsetaten i Oslo med dette om offentlig ettersyn av forslag til program for planarbeid med arealdelen av Kommuneplan 2008. Planprogrammet ligger vedlagt.

Hensikten med programmet er å ivareta hensynet til miljø, naturressurser og samfunn, gjøre den videre planprosessen kjent samt sikre at relevante utredningstema og planalternativer er tatt med i det videre arbeidet.

Forslaget til program for planarbeidet vil ligge ute til offentlig ettersyn i perioden **26.06.2006 – 11.09.2006**. Planprogrammet kan lastes ned fra nettadresse: www.pbe.oslo.kommune.no, og sees i Informasjonssenteret i Rådhuset, Deichmanske hovedbibliotek og Opplysningstjenesten i bydelene.

Kommentarer og spørsmål kan rettes til Plan- og bygningsetaten, Avdeling for byutvikling, Postboks 364 Sentrum, 0102 Oslo.

Kontaktpersoner i Plan- og bygningsetaten er Erik Dahl tlf 23 49 12 75 / 950 58 570 og Kjersti Granum tlf 23 49 13 47.

PLAN- OG BYGNINGSETATEN
Avdeling for Byutvikling

Erik Dahl (sign)
avdelingsdirektør

Kjersti Granum (sign)
avdelingsenhetsleder

Plan- og bygningsetaten
Kundesenteret
Kontorservice
Internett:
www.pbe.oslo.kommune.no

Besøksadresse:
Vahls gate 1, 0187 Oslo
Postadresse:
Boks 364 Sentrum,
0102 Oslo

Sentralbord: 02 180
Kundesenter: 23 49 10 00
Telefaks: 23 49 10 01
E-post: postmottak@pbe.oslo.kommune.no

Bankgiro:
6003.05.58920
Organisasjonsnummer:
971 040 823 MVA

Forslag til program for arbeidet med arealdelen av Kommuneplan 2008

Forord

Hensikten med dette dokumentet er å legge rammer for arbeidet med arealdelen av Kommuneplan 2008 – Oslo mot 2025. Berørte parter inviteres med dette til å komme med innspill og kommentarer til programmet som markerer oppstarten på planarbeidet. I henhold til plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger av 1. april 2005 legges forslag til program for planarbeid av kommuneplanens arealdel 2008 ut til offentlig ettersyn. I det videre vil det legges opp til en åpen prosess der Oslo kommune ønsker bred medvirkning, dialog og samhandling.

INNLEDNING

Kommuneplan 2004 ble vedtatt av Oslo bystyre den 26.05.2004. Arbeidet med rullering av planen for perioden 2008 til 2025 skal nå startes opp. Som et første ledd i arbeidet med rullering av planen, skal det ifølge Plan- og bygningslovens "Kap. VII-a. Konsekvensutredninger §33-2", og "Forskrift om konsekvensutredninger" av 1. april 2005, utarbeides program for planarbeidet, "planprogram", jfr § 5 i forskriften.

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal integreres i kommuneplanprosessen. Planprosessen skal avklare behov for konsekvensutredning for arealdelen. Plan og eventuell konsekvensutredning skal ifølge den nye forskriften utgjøre integrerte prosesser i planarbeidet.

Oslo kommune ønsker, gjennom høring av foreliggende forslag til planprogram, innspill til innhold, organisering og gjennomføring av kommuneplanarbeidet. Foreliggende høringsdokument tar utgangspunkt i plantemaer knyttet til arealdelen ut fra forskriften kun omfatter denne delen av kommuneplanen.

Hva er et planprogram?

Fra forskriftens § 5 siteres: *Forslag til planprogram for overordnede planer skal avklare rammer og premisser og klargjøre formålet med planarbeidet. Planprogrammet skal være tilpasset omfanget av og nivået på planarbeidet og de problemstillinger planarbeidet er ment å omfatte. Programmet skal beskrive hvilke utbyggingsstrategier og alternativer som vil bli vurdert og antatte problemstillinger som vil bli belyst, herunder utredninger som anses nødvendige for å gi et godt beslutningsgrunnlag.*

Hensikten med planprogrammet

Planprogrammet er et verktøy for gjennomføring av planarbeidet som har til hensikt å:

- klarlegge og skape felles forståelse for overordnede føringer og premisser
- avgrense planarbeidet – identifisere viktige problemstillinger, utrednings – og kunnskapsbehov, og behov for alternativsvurderinger for å gi et best mulig beslutningsgrunnlag
- legge til rette for tidlig politisk forankring i plansaker der dette er viktig
- muliggjøre tidlig samhandling med berørte etater, statlige myndigheter og grupper som blir berørt – avklare behov for medvirkning
- sikre forutsigbarhet – planprogram som "arbeidsavtale" mellom ulike aktører i planarbeidet.

Hensikten med planarbeidet

Etter plan- og bygningslovens § 20-1 femte ledd skal bystyret minst en gang i løpet av hver valgperiode vurdere kommuneplanen samlet, herunder om det er nødvendig å foreta endringer i den. En endring innebærer en behandling som om det var en ny plan. At planen skal vurderes i hver bystyreperiode innebærer ikke at arealdelen eller andre deler av planen må endres.

Kommuneplanen skal være kommunens overordnede strategiske styringsdokument for den videre utviklingen i byen. Hensikten med rullering av kommuneplanen er blant annet å:

- avklare eventuelle behov for endringer i arealbruksstrategien i gjeldende kommuneplan (2004 – 2020) fram mot 2025. Dette gjelder endringsbehov som et resultat av utviklingen siden vedtak av gjeldende kommuneplan.
- sikre felles verdier, angi kvalitetskrav og danne basis for gjennomføring av denne.
- avveie og balansere betydelige samfunnsinteresser, både på nasjonalt og lokalt nivå som blir berørt av planen. Gjennom vedtak av kommuneplanen berøres mange interesser i byen som skal balanseres i den videre planleggingen.

Utviklingsbehov ved rullering av kommuneplanens arealdel

Ved rullering av kommuneplanen foretas en gjennomgang og vurdering av gjeldende arealbruksstrategi for å evaluere virkningene av denne for miljø, naturressurser og samfunn, og om det er grunnlag for å foreslå justering eller endring av strategien.

Det skal i planprogrammet vurderes behov for konsekvensutredning som følge av eventuelle endringer, og i hvilken grad og omfang disse endringene skal konsekvensutredes. Det er bare endringer i arealbruksstrategien der det gis rammer for framtidig utbygging som skal konsekvensvurderes.

Gjeldende arealbruksstrategi i Kommuneplan 2004 er basert på utvikling av Fjordbyen, fortetting av indre by, knutepunktutvikling i regionale knutepunkt, fortetting av småhusområdene og i utpekte tettsteder med lokalsentra, samt etter spesifiserte kriterier i utvalgte stasjonsnære områder langs banenettet. Denne strategien skal blant annet bidra til bærekraftig utvikling, samt gi mulighet for å realisere 40.000 boliger innen 2020.

Planarbeidet skal avklare og definere eventuelle endrede arealutviklingsbehov; for eksempel med hensyn til grøntområder, offentlige rom, institusjoner, allmennnyttige formål etc. Som ledd i vurdering av arealbruksstrategien, skal det også vurderes om områder øremerket for utbygging bør endres, for eksempel som følge av endret situasjon med hensyn til miljøforurensning, nye veianlegg, behov for grøntområder, endrede forutsetninger for bolig og næring, og lignende.

OVERORDNEDE FØRINGER FOR KOMMUNEPLANENS AREALDEL

I kommuneplanen skal det legges vekt på å vise hvilke utviklingstrekk som kan prege bysamfunnet de neste 15-20 årene. Planen skal begrunne kommunens langsiktige mål, vise hvilke utfordringer man står foran og stake ut strategier for en ønsket utvikling. Kommuneplanen er et overordnet styringsdokument som må følges opp i mer detaljerte planer, økonomiplaner og årsbudsjett.

Gjennom kommuneplanen skal kommunens politiske myndigheter formidle hvilke overordnede utviklingsretninger de vil arbeide etter, med hovedvekt på visjon, mål og strategier. Her inngår også kommuneplanens arealdel.

Utviklingstrekk senere år

Det har vært sterk vekst i folketallet både i Oslo og regionen. Befolkningsveksten vil fortsette og skaper mange ulike behov. Det må tilrettelegges blant annet for boligbygging og bygging av offentlige formål/sosial infrastruktur. Oslo hadde lav boligbygging 1990-2003, men har hatt en vekst senere år. Fra

2004 har det blitt bygget godt over 3.000 boliger pr. år og godkjent- og igangsettingstallene er svært høye.

I perioden 1990-2000 var det sterk vekst i sysselsetting i Oslo og regionen. Etter 2000 har det vært svak nedgang i Oslo. Det er stor pendlingsaktivitet i regionen, i hovedsak i form av innpendling til Oslo, men det erfares også en økende utpendling fra byen.

Oslo har ingen umiddelbar arealknapphet ut fra at byen har kjente arealressurser til ca 90.000 nye boliger og 200.000 nye arbeidsplasser. Det blir imidlertid stadig vanskeligere å finne egnede tomter til offentlige formål/sosial infrastruktur og arealkrevende prosjekter. Nærfriområdene er også utsatte som følge av utbyggingspress.

Kommuneplan 2004 legger de vesentligste føringer for planarbeidet

Vurdering av arealutvikling i de seneste kommuneplanrevisjonene i Oslo har hatt fokus på hhv. boligbehov og næringsarealer. Kommuneplan 2000 hadde hovedoppmerksomhet mot den sterke befolkningsveksten, og fokus på tilrettelegging for mulig bygging av 40.000 nye boliger til 2015. Kommuneplan 2004 bygde videre på grunntrekkene i Kommuneplan 2000, men utvidet perspektivet og definerte visjon, mål og strategier, herunder kommuneplanens arealdel. Vurdering av arealstrategier for sikring av tilstrekkelig næringsarealer var sentralt i planen, jf. <http://www.byradsavdeling-for-finans-og-utvikling.oslo.kommune.no/kommuneplan/>.

Det er i hovedsak Kommuneplan 2004 og oppfølging av denne som danner utgangspunkt for foreliggende planprogram. Ved rullering av planen kan det være aktuelt å vurdere eventuell endring av kommuneplanens rammer og premisser, jf. bystyresak "Om arbeidet med kommuneplan 2008 og oppfølging av kommuneplan 2004". Videre vil pågående arbeid med store og viktige planoppgaver som for eksempel helhetlig utviklingsprogram for Groruddalen og arbeidet med Nasjonal Transportplan kunne gi grunnlag for en revisjon av kommuneplanen.

De siste kommuneplanene for Oslo er fremmet som kommuneplaner, men er også blitt godkjent av staten som fylkesplaner, siden Oslo kommune også er omfattet av plan- og bygningslovens bestemmelser om fylkesplanlegging. Kommuneplan 2000 og 2004 ble fremmet på tilsvarende måte, og kommuneplan 2008 vil sannsynligvis bli gjenstand for den samme statlige godkjenningen. Ved statens godkjenning av kommuneplan 2000 og 2004 ble det lagt vekt på å se fylkesplanen i Akershus i sammenheng med kommuneplanen i Oslo. Viktige faglige premisser i Kommuneplan 2008 forventes også å bygge på de samme forutsetningene som gjeldende fylkesplan i Akershus, som er forlenget uten revisjon, samt et samarbeid med fylkeskommunen angående forutsetninger i forbindelse med blant annet befolkning, bolig, arbeidsplasser og næringsliv.

ALTERNATIVE AREALSTRATEGIER FOR KOMMUNEPLAN 2008

Forskrift om konsekvensutredninger sier at *programmet skal beskrive hvilke utbyggingsstrategier og alternativer som vil bli vurdert*. Det vurderes å kunne være tre mulige arealutviklingsalternativer:

1. Videreføring av gjeldende arealbruksstrategi. Bolig- og næringsstrategien i Kommuneplan 2004 antas å ligge fast, også frem til 2025. Gjeldende arealstrategi er robust nok til å ta inn i seg eventuelle nødvendige justeringer uten å måtte revideres betydelig.
2. Utvikling av gjeldende arealbruksstrategi basert på ny kunnskap om utfordringer innen temaene grønnstruktur-, transport-, og sosial infrastruktur.
3. Utforme en ny arealbruksstrategi med bakgrunn i at en får ny kunnskap og oversikt over utfordringer og løsninger.

Et eventuelt krav om konsekvensutredning vil først og fremst være knyttet til de to siste alternativene. I arbeidet med kommuneplan 2008 legges alternativ 2 til grunn.

HOVEDSPØRSMÅL OG PROBLEMSTILLINGER SOM KAN VÆRE AKTUELLE FOR KOMMUNEPLANENS AREALDEL I 2008

Forskrift om konsekvensutredninger sier at programmet skal beskrive problemstillinger *som vil bli belyst, herunder utredninger som anses nødvendige for å gi et godt beslutningsgrunnlag*. I veilederens høringsutkast står det at *i planprogrammet for kommuneplanens arealdel vil det ofte være tilstrekkelig å klargjøre hva som er antatte hovedspørsmål som skal belyses og utredes*.

I arbeidet med arealdelen av kommuneplan 2008 er det er lagt opp til å belyse følgende hovedspørsmål og problemstillinger:

Vurdering av arealbehov for sosial infrastruktur

Fortetting med bolig og næring vil utløse ytterligere utbyggingsbehov til skoler, barnehager mv. samt behov for nødvendige åpne arealer for å sikre oppvekstvilkårene. Kommuneplan 2004 peker på at en i det oppfølgende arbeidet skal sikre tilgjengelige areal også til disse formål. Som et ledd i kommuneplanprosessen kan det være aktuelt å se på eventuelle utbyggingsbehov for sikring av tilstrekkelige arealer til sosial infrastruktur.

Vurdering av behovet for supplering av blågrønn struktur

Kommuneplan 2004 understreker at byens blågrønne profil skal ivaretas. Det ble påpekt at særlig i områder med fortetting er det behov for å sikre befolkningen tilgang til den overordnede grøntstrukturen. For å opprettholde en bærekraftig utvikling i en by der det fortettes både på bolig- og arbeidsplassiden er det spesielt viktig med god tilgjengelighet til parker og grøntarealer. Det vurderes hvordan dette skal ivaretas på en best mulig måte. Det er også et mål om en sammenhengende grøntstruktur fra marka til fjorden og langs strandsonen. Det er mangler i forhold til viktige sammenhengende lokale og regionale grøntdrag. Arbeidet med gjenåpning av elver og vassdrag er viktige bidrag for å sikre blågrønn struktur. Behovet for å sikre tilstrekkelig og sammenhengende grøntstruktur i byen vurderes.

Vurdering av arealpolitikken i levekårsammenheng

Kommuneplan 2004 peker på at en i det videre planarbeid blant annet skal ha fokus på byområder med forfallstendenser og utviklingsbehov. Det vurderes ulike tiltak med tanke på å oppnå en større bredde i boligtilbudet og fysisk opprustning av offentlig infrastruktur som for eksempel grøntareal og møteplasser. Ny levekårundersøkelse gjennomgås og aktuelle arealpolitiske tiltak vurderes.

Vurdering av områdeavgrensning for parkeringsnormene.

I forbindelse med bystyrets behandling 17.03.2004 av veiledende normer for næringsparkerings i Oslo, ble blant annet følgende vedtak fattet: "Områdeavgrensningene både for næringsparkeringsnormen og boligparkeringsnormen skal revideres hvert fjerde år med rullering av kommuneplanen. Første revisjon foretas i tilknytning til Kommuneplan 2008."

Vurdering av miljøbelastningen for det sentrale byområdet

Utviklingen i biltrafikken regionalt og lokalt medfører økt press på miljøet, særlig for sentrum og indre by. Fortetting forsterker dette presset. Statlige retningslinjer for støy og luftforurensning legger viktige premisser for videre planlegging av arealressursene. Miljøpresset på sentrum og indre by er problemstillinger som trolig vil bli behandlet innenfor rammen av Nasjonal transportplans (NTP) handlingsprogram for neste planperiode. Mulighetene for å redusere miljøbelastningene i det sentrale byområdet vil bli vurdert i NTP-arbeidet ved at samferdselstiltak og arealbruksutviklingen ses i sammenheng.

Oslo i en regional sammenheng

Regionale oppfølgings tema fra Kommuneplan 2004, som for eksempel spørsmål om relokalisering av deler av funksjoner i Oslo Havn, sentralt lokaliserte sportsanlegg, utredning om lokalisering av logistikkterminaler, regionalt samarbeid om grøntstruktur og biologisk mangfold, eventuelt vurdere arealbruken i Alnabruområdet/Breivoll, kan være aktuelle forhold for nye vurderinger i Kommuneplan 2008. Videre kan Oslos rolle i regionen, både i forhold til næring, bolig, trafikk og andre tema være aktuelt å vurdere.

Spesielle arealbehov som viser seg aktuelle å vurdere fordi de fremmes under planprosessen vil bli konsekvensvurdert i den grad de endrer det strategiske grepet i planen.

UTREDNINGS- OG KUNNSKAPSBEHOV

Som grunnlag for videre arbeid med kommuneplan 2008 ses behov for oppdatert og ny kunnskap om:

- Befolkningsutvikling/-prognoser
- Bolig- og næringsutvikling/-prognoser
- Hvordan behovet for sosial infrastruktur kan dekkes
- Hvordan grøntstrukturen kan styrkes og utvikles
- Tåleevne på miljøsidene for det sentrale byområdet med økt trafikk
- Utvikling av enkelte regionale tema.

PLANPROSESS, MEDVIRKNING OG FRAMDRIFT FOR KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Informasjon, medvirkning og samarbeid

Kommunene er gjennom plan- og bygningslovens § 16-2 forpliktet til å drive aktiv informasjon om sin planvirksomhet til allmennheten. Det er viktig at informasjonsvirksomheten er åpen, korrekt og formidler hva som skjer i de ulike delstadiene gjennom prosessen samt gjøres tilgjengelig for alle.

For å gjennomføre dette vil blant annet Oslo kommunes nettsider inneholde høringsdokumenter, viktige rapporter, analyser og utredninger som er med på å legge grunnlaget for kommuneplanarbeidet.

Gjennomføring av offentlige møter, høringer mv. er eksempler på virkemidler eller tiltak som kan benyttes for å oppnå målsetningen om en åpen planprosess. Det vil gjennomføres samråd med statlige, fylkeskommunale og kommunale instanser samt med organisasjoner, interessegrupper og lignende etter behov.

Framdriftsplan

Med sikte på at bystyret skal kunne behandle kommuneplan 2008 tidlig etter valget høsten 2007 er det lagt følgende framdriftsplan for kommuneplanarbeidet:

Fase	Planaktivitet	Mnd/År
Programfasen	Bystyrets behandling av sak med vedtak om offentlig ettersyn av forslag til planprogram for kommuneplanarbeidet.	juni 2006
	Kunngjøring av planoppstart.	juni 2006
	Høring og offentlig ettersyn av planprogram (min 6 ukers frist).	juni - sept 2006
	Orientering til høringsinstanser.	juni 2006
	Behandling av merknader og utarbeidelse av endelig forslag til planprogram.	sept 2006
	Planprogram godkjennes.	okt 2006
	Kopi av fastsatt planprogram sendes dem som har avgitt uttalelse til forslag til program.	okt 2006
Planleggingsfasen	Plan - og utredningsarbeid for samfunns- og arealdelen av kommuneplanen med utarbeidelse av planforslag med eventuell konsekvensutredning for arealdelen.	juni 2006 - feb 2007
	Samråd og informasjon.	sept 2006 - feb 2007
	Høring og offentlig ettersyn av forslag til Kommuneplan 2008.	mars - april 2007
	Behandling av merknader, eventuelt videre plan- og utredningsarbeid og utarbeidelse av endelig planforslag.	mai - aug 2007

Sluttbeh.	Byrådet legger frem sitt planforslag.	aug 2007
	Bystyrebehandling	
	Kunngjøring av vedtak.	
	Godkjenning i Miljøverndepartementet.	

Saksframlegg

Saksmappe:
01/640

Saksbeh:
Cato Johansen, 234 74068

Dato: 12.06.2006
Arkivkode:
011.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BYDELSUTVIKLINGSKOMITEEN	23.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

Bu-sak 06/63: Forslag til retningslinjer for behandling av saker vedrørende navnsetting av gater, veier, plasser m.v.

Bakgrunn for saken:

Bydelsutvalgene i Oslo har siden 2001 hatt ansvaret for vedtak av navnesaker i egen bydel. Det har til nå ikke vært utformet like retningslinjer for behandling av navnesaker i bydelene. I forbindelse med Bjørvika- og Ensjøutbyggingene har bydel Gamle Oslo vedtatt retningslinjer som byrådsavdeling for næring og kultur ber alle bydelene vurdere å legge til grunn for slike saker. Retningslinjene er laget for å få skape en offentlighet rundt prosessen, samt få på plass gode rutiner for enhetlig og ryddig behandling av denne type saker.

Bydelsutvalget vedtok 23.08.2001 å nedsette en tverrpolitisk navnekomité med formål å fremme forslag til navnsetting i bydelen etter fastlagte prinsipper. Resultatet av komitéens arbeid var konkrete forslag til navneforslag og navneendringer knyttet til adresser i bydelen med behov for navnsetting, samt en liste over generelle navneforslag som kan benyttes ved behov. Forslagene samt bydelsutvalgets vedtak er vedlagt saken.

Dette saksframlegget har som hensikt å foreslå konkrete retningslinjer for saksbehandling av navnesaker i bydel Sagene.

Saksframstilling:

Lovgrunnlag for fastsetting av stedsnavn

Delingsloven fastsetter gjennom forskrift kommunens ansvar for å tildele offisielle adresser, skilting og nummerering av grunneiendommer. Alle gater og vegstrekninger skal tildeles et navn som er entydig innenfor kommunen. Navnet bør best mulig følge den lokale navneskikken og bør være lett å skrive og oppfatte. Forskriften har ingen bestemmelser om høringsplikt og klageadgang på kommunens vedtak, men gir kommunen adgang til å fastsette utfyllende regler. I *Lov om stadnamn* av 1990 gis det regler om skrivemåten av stedsnavn, herunder gatenavn. Kommunestyret, eller delegert myndighet, gjør vedtak om skrivemåten.

Lovgrunnlag for saksbehandling

Delingsloven har ingen saksbehandlingsregler ut over vedtaksretten. Vedtak i navnesaker er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven og kan dermed ikke påklages. *Stadnamnlova* har bestemmelser om begrenset høring for skrivemåten av stedsnavn, og skal forelegges statlig oppnevnt navnekonsept og lokale organisasjoner som har en spesiell tilknytning til stedet

(for eksempel lokalhistoriske foreninger). Alle vedtatte stedsnavn skal meldes til Stadnamnregisteret. Skrivemåter kan påklages av instanser som har rett til å ta opp slike saker, dvs. offentlige organer og lokale organisasjoner med særskilt tilknytning. 01.08.2006 trer endringer i Stadnamnlova som medfører at navnesaker skal kunngjøres i minst to aviser som er alminnelig lest på stedet. Klageadgangen forandres derimot ikke.

Eksisterende retningslinjer og vilkår for navnesaker i Oslo kommune

Bydelene har som nevnt fått delegert myndigheten til å vedta nye stedsnavn, samt endringer av eksisterende innenfor egne bydeler. Bydelsutvalgets vedtak skal så sendes over til Byrådsavdeling for kultur og næring som rapporterer til Kultur- og utdanningskomitéen. Ved navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo bør det i størst mulig grad tas hensyn til eksisterende navn i det aktuelle området. For øvrig kan man ved navnsetting av gater, veier, plasser m.v. benytte navn knyttet til:

stedegne eller hevdvunne navn

gårdsnavn, husmannsplasser og lignende

kjente/stedstilknyttede betydningsfulle personer (ikke levende) eller

kjente steder i den enkelte bydel

Navn av samme kategori bør i størst mulig grad søkes samlet i samme strøk. En bør unngå å bruke navn som kan forveksles med navn som allerede er i bruk i Oslo. Det vises til tidligere vedtak om navnesetting i bydel Sagene, som er vedlagt denne saken. Det er Plan- og bygningsetaten som rapporterer navnevedtak til Stadnamnregisteret, etter underretning fra byrådsavdelingen. Byrådsavdelingen rapporterer også til Samferdselsetaten, Brann- og redningsetaten, Ullevål sykehus ved AMK-sentralen og Hafslund Nett.

Forslag til retningslinjer for behandling av navnesaker i bydelene

Alminnelige saksbehandlingsregler for bydelene skal gjelde også for navnesaker, det vil si at bydelsdirektøren forbereder sakene og legger dem fram for bydelsutvalget for behandling og vedtak. Navnesetting og navneendringer av gater og plasser er noe som ofte vekker engasjement hos folk, og kan ha konsekvenser for beboere og bedrifter som blir berørt. Bydelsadministrasjonen slutter seg til bydel Gamle Oslos vurderinger av behandling av navnesaker, som har som hensikt å skape offentlighet ved navnsetting. Dette innebærer at forberedende saksbehandling igangsettes allerede når regulerings- eller bebyggelsesplaner er til offentlig høring, for slik å være i forkant av utbyggingsprosessen og hindre etableringen av uoffisielle "arbeidsnavn". I denne fasen bør det avklares om tiltaket vil medføre innregulering av nye gater, plasser, torg og/eller parker som bør navnesettes. Det vil også kunne være aktuelt å navnsette private områder/veier også i tilfeller hvor dette ikke er nødvendig i forbindelse med adreasetildeling. Når behovet for navnsetting er avklart, vil bydelsdirektøren legge frem en sak for bydelsutvalget om dette.

Steds- og gatenavn bør mest mulig følge lokal navneskikk, samtidig som det bør være lett å skrive og oppfatte. Behovet for oversikt, gjenkjennelighet og lesbarhet bør veie tungt slik at det blir lett å orientere seg for gående, syklende og kjørende. Stedsnavn og gatenavn har også en viktig historiefortellende, identitetsskapende og sosial funksjon. Disse faktorene må ivaretas i navnsettingsprosessen. Den tverrpolitiske navnekomitéen av 2001 gjorde et stykke arbeid med en liste over forslag til navn som ble vedtatt av bydelsutvalget som utgangspunkt for framtidige saker (se vedlegg). Bydelsdirektøren anbefaler derfor at bydelsutviklingskomitéen fungerer som navnekomité i framtidige saker ettersom grunnlaget allerede er lagt. Bydelsutviklingskomitéen foreslår navn i de aktuelle sakene og oversender

forslagene til bydelsutvalget for vedtak. Der hvor navnelisten fra 2001 anses å være utilstrekkelig kan forslagene være resultat av offentlige navnekonkurranser, innhenting av forslag fra lokale ressurser som lokalhistoriske foreninger, Byarkivet og lignende.

Navneforslagene offentliggjøres i minst 2 aviser som alminnelig leses på stedet (Aften Aften og Østkantavisa), og legges også ut på bydelens internettsider. Forslagene sendes også til lovpålagte og andre aktuelle høringsinstanser:

Statens navnekonsulenter for Østlandet og Agder

Lokale lag og organisasjoner som har særlig interesse av vedtaket (Fellesrådet for historielagene i Oslo, Oslo Byes Vel, lokale historielag og lokale beboer- og velforeninger)

Direkte berørte hjemmelshavere/festere (ved navneendring)

Kommunale berørte etater (Byantikvaren, Byarkivet, Plan- og bygningsetaten, Samferdselsetaten)

Nærmeste familie dersom mulig (ved oppkalling etter personer)

Eventuelle innkomne merknader behandles av administrasjonen. I bydel Gamle Oslo er det vedtatt at navnekomitéens forslag sammen med innkomne merknader skal forelegges bydelsutvalget for behandling og vedtak. Da det i bydel Sagene er gjort et grundig forarbeid med navneforslag, og navnekomitéen foreslås å være bydelsutviklingskomitéen, anses dette for unødvendig dersom det ikke har kommet inn vesentlige bemerkninger. I tilfeller hvor det har innkommet vesentlige bemerkninger forelegges dette for bydelsutviklingskomitéen og bydelsutvalget som eventuelt foretar endringer og vedtak. Vedtaket oversendes så Byrådsavdeling for næring og kultur. I andre tilfeller vil bydelsutvalgets vedtak før offentliggjøring være endelig vedtak i saken.

Økonomiske konsekvenser

Kunngjøring av navneforslag slik det fra 01.08.2006 vil kreves i lovgivningen medfører økonomiske konsekvenser i den grad man er avhengige av avisannonser. Østkantavisa og bydelens internettsider medfører ingen ekstrakostnader for bydelen, mens kunngjøring i Aftenposten og eventuelt Dagsavisen vil medføre merkostnader på 10-15.000. Dette vil derimot neppe representere en stor økonomisk belastning for bydelen da navnesaker er relativt sjeldne.

Forslag til vedtak:

Bydel Sagene slutter seg i hovedsak til bydel Gamle Oslos vurdering av behandling av navnesaker og legger følgende retningslinjer til grunn for fremtidig saksbehandling.

Ved offentlig høring av regulerings- og bebyggelsesplaner skal det avklares hvorvidt tiltaket vil medføre behov for navnsetting av gater, veier, torg, plasser, parker og lignende, også uavhengig av formelt behov i forbindelse med adressetildeling.

Når behov for navnsetting/navneendring er avklart skal bydelsutviklingskomitéen fungere som navnekomité og basere sine forslag på føringene som ble gitt av den tverrpolitiske navnekomitéen i notat av 10.04.2002 (sak 02/369). Dersom denne finnes å være utilstrekkelig kan ytterligere forslag innhentes ved navnekonkurranse, mobilisering av ressurspersoner/grupper og lignende. Forslagene vedtas av bydelsutvalget.

Navnekomitéens forslag offentliggjøres i Aften Aften og Østkantavisa, samt bydelens nettsted. Følgende høringsinstanser varsles:

Statens navnekonsulenter for Østlandet og Agder

Lokale lag og organisasjoner som har særlig interesse av vedtaket (Fellesrådet for historielagene i Oslo, Oslo Byes Vel, lokale historielag og lokale beboer- og velforeninger)
Direkte berørte hjemmelshavere/festere (ved navneendring)
Kommunale berørte etater (Byantikvaren, Byarkivet, Plan- og bygningsetaten, Samferdselsetaten)
Nærmeste familie dersom mulig (ved oppkalling etter personer)
Bydelsutviklingskomitéens navneforslag samt innkomne merknader behandles av bydelsdirektøren og legges frem for komitéen og bydelsutvalget for eventuelle endringer og vedtak kun i tilfeller hvor det kommer inn vesentlige bemerkninger. I andre tilfeller anses komitéens forslag å være vedtatt.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Sak 02/369: Forslag til navnsetting og navneendring i bydel Sagene-Torshov
Bydelsutvalgets vedtak i sak 02/369

Notat

Til: Bydelsutvalget
Fra: Navnekomitéen
Saksbeh: Elin Anne Gunleiksrud
Telefon: 22 38 63 64

Dato: 10.04.2002
Vår ref (saksnr): 02/369
Arkivkode: 011.4

FORSLAG TIL NAVNSETTING OG NAVNEENDRING I BYDEL SAGENE-TORSHOV

Bydelsutvalget vedtok 23.08.01 å nedsette en tverrpolitisk navnekomité med formål å fremme forslag til navnsetting i bydelen. Medlemmene av navnekomitéen har vært Bernt Bull (Ap), Arne Gjesti (H), Odd Holmtvedt (Frp), Moa Myklebust (RV) og Gerd Vollset (SV). Navnekomitéen har hatt fem møter der ulike forslag og steder med behov for navneendring og navnsetting har blitt drøftet. På ett av møtene ble Gro Røde invitert, forfatter og redaktør av boka "Livet langs elva". Gro Røde bidro med innspill til navnsetting knyttet til bydelens arbeider- og industrihistorie.

Navnekomitéen har arbeidet ut fra de vilkår for navnsetting og navneendring som er satt i *Instruks for navnsetting av gater, veier, plasser m.v. i Oslo*, fra Byrådsavdeling for kultur og utdanning. Når det gjelder de foreslåtte navneendringene er det et vurderingsspørsmål hvorvidt disse faller innenfor instruksens.

Da navnsetting av gater og plasser foregikk sentralt i kommunen ble det bestemt en tematisk inndeling av type navn i de forskjellige områdene i bydelen. For eksempel er det på Bjølsen mange gater som er oppkalt etter norske byer og på Torshov gater oppkalt etter komponister og tidligere ordførere.

Navnekomitéen har valgt å avgrense listen etter følgende tre prinsipper:

- **Navn knyttet til bydelens arbeiderhistorie.** På bakgrunn av den omfattende utbyggingen og endringen bydelen nå er inne i er det viktig å hente fram navneforslag med henvisning til bydelens historie. Det foreslås derfor navn som kan minne om bydelens industrivirksomhet gjennom tidligere yrkesgrupper og håndverk.
- **Kvinnenavn.** Det har i for liten grad blitt oppkalt gatenavn etter kvinner, derfor nedsettes dette som et viktig prinsipp å arbeide etter.

- **Oppkalling etter betydningsfulle personer med røtter i bydelen.** Dette gjelder særlig personer som har betydd mye for bydelen i en videre sammenheng enn gjennom politikk og næringsliv.

Den kommende utbyggingen i tidligere industriområder langs Akerselva vil i noen tilfeller medføre ny gatestruktur. Enkelte av de tidligere industrieiendommene har fra gammelt av adresse til den opprinnelige landevei, selv om tomte og innkjørselen ikke lenger ligger ved denne veien. Navnekomitéen vil anbefale at gater med adkomst til de nye utbyggingsfeltene som hovedregel gis egne navn med tilhørende adresser. Det vil gjøre det enklere for publikum å finne fram.

Navnekomitéen har hatt en gjennomgang av eksisterende navnsetting av gater og plasser i bydelen. Komitéen foreslår navn på noen plasser og gater som i dag ikke er navnsatt. I tillegg foreslås nytt navn på nordlige del av Lillogata, ettersom gaten er delt i to blindgater der det i hver ende er planlagt nye boligprosjekter. Komitéen har også vurdert nytt navn på den ene delen av Edvard Griegs allé, ettersom gaten i dag ikke har et sammenhengende gateløp. Men fordi delingen av gaten ikke skaper store problemer for publikum og en adresseendring vil være til ulempe for de berørte naboer, har komitéen ikke villet foreslå en navneendring.

Navnekomitéen har kommet frem til *tre lister* med navneforslag:

- Den første listen består av navneforslag knyttet til konkrete adresser i bydelen med behov for navnsetting.
- Liste nummer to inneholder i praksis to navneendringer. Instruksen for navneendring stadfester at "Endring av navn på gater, veier, plasser m.v. i Oslo må bare foretas der eksisterende navn innebærer betydelig praktisk ulempe". Endringen av nordre del av Lillogata vurderes til å omfattes av denne instruksen, da Lillogata er delt av et grøntdrag og dermed består av to blindveier. Det er imidlertid et vurderingsspørsmål hvordan en endring av nåværende Fernanda Nissens gate forholder seg til denne instruksen. Komiteen foreslår at den nåværende Fernanda Nissens gate kan stå uten navn, siden dette er en unummerert gate hvor ingen har adresse. I prinsippet kan gater stå uten navn, da alle gater har et unikt nummer i GAB-registeret, men dette må vurderes i enkelttilfeller. Et vedtak om ønsket navneendring må derfor følges opp av en henvendelse til Byrådsavdelingen for kultur og utdanning.
- Liste nummer tre består av navneforslag som ikke er knyttet til bestemte gater eller plasser. Det er tenkt at denne kan være et dokument som kan utvides etter hvert som flere forslag dukker opp. Hensikten er at listen kan være til hjelp for bydelsutvalget når det oppstår behov for navneendring eller navnsetting, og danne grunnlag for forberedelse av konkrete saker. Navnekomitéen foreslår også at ved behandling av navnesaker i bydelen konsulteres Byarkivet ved Gro Røde for utfyllende opplysninger og vurdering.

LISTE MED KONKRETE FORSLAG TIL NAVNSETTING

Gate/plass	Forslag til navnsetting
Intern gate på Myren Eiendom	"Myrens Verksted" <i>Myrens Verksted</i> , grunnlagt i 1848 av brødrene Jens og Andreas Jensen og deres svoger Knud Dahl.
Plassen/parken ved krysset Hans Nielsen Hauges gate, Treschowsgate og Nycoveien	"Nordpolen" Tidligere navn på gammel restaurant som lå i Sandakerveien 71 i et gammelt trehus som ble revet på slutten av 1950-tallet. Plassen ved dette krysset kalles Nordpolen på folkemunne.
Plass ved de nye boligene på Lilleborgfeltet	"Lilleborg plass" Lilleborg-navnet kommer fra en gammel herskapelig eiendom med tiliggende fabrikanlegg. Lilleborg Klædesfabrikk ble opprettet i 1812. Etter denne ble nedlagt ble bl.a såpekokeriet etablert, og fra 1897 ble det drevet under navnet Lilleborg Fabrikker A/S.
Plass i krysset ved Bentsebrugata, Vogtsgate. Plassen rustes opp i vår.	"Ella Hvals plass" (1901-1994) Skuespiller, vokste opp i Vogtsgate 17 på Torshov. Forfatteren Rudolf Nilsen var gift med Ella Hval.
Plass foran Sagene Samfunnshus	"Sagene torg" Dette navnet er brukt på folkemunne om denne plassen.
Planlagt gang/sykkelbru over Akerselva, nedenfor Treschows bru	"Jerusalem bru" Jerusalem var navnet på husmannsplass under Åsen gård. I 1759 ble Jerusalem Mølle anlagt her.
Krysset Thurmannsgate, Stockflethsgate, Gustav Jensens vei. I dette krysset planlegges en grønn trafikkøy.	"Sagene Ring" Dette er navnet på den nedlagte trikkelinjen på Sagene. Navnet er derfor knyttet til dette området.

Kilder: Livet langs elva, Oslo Byleksikon, medlemmer i navnekomiteén

LISTE MED KONKRET FORSLAG TIL NAVNENDRING

Gate/plass	Forslag til navneendring
Nordre del av Lillogata. Lillogata er delt i to av et grøntdrag som går ned mot Akerselva. Gaten består derfor av to blindveier. Det er planlagt boligprosjekter i hver ende av Lillogata. Av praktiske grunner er det derfor behov for å endre navn på den nordre delen av Lillogata, der det fra før av også er færrest adressater.	"Fernanda Nissens gate" Kvinnesakskvinne og politiker, teater- og litteraturkriter. Det er en smal gate i vestkanten av Vøienvolden som er oppkalt etter henne, men denne er uten gatenummerering. Det foreslås derfor her at hun får en mer sentral gate oppkalt etter seg.

Kilder: Livet langs elva, Oslo Byleksikon, medlemmer i navnekomitéen

LISTE OVER NAVNEFORSLAG

Nedenfor følger en oversikt over navneforslag knyttet til områder i bydelen. Dersom det skal fremmes konkrete forslag etter denne listen må det gjøres grundigere undersøkelse av bakgrunn.

NAVNEFORSLAG	OMRÅDE OG BAKGRUNN
	TORSHOV
Inger Jacobsen	(1923-1996) Født og oppvokst i Hegermannsgate. Var en rikskjent revyartist.
Jordmor Maria Norvik	Jordmor på Torshov, holdt til ved Agathe Grøndalsgate 1.
"Bryggerigata"	Ringnes bryggeri, anlagt av brødrene Amund og Ellef Ringnes i 1877.
"Gjørtlergata" "Smedsvenngata" "Natskjærergata"	MyrensVerksted, grunnlagt i 1848 av brødrene Jens og Andreas Jensen og deres svoger Knud Dahl. Kan være aktuelt med navnsetting av intern gate på Myren Eiendom.
Hans Nordahl	Idrettsutøver fra bydelen. Fotballspiller i Skeid. Norgesmester tre ganger; 1952, 1953 og 1955.
	SAGENE
Johs. Linde	Hadde kolonial på Sagene, Hammergata 1. Kjent for sin generøse støtte til veldedige formål og idrettsforeninger i lokalmiljøet.
Odd Johansen	Idrettsutøver fra bydelen. Formann i Sagene IF i over 40 år.
Jordmor Hagen Pedersen	Jordmor på Sagene.

BJØLSEN

"Melmøllergata"
"Møllekjørergata"
"Møllemestergata"
"Korngata"

Bjølsen Valsemølle, Sandakerveien 62, den eldste mølla på vestsiden av elva, etablert i 1884. Her har det vært mølle siden 1341.

Rebekka Selthe

Overlærer på Bjølsen Skole fra ca. 1945 til på 1960 tallet.

ILADALEN

"Papirarbeidergata"

Glads Mølle, Sandakerveien 10. Den eldste gjenværende fabrikkbygning langs Akerselva, oppført i 1736. Navnet kommer fra Fredrik Glad som overtok mølla i 1798. Det ble drevet papirmølle drift frem til 1870-åra. Fra 1880 var Glads mølle en del av Hjula Væveri.

"Spinnerigata"

Vøiens Bomuldspinderi, Sagveien 21. Grunnlagt av Knud Graah, Adam Hiort og N. O. Young i 1846. Utvidet med bomullsveveri i 1872.

"Veverigata"

Hjula Væverier, Sagveien 23. Tidligere industribedrift ved Hjulafossen, vestbredden av Akerselva ovenfor Beierbrua. Var på 1880-tallet landets største tekstilfabrikk med 800 ansatte. Halvor Schou var eier.

Nordishavet...

Nords Is-magazin, ved Iladalen kirke, grunnlagt i 1859 og drevet av brukseier Martin Edvard Nord. Isproduksjonen var den første i sin bransje i Skandinavia. Flere kunstige dammer var anlagt, og på folkemunne ble bedriften kalt Nordishavet (jfr. navn på barnehage i Iladalen).

NAVN KNYTTET TIL BYDELEN SOM HELHET

"Vognmannsgata"

Et vanlig yrke i bydelen. Tidligere gatenavn på Vaterland, før utbyggingene.

"Tegl..."

"Mur..."

Teglverksdrift; Bentsebakken ved Øvre Vøyen, Havna på Bjølsen og Schultzerhaugen rett sør for Sagene.

"Teglverksgata" finnes på Grünerløkka.

Kilder: Livet langs elva, Oslo Byleksikon, medlemmer i navnekomitéen

Saksframlegg

Saksmappe:
04/3051

Saksbeh:
Frank Johan Gudevold, 23 47 40 42

Dato: 12.07.2006
Arkivkode:
024.3

Saksgang

Utvalg	Møtedato
ELDRERÅDET	23.08.2006
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	24.08.2006
ARBEIDSUTVALGET	29.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

BU-sak 06/64: Obligatorisk tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester i alle bydeler

Saksframstilling:

Det vises til vedlagte skriv av 22.06.2006 fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester, hvor byrådsavdelingen ber om en vurdering av følgende forslag:

"Tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester opprettes i alle bydeler."

Høringen skjer i tilslutning til tidligere høring om nye retningslinjer for tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester som Bydelsutvalget avgav uttalelse til i møte 13.10.2005 (BU-sak 05/77).

Bydelsdirektøren tilrår Bydelsutvalget å avgi følgende uttalelse:

Forslag til vedtak:

Til Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenesters høringsskriv av 22.06.2006, hvor bydelene bes vurdere et forslag om at "tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester opprettes i alle bydeler", uttaler Bydelsutvalget:

1. Innledning:

Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester har i høringsskrivet kun gjengitt formuleringen "tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester opprettes i alle bydeler" og bedt om bydelenes vurdering. Det foreligger intet høringsnotat hvor forslaget er forklart og hvor det er redegjort for de hensyn som er søkt ivarettatt. En mer utførlig motivtekst ville lettet arbeidet med utforming av en treffende høringsuttalelse.

Formelt krever forslaget at det foretas endring i Bydelsreglementet § 2-5 Tilsynsutvalg, hvor det heter at "Bydelsutvalget kan opprette et tilsynsutvalg for hjemmetjenester". Forslaget i høringsskrivet burde ha vært formulert som et endringsforslag til bydelsreglementet, med tanke på en vurdering av endringen sett i sammenheng med bydelsreglementets øvrige bestemmelser angående tilsynsutvalg for hjemmetjenester.

2. Obligatorisk tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester:

I reglement for bydelene § 2-5 Tilsynsutvalg er det fastsatt følgende bestemmelser for tilsynsutvalg for hjemmetjenesten:

2. Tilsynsutvalg for hjemmetjenesten

Bydelsutvalget kan opprette et tilsynsutvalg for hjemmetjenester. Som hjemmetjenester regnes:

- Hjemmesykepleie
- Hjemmehjelp
- Altmuligmannstjeneste
- Ergoterapi
- Fysioterapi
- Avlastningstiltak
- Nabohjelp

Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende/ hjelpeverge å ta kontakt med tilsynsutvalget. Bruker avgjør hvordan kommunikasjonen skal foregå; i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig/ muntlig kommunikasjon. Ansatte i bydelen kan ikke være medlem/varamedlem av tilsynsutvalget.” Tilsynsutvalg for hjemmetjenesten ble opprettholdt i bydelsreglementet etter først å ha vært foreslått fjernet – på grunn av manglende bruk - i Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenesters høringsbrev av 05.05.2003.

Bydelsutvalget i Bydel Sagene(-Torshov) uttalte i forbindelse med nevnte høring (uttalelse av 22.05.2003):

”Bydelsutvalget tar til etterretning at dagens ordning med tilsynsutvalg for hjemmetjenester ikke fungerer tilfredsstillende og foreslår at det utredes nærmere hvordan det eventuelt kan utformes en reelt frivillig ordning for hjemmetjenestene som innebærer at det kan føres aktivt tilsyn i beboernes hjem.”

Utkastet til nye retningslinjer for tilsynsutvalg for hjemmetjenester oversendt ved Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenesters skriv av 21.07.2005, befatter seg lite med kjernen i Bydelsutvalgets uttalelse: Hvordan oppnå et effektivt tilsyn når de virkemidler som normalt er tilgjengelig for et tilsynsutvalg, som anmeldte og uanmeldte besøk etter tilsynsutvalgets eget initiativ, ikke kan benyttes fordi tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne, noe som innebærer at det er opp til brukeren (eventuelt i samråd med pårørende/hjelpeverge) å ta kontakt med utvalget samtidig som brukeren ensidig avgjør hvordan kommunikasjonen med utvalget skal foregå. (Riktignok skal ”alle” kunne kontakte utvalget etter utkastets pkt. 6, 1. ledd, men forholdet til brukerstyrt kommunikasjon i pkt. 7 synes uavklart).

I Bydel Sagene hvor Tilsynsutvalg for hjemmetjenesten hele tiden har vært opprettholdt, har ordningen vært lite brukt. I Tilsynsutvalgets årsrapport for 2005 opplyses det at utvalget ikke har hatt møter i løpet av året og at utvalget har mottatt kun én henvendelse fra en bruker. For at obligatorisk opprettelse av tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester skal anses berettiget, må en være rimelig sikker på at tilsynsordningen er slik innrettet at effektivt tilsyn kan finne sted. Slik ordningen nå er utformet kan dette være tvilsomt. Nye retningslinjer er under utarbeiding i Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester. Da retningslinjenes endelige utforming ikke er kjent, er det vanskelig å vurdere hvordan de vil virke inn på

muligheten for å utøve effektivt tilsyn. Bydelsutvalget anser det mest hensiktsmessig at de nye retningslinjene får virke en tid, slik at en ser effekten i praksis i de bydeler som frivillig har opprettet tilsynsutvalg for hjemmetjenester, før det eventuelt innføres obligatorisk etablering av tilsynsutvalg som nevnt.”

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Høringsskriv av 22.06.2006 fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester.

Oslo kommune
Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester

Bydelene
Sentralt eldreråd v/ Helse- og Velferdsetaten

Dato: 22.06.2006

Deres ref:

Vår ref (saksnr):
200403476-37

Saksbeh:
Morten Gohn, 23 46 11 52

Arkivkode:
240

HØRING - OPPRETTELSE AV TILSYNSUTVALG I ALLE BYDELER

Vi viser til høring vedrørende instruks for tilsynsutvalgenes arbeidsbetingelser i hjemmebaserte tjenester, byrådsavdelingens brev av 21.07.2005, og bydelenes høringssvar.

Det er i tillegg til forrige høring også behov for å få vurdert følgende forslag:

Tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester opprettes i alle bydel.

Dette er en endring fra tidligere praksis hvor det har vært opp til den enkelte bydel å opprette dette. Vi ber om tilbakemelding på forslaget. Vi ber også bydelene å gjøre et overslag over om dette kommer til å medføre økte utgifter for den enkelte bydel. Forslaget innebærer at det vil være, for brukeren, en frivillig tilsynsordning for de hjemmebaserte tjenester som brukeren har vedtak om.

Vi ber om tilbakemelding innen 15. september.

Med vennlig hilsen

Björg Månum Andersson
kommunaldirektør

Åse L. Snåre
helse- og omsorgssjef

Godkjent og ekspedert elektronisk

Saksframlegg

Saksmappe:
04/6

Saksbeh:
Bjørn Hagen

Dato: 07.08.2006
Arkivkode:
427.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
BARNE- OG UNGDOMSRÅDET	22.08.2006
BARNE- OG UNGEKOMITEEN	28.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

Bu-sak 06/65: Skolefritidsordningen (SFO) i Bydel Sagene

Sammendrag:

Bydelen overtok ansvaret for skolefritidsordningen fra 2004. Bydelsdirektør la i mars 2005 fram en orienteringssak for BU om SFO. Saken ga en beskrivelse av SFO som tilbud, og pekte også på noen utfordringer som SFO står overfor.

I denne saken gjennomgås noen utviklingstrekk knyttet til økonomi, bemanning, brukere, og barn med spesielle behov, og ser på noen forhold knyttet til innhold i drift og fysiske forhold. Det redegjøres for tiltak som er igangsatt og planlagt igangsatt.

Saken fremmes som en orienteringssak.

I dag brukes SFO av 2/3 av barna i aktuell aldersgruppe ved skolene i bydelen. Dette er en økning på 6 % siden bydelen overtok ansvaret i 2004, eller ca. 50 barn.

I bydelsutvalgets møte 15.06.d.å. vedtok bydelsutvalget å inndra ekstraressurser knyttet til funksjonshemmede barn i barnehagene. I saken pekte bydelsdirektør på at inndragningen indirekte ville ha betydning for driften av skolefritidsordningen idet de inndratte midler alternativt kunne styrket skolefritidsordningen.

Begrunnelsen for dette er at økt antall funksjonshemmede barn fra høsten 2006 overføres fra barnehager til skolefritidsordningen.

Bydelens økonomiske situasjon gir ikke mulighet til å styrke SFO økonomisk, og situasjonen for tjenesten er således bekymringsfull idet flere barn med behov for ekstraressurser får plass fra høsten.

Et tilleggsproblem er at økte utgifter til kjøp av spesial-SFO i andre bydeler har medført at SFO lokalt har fått en synkende tildeling av midler til barn med særskilte behov lokalt samtidig som behovet for slike midler er økende.

Gjennom midler fra Handlingsplanen for Oslo indre øst har SFO i bydelen frem til i år kunnet styrke bemanningen og tilbudet. Tildelte midler pr. barn i SFO har derfor i tidligere år ligget godt over gjennomsnittet for Oslo. Bydelen er nå i ferd med å bli en gjennomsnittsbydel i Oslo.

Dette har aktualisert en gjennomgang av ressursbruken i SFO med sikte på å få til en best mulig utnyttelse samtidig som mest mulig av ressursene kommer brukerne direkte til gode.. Det er igangsatt et arbeid i enheten med sikte på å komme fram til et forslag til organisering av SFO som kan sikre både balanse i budsjettet og et godt tilbud til brukerne.

Det er viktig å være klar over at SFO ikke er et pedagogisk tilbud på samme måte som for eksempel barnehage og at SFO har helt andre rammer når det gjelder bemanning og lokaler. Innholdet i SFO er først og fremst lagt opp ut fra at det er barns fritid som står i sentrum, og hovedfokus er å gi et trygt tilsyns- og omsorgstilbud i tiden før og etter skoletid. Tilbudet gis som et frivillig tilbud.

Det vil i løpet av høsten bli utarbeidet en servicerklæring for ordningen, og det vil bli opprettet egne samarbeidsutvalg knyttet til den enkelte SFO i.h.t. vedtak i BU-sak 05/98.

Bakgrunn:

Bydelen overtok ansvaret for skolefritidsordningen (SFO) 1.1.2004 og er ansvarlig for SFO-tilbudet ved Bjølsen, Lilleborg og Sagene skoler. Tilbudet ble organisert som en egen resultat enhet med en egen enhetsleder. Opptak og behandling av oppholdsbetaling ble skilt ut og lagt til Søknadskontoret for barn og unge – i tråd med bydelens bestiller utfører-organisering. Ekstramidler til funksjonshemmede tildeles fra søknadskontoret.

SFO er hjemlet i opplæringsloven, og er et tilbud til alle barn fra 1.-4.klasse, og barn med særskilte behov fra 1.-7.klasse. Tilbudet er frivillig og finansieres i bydelen gjennom oppholdsbetaling og kommunale midler. Oppholdsbetalingen fastsettes av bystyret.

Noen utviklingstrekk:

Økonomi

Bydelen har de siste årene stått overfor store økonomiske utfordringer. Dette merkes også i SFO. Utfordringen er å drive med økt antall brukere og økende utfordringer i forhold til barn med spesielle behov og barn med utagerende adferd samtidig som ressursene blir færre.

En Kostra-sammenligning for 2004 utarbeidet av Bydelsdirektøren ut fra innrapporterte tall viste at SFO i bydelen hadde svært høye kostnader pr.barn i SFO både sammenlignet med Oslo-gjennomsnittet og med de to andre indre øst-bydelene. Ut fra kjennskap til bemanning og drift i disse to bydelene var dette overraskende.

Nærmere undersøkelser viste at grunnlaget for tallene var ulikt, ettersom utgifter til barn med spesielle behov ikke var tatt med i tallgrunnlaget for de to andre bydelene.

Ved budsjettkonferansen høsten 2005 ble det lagt fram korrigerte sammenlignbare tall for kostnader pr. bruker i SFO i de 3 indre-øst bydelene. Tallene viste at det er bare små forskjeller mellom bydelene.

I sak om saldering av budsjett 2005/6 ble det vedtatt å kutte 1,2 mill. på enhet Skolefritidsordningen (BU-sak 05/72).

30.6.2005 opphørte SFO som prosjekt innenfor Handlingsplanen for Oslo indre øst.. Dette medførte et bortfall på kr.789.000.- i styrkingsmidler pr. år (kr.263.000.- pr. SFO), samt avvikling av bydelens subsidiering av pårørende med lave inntekter.

Det vil si at det er kuttet/ bortfalt ca 2 mill. på drift regnet på årsbasis av SFO i løpet av 2005/6.

Økte utgifter til kjøp av spesial-SFO i andre bydeler har medført at SFO lokalt har fått en synkende tildeling av midler til barn med særskilte behov samtidig som behovet for slike midler er økende. Tallene nedenfor kan illustrere dette.

2003: Bjølsen SFO alene disponerte 650.000

2004: SFO totalt disponerte 800.000

2005: SFO totalt disponerte 550.000

2006: SFO har foreløpig fått tildelt 300.000

Beregninger viser at SFO ville hatt behov for ytterligere kr.600.000 i inneværende år og 1,2 mill. totalt i 2007

I samme periode (2004-2006) har antall barn i SFO økt fra ca.350 til ca.400 barn. Dette har økt SFOs inntekter, men fører til økende press på bemanning og lokaler.

Det har altså skjedd store og merkbare endringer i SFOs ressursituasjon.

I tillegg er SFO mer sårbar for tap i inntekter (oppholdsbetaling) ettersom dette utgjør en stadig større forutsetning for at budsjettet går i balanse.

Ved både Bjølsen og Lilleborg SFO pågår det nå utbedringer av kantine/kjøkken for å etterkomme krav til hygiene etter pålegg fra Mattilsynet. Tilsyn for miljørettet helsevern har også påpekt mangler ved for eksempel toalettforhold som nå utbedres.

Alt dette kan ses som etterslep av vedlikehold og oppdatering som sannsynligvis burde vært utført for flere år siden, men som bydelen i egenskap av ansvarlig må utføre likevel, og som medfører uforutsette utgifter.

Organiseringen av matsservering er relativt kostnadskrevende fordi den binder opp mange ansatte i forberedelser og gjennomføring.

Men matsservering er en viktig del av tilbudet på SFO. Dette slås fast i forskriften (§ 19). Servering av mat har både en ernæringsmessig og sosial begrunnelse.

I bydel Sagene har bydelsutvalget i tillegg ut fra et ernæringsperspektiv vedtatt å innføre en Fruktordning for SFO (BU-sak 04/43). Servering av frukt skal inngå som en del av den ordinære matsserveringen uten ekstra kostnader for foreldrene og innenfor ordinært budsjett.

Bemanning:

Grunnbemanning:

Skolefritidsordningen skal ha en grunnbemanning på minimum ett årsverk pr. 24 barn innmeldt i SFO pr. gitt dato (Forskrift § 19)

På forespørsel til Byrådsavdeling for barn og utdanning om hva som inngår i utregningen av grunnbemanningen, sies det at de ikke har valgt å gi en nærmere definisjon av dette. I saken til MBU (se nedenfor) valgte bydelen derfor å ta utgangspunkt i effektiv tid ut mot brukerne. Assistentstillinger regnes i sin helhet inn i grunnbemanning. Det samme gjør 50 % av baselederstillinger og SFO-lederstillinger. De øvrige overskytende % utgjør administrativ ressurs.

Tabell 1: Beregning av grunnbemanning i SFO ut fra antall brukere pr. august 2006:

SFO	Antall barn heldags/halvdags	Grunnbemanning årsverk (§19)	Administrative årsverk*	Sum årsverk
Bjølsen	120	5	1,3	6,3
Lilleborg	179	7,5	1,1	8,6
Sagene	104	4,3	1,3	5,6
Totalt	403	16,8 (82 %)	3,7 (18 %)	20,5 (100 %)

* "Administrative årsverk": planlegging og oppfølging av daglig lokal drift og rutiner, møter og samarbeid, opplæring, samtaler med foresatte og ansatte.

Høsten 2005 var det fokus på at SFO hadde et stort merforbruk. Det ble uttrykt bekymring for at ressursbruken i bydelens SFO lå langt over gjennomsnittet for Oslo, selv om bydel Sagene relativt sett er å betrakte som en gjennomsnittsbydel. Videre ble det påpekt at bortfall av midler fra Handlingsplanen for Oslo indre øst fra 01.07.05 aktualiserer en gjennomgang av ressursbruken i SFO med sikte på å få til en best mulig utnyttelse. Et hovedanliggende var å sikre at mest mulig av ressursene brukes direkte mot brukerne.

Som en konsekvens av dette ble det igangsatt et arbeid i enheten med sikte på å komme fram til et forslag til organisering av SFO som kan sikre både balanse i budsjettet og et godt tilbud til brukerne.

I BU-sak 05/72: Saldering 2005 ble det foreslått å avvikle årsverk/ redusere aktivitet i SFO med 1,2 mill. Dette skulle skje slik at ressurser som arbeider brukerrettet i alt vesentlig skjermes og opprettholdes. Virkemidlene i 2005 var avvikling av engasjementer og ledigholdelse av stillinger. Eventuelle behov for inndraging av stillinger skulle innarbeides i budsjett 2006.

Med dette som bakgrunn ble Medbestemmelsesutvalget (MBU) i desember 2005 forelagt en sak om Organisering og bemanning i SFO (MBU-sak 04/6) Her beskrives kort arbeidet som er gjort i enheten med utgangspunkt i behovet for gjennomgang av organisasjonen, og det er lagt hovedvekt på en gjennomgang av bemanningen. Målet var å komme fram til klarere kriterier som gjør det enklere å likebehandle de 3 SFOene; en felles policy når det gjelder

grunnbemanning/ ressurser ut mot brukerne og en mer rettferdig fordeling av bemanningsressursene ut fra antall brukere i den enkelte SFO. Det ble lagt vekt på å finne løsninger som i minst mulig grad skulle få konsekvenser for ansatte. Saken ble enstemmig vedtatt av MBU 06.12.05, og ble lagt til grunn som et rammeverk for videre beslutninger.

Barn med særskilte behov:

I spesial-SFO og ordinære SFO-tilbud med stort innslag av funksjonshemmede barn og barn med særskilte behov for øvrig kan det være behov for styrket bemanning og/eller særskilt kompetanse hos personalet (Forskrift § 19)

Det er ikke slik at det automatisk følger ressurser i form av ekstrabemanning med det enkelte barn. Dette er i stor grad avhengig av hvordan det enkelte barnets behov for tilrettelegging og differensiering av tilbudet er. I tilfelle der det er absolutt nødvendig for å kunne gi et godt tilbud kan det være aktuelt å benytte spesial- SFO med nødvendig kompetanse og styrket bemanning.

De 3 SFOene i bydelen har over tid opparbeidet mye kompetanse innenfor rammen av vanlig SFO-drift. Bydelen har imidlertid ingen forsterkede baser som vil kunne erstatte en spesial-SFO. Dette gjør at bydelen i mange tilfelle må kjøpe slike plasser der det finnes i andre bydeler, noe som i mange tilfelle er svært kostnadskrevende. Dette fører til at det blir mindre igjen til å styrke SFO lokalt.

Samtidig opplever SFO et økende press på å ta inn flere funksjonshemmede barn, såkalte ”kode 10 barn”. Dette har særlig fått negative følger for ressursituasjonen til Bjølsen SFO som de fleste av disse barna har tilhørighet til ut fra skoleplass. Bjølsen SFO, har i tillegg en sammensatt og krevende brukergruppe med stort innslag av barnevern, foreldre med sammensatte problemer og minoritetsspråklige barn.

Ved Bjølsen SFO igangsettes en egen handlingsplan fra august 2006 for å prøve å møte noen av de utfordringene ansatte står overfor (se tiltak).

Barn med spesielle behov har prioritet 1 ved opptak til SFO (jf. Forskriften). Et alternativ er å si opp plasser for de eldste barna. Dette vil imidlertid medføre et inntektstap som ”spiser opp” gevinsten.

Brukerne:

SFO gir tilbud om heldagsplasser og halvdagsplasser. En heldagsplass utgjør maksimalt ca. 25 timers oppholdstid, halvdagsplass til og med 12 timer.

Tabell 2:Utvikling i antall brukere heldagsplass og halvdagsplass og % av totalt antall barn 1.-4.trinn (basert på grunnskolenes GSI-rapportering pr.1.oktober i skoleåret)

	2003/2004		2004/2005		2005/2006		Fakturert august 2006	
	Hel/halvdag		Hel/halvdag		Hel/halvdag		Hel/halvdag	
Bjølsten SFO	105	20	93	26	98	25	98	22
	125		119		123		120	
Lilleborg SFO	110	27	128	21	137	46	135	44
	137		149		183		179	
Sagene SFO	83	7	76	18	74	20	88	16
	90		94		94		104	
Totalt bydel	298	54	297	65	309	91	321	82
	352		362		400		403	
% brukere 1.-4.trinn	61 %		63 %		67 %		-	

Satsene for oppholdsbetaling i SFO vedtas av bystyret og er for tiden kr.1980.- for heldagsplass og kr.1342.- for halvdagsplass. For samlet inntekt opp til kr.150.000.- er oppholdsbetaling redusert til kr.775.- for heldagsplass og 500.- for halvdagsplass. Det er i dag 39 brukere som faller inn under denne ordningen (se tabell 3).

Det har vært mye fokus på oppholdsbetalingens størrelse, ikke minst fordi beløpet øker i en tid hvor barnehageplass gradvis blir billigere som et resultat av den store barnehage-satsningen. Det var lenge bekymring for at rekrutteringen av brukere til SFO, ville bli mindre som følge av økte priser - og periodevis bortfall av ordninger for å subsidiere lave inntekter. Som tabell 3 viser har dette ikke skjedd i nevneverdig grad i bydel Sagene, selv om det kan ha medført at noen har falt ut. Årsakene til at dette ikke har skjedd kan være mange. En sannsynlig årsak er endringer i befolkningssammensetningen. En annen kan være at mange barn fra vanskeligstilte familier får dekket oppholdsbetalingen gjennom barnevernet som et forebyggende tiltak. Antallet har ligget stabilt rundt ca. 35 i hele perioden bydelen har hatt ansvaret for SFO.

Selv om SFO er et frivillig tilbud er det i realiteten det eneste tilbudet som tilbys til alle barn på småskoletrinnet i tiden før og etter skoletid.

Tabell 3:Utvikling av antall brukere sett i relasjon til perioder med og uten subsidiering av brukerbetaling

Januar – juni 2004 Midlertidig bortfall av HIOØ-subsidier	August 2004 – juni 2005 subsidiert med midler fra HIOØ Inntekter >250.000		August 2005 – desember 2005 Ingen subsidiering		Januar 2006 – august 2006 subsidiering av inntekter >150.000	
Februar 2004	Desember 2004	Juni 2005	August 2005	Desember 2005	Januar 2006	August 2006
335	360	341	377	393	388	403
	56 subsidierte	60 subsidierte			Pr. august 39 subsidierte	

Hvordan opplever brukerne SFO?

Det at SFO er et relativt dyrt tilbud sammenlignet med barnehagen kombinert med at det er det eneste tilbudet i sitt slag fører naturlig nok til at det settes fokus på innholdet.

SFO skiller seg på en del viktige punkter fra barnehagen både når det gjelder innhold, aktiviteter, lokaliteter og bemanning. Forholdene i barnehagen er mer oversiktlige og bemanningstettheten større. Lokalene er ikke som i barnehagen. De er ikke alltid egnet til å gjennomføre aktiviteter som krever konsentrasjon på grunn av mange barn på liten plass

Forskriftene sier at "SFO skal ha ute- og innearealer som er egnet til formålet. Bydelsdirektøren fastsetter den enkelte skolefritidsordningens leke- og oppholdsareal. Ut fra tilgjengelige arealer, fysiske, helsemessige og ressursmessige forhold kan bydelsdirektøren fastsette et maksimalt antall plasser fordelt på heldags- og halvdagsplasser i den enkelte SFO" (Forskrift § 18). Det foreligger i dag ikke noe formelt vedtak som sier hvor mange barn den enkelte skolefritidsordning i bydelen kan ta imot.

SFO er ikke først og fremst et pedagogisk tilbud, men benytter seg ofte av pedagogiske metoder. Som det sies i forskriften er "Formålet med skolefritidsordningen å gi (...) et trygt omsorgs- og fritidstilbud før og etter skolens undervisningstid".(Forskrift § 2)

Det er ikke foretatt noen systematisk brukerundersøkelse blant brukerne av SFO i bydelen.

De fleste reaksjoner og tilbakemeldinger fra foreldre gis til de ansatte som til daglig møter brukerne, og er knyttet til konkrete situasjoner og behov. Som i undersøkelsen gjenngett nedenfor er de fleste opptatt av at barna trives og gir i liten grad uttrykk for synspunkter på innholdet og kvaliteten i SFO som tilbud.

De reaksjonene som har kommet fra foreldre handler først og fremst om følgende forhold:

Fysiske forhold ved bygninger, manglende leksehjelptilbud, bemanningen i SFO, matservering og hygiene.

Dette er forhold som enheten har tatt til etterretning og som det arbeides med å rydde opp i.

Nord-Trøndelagsforskning utga i 2002 en omfattende rapport "Nasjonal evaluering av Skolefritidsordningen" som omfattet 20 tilfeldig utvalgte kommuner. Undersøkelsen henvendte seg til både foreldre, ansatte, samarbeidspartnere og administrasjon. Noen av foreldrenes tilbakemeldinger i undersøkelsen er spesielt interessante i denne sammenhengen.

Aktiviteter og innhold

Foreldrene rapporterer at barna deres generelt trives godt i SFO og at de føler seg trygge når barna er i SFO. De er fornøyde med aktivitetene, men ser primært på SFO som en tilsynsarena. Foreldre som har barn med særskilte behov mener at SFO er lite egnet for deres barn med mindre det knyttes personale til dem.

Samarbeid mellom SFO og hjem

Foreldre opplever at de får tilstrekkelig informasjon, men gjør i liten grad bruk av muligheter for forelderpåvirkning. Foreldre som har barn med særskilte behov benytter seg i høyere grad

av de påvirkningsmuligheter som finnes. Foreldrene er positive til å motta råd, men er samtidig skeptiske til at SFO-ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gi råd og veiledning om oppdragelse.

Samarbeid mellom skole SFO og barnehage:

Jevnt over opplever foreldrene at det er lite samarbeid; foreldre som har barn med særskilte behov savner dette i større grad. De opplever kunnskapen om deres barns særskilte behov ikke i tilfredsstillende grad overføres mellom disse systemene og at de får for mye ansvar for å drive opplæring av SFO-ansatte.

SFO-personalets kompetanse:

Foreldrene flest ønsker ledere med fagkompetanse, men er positive til – og har god erfaring med bruk av assistenter.

Barn med særskilte behov:

Foreldrene mener barn med særskilte behov er integrert og inkludert på lik linje med andre, men SFO har ikke ressurser eller kompetanse til å gi alle barn et tilfredsstillende tilbud.

Det kan nevnes at størrelsen på oppholdsbetalingen ikke påvirker foreldrenes oppfatninger av kvaliteten i SFO i denne undersøkelsen.

Samarbeidsutvalg:

Etter at SFO ikke lenger er en organisatorisk del av skolen men administrativt underlagt bydel bortfalt SFOs representasjon i driftsstyreordningen. Dette medførte at det ikke lenger eksisterte et formelt organ for brukerinnflytelse. En lokal løsning skal etableres høsten 2006 ved at det opprettes egne Samarbeidsutvalg knyttet til den enkelte SFO. Jf. BU-sak 5/98 ”Etablering av samarbeidsutvalg (SU) i SFO..

SU skal:

Arbeide for å fremme et godt samarbeid mellom brukerne og den enkelte skolefritidsordning.
Brukes aktivt i ulike spørsmål som har betydning for driften og trivselen ved SFO
Arbeide aktivt for å skape et godt miljø for barn, foreldre/foresatte og ansatte
Arbeide for å finne fram til felles løsninger på utfordringer som oppstår

Foreldrene og de ansatte velger hver det antallet representanter som skal sitte i SU.
Det velges 2 forelderrepresentanter, 1 representant for 1.-2.trinn og 1 representant for 3.-4.trinn. Det velges i tillegg 2 representanter for de ansatte ved SFO. Leder for SU skal være en av forelderrepresentantene.

Serviceerklæring:

En viktig forutsetning for å diskutere kvalitet i SFO er at bydelen gir noen føringer i forhold til hvilket tilbud som bydelen kan gi.

Enheten har utarbeidet et forslag til Serviceerklæring som vil bli lagt fram til politisk behandling med det første. Serviceerklæringen skal gi føringer i forhold til:

Innhold og kvalitet ved tjenesten
Hva SFO forventer av brukerne
Hva brukerne kan forvente seg av SFO

Samarbeid mellom foreldre og SFO – sikre kvaliteten gjennom gode tilbakemeldinger og gjensidig utsjekking av forventninger.

SFO er i likhet med andre av bydelens tjenester i økende grad påvirket av bydelens stramme økonomi. Dette vil også måtte komme til uttrykk i det tilbudet SFO er i stand til å gi sine brukere. Det betyr konkret færre ansatte til å utføre de samme oppgavene, og mindre ressurser til gjennomføring av aktiviteter, selv om det er lagt stor vekt på å kutte minst mulig i ressurser som retter seg direkte mot brukerne.

SFO har over en lengre periode nytt godt av midler fra Handlingsplan Oslo indre øst til styrking av tilbudet. Dette har gjort at en har kunnet operere med bedre bemanning og dermed hatt større fleksibilitet i tilbud. Fra 30.06.05 ble dette prosjektet avsluttet. Det har ført til at SFO har kunnet utvikle seg som et variert fritids- og omsorgstilbud for barn. Utfordringen er å nyttiggjøre seg disse erfaringene i en tid med knappere ressurser.

Sammenligning:

Skolefritidsordningene i Oslo er organisert noe ulikt etter at bydelene overtok ansvaret fra utdanningsetaten. Innholdet i aktiviteter og drift varierer både innenfor bydeler og mellom bydeler, men SFO har i det store og hele en nokså lik basis.

De fleste bydelene legger opp til en grunnbemanning i tråd med minimumsnormen i forskriftene. (jfr. budsjetter 2006) I indre-øst bydelene skjer det en gradvis nedbemanning etter opphør av handlingsplanprosjektet.

Store utgifter til barn med spesielle behov og spesielt kjøp av eksterne spesialplasser er en utfordring som også andre bydeler har.

Aktiviteter og innhold varierer noe etter hvor SFO er lokalisert og etter tradisjoner

Standarden på matservering varierer, men mye er likt

De største forskjellene finnes kanskje i fysiske rammebetingelser (beliggenhet, lokalenes egnethet og standard, uteområdets omfang og kvalitet), og i ulike typer av rekruttering ut fra geografi og sosioøkonomiske forhold..

SFO i bydelen har utviklet seg noe ulikt ut fra sin tilhørighet og beliggenhet. Likevel er hovedtrekkene i det tilbudet som gis nokså likt.

Rekrutteringsgrunnlaget har også vært noe forskjellig ut fra skolenes ulike inntaksområder. Pr. i dag har Lilleborg et særlig trykk når det gjelder antall barn, ettersom elevtallet på barnetrinnet øker sterkt på 1.trinn for andre året på rad. Bjølsen har over tid hatt en barnegruppe med mer omfattende innslag av behov for støtte og hjelp. Sagene har hatt relativt stabilt volum, men også her vil det merkes en økning i antall barn fra høsten av. Bemanningsressurser og fysiske forhold henger sammen. Det er lettere å drive et godt samlokalisert tilbud enn et tilbud som er spredt over flere bygninger og etasjer på skolen. Det kreves mindre bemanning for å gi et tilbud til en barnegruppe som ikke har spesielle utfordringer enn en barnegruppe der det er mange barn som krever særskilt oppmerksomhet.

Det er lettere å holde kontroll med det som skjer i et avgrenset uteområde enn der hvor det ikke er så klare fysiske grenser. Samtidig gir et avgrenset område begrensninger for aktiviteter som et mer åpent område ikke har.

Tiltak og videre satsninger:

Felles plattform for SFO

Bydelen startet i 2005 arbeidet med å utvikle en plattform for SFO i bydelen. Målet er at SFO skal framstå som en enhet med felles budsjett og felles ansatte og ha en felles plattform for hvordan enheten ønsker å samhandle og beslutte. Målet er likebehandling av SFO.

Enheten skal fortsette å se nærmere på bruk av bemanningsressurser, ressurser til aktiviteter og matservering, og på hvordan vi best mulig kan utnytte lokal kompetanse i arbeidet med barn med særskilte behov.

Det er igangsatt en organisasjonsprosess med deltakelse fra ansatte og tillitsvalgte som skal videreføres i 2006. SFO har etablert en møtestruktur med faste møter som fra januar 2006 ble utvidet med et eget baseledermøte. Et hovedmål er å få til en bredest mulig involvering.

Samarbeidsutvalg:

Samarbeidet med foreldrene gjennom lokale samarbeidsutvalg (SU) er fremmet som egen sak til Bydelsutvalget i november 2005. Oppstart av dette arbeidet vil skje høsten 2006.

Serviceerklæring:

Et forslag til Serviceerklæring som enheten har arbeidet med skal legges fram som egen sak i høst.

Tilbud til 4-5 åringer:

I tillegg til det ordinære SFO tilbudet har Bjølsen SFO stilt lokaler til disposisjon for og samarbeidet om den praktiske tilretteleggingen med prosjektet "Tilbud om språkopplæring til 4-5 åringer som ikke har barnehageplass"(BU-sak 05/109) som ble igangsatt i januar 2006.

Prosjekt ved Bjølsen SFO:

Den vanskelige situasjonen ved Bjølsen SFO med store utfordringer i brukergruppen har gjort at bydelen har gått i gang med et eget prosjekt som i første omgang innebærer opplæring, støtte og veiledning av ansatte. Dette prosjektet starter etter planen opp i august. Målsettingen er å bedre hverdagen for ansatte, barn og foreldre.

Forslag til vedtak:

Bydelsutvalget tar saken til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Saksframlegg

Saksmappe:
05/1179

Saksbeh:
Thang Dai Nguyen, 23 47 40 59

Dato: 31.07.2006
Arkivkode:
122.0

Saksgang

Utvalg	Møtedato
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	24.08.2006
ARBEIDSUTVALGET	29.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

Bu-sak 06/66: Årsregnskap 2005 for private institusjoner

Bydelsutvalget har gjennom økonomireglementets pkt. 4.2 g, fullmakt fra bystyret til å fastsette budsjetter, eventuelt inngå driftsavtaler, samt godkjenne regnskaper for private bydelsspesifikke institusjoner som mottar driftstilskudd fra Oslo kommune. Det ligger ikke i dette at bydelsutvalget (BU) skal overprøve den regnskapsførsel som institusjonens lovbestemte og vedtaksbestemte organer står ansvarlig for.

Godkjenningsmyndigheten har sammenheng med bydelsforvaltningen skal kunne forvisse seg at driftstilskuddene brukes som forutsatt. Ved godkjennelse av regnskapene skal BU ta stilling til hvordan driftstilskudd inndeckes og eller driftsoverskudd disponeres.

Bydeslutvalget har ved tidligere behandling av private institusjoners regnskaper (BU-sak 58/96, BU-sak 64/97, BU-sak 29/98, BU-sak 40/99, BU-sak 51/00, BU-sak 68/01, BU-sak 58/02, BU-sak 03/58, BU-sak 04/2436 og BU-sak 05/70) besluttet at driftstilskudd beholdes av private institusjoner, og at driftsunderskudd inndeckes av institusjonen på tilsvarende måte. Forslag til vedtak følger dette prinsippet.

Årsresultat i kr

Sagene Bjølsen eldresenter - 2005	61 858,-
Torshov eldresenter - 2005	471 318,-

Fra 2002 ble det inngått en avtale om kjøp av sykehjemstjenester mellom Sagenehjemmet og Oslo kommune og ifølge avtalens punkt 2.10 plikter Sagenehjemmet å sende Oslo kommune årsregnskap, årsberetning og revisors beretning, og revisors uttalelse vedrørende beboerregnskap.

Årsresultat i kr

Sagenehjemmet - 2005	57 004,-

Forslag til vedtak:

Regnskapene for 2005 (Sagene Bjølsen eldresenter og Torshov eldresenter) godkjennes.

Overskuddet ved Sagene Bjølsen eldresenter og Torshov eldresenter beholdes av sentrene.

Årsregnskap, årsberetning og revisors beretning, og revisors uttalelse vedrørende beboerregnskap for Sagenehjemmet tas til etterretning.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Urykte vedlegg: Revisjonsberetninger for 2005
Årsmeldinger med resultatregnskap og balanse for 2005

Saksframlegg

Saksmappe:
04/346

Saksbeh:
Bård Hjelde, 23 47 40 47

Dato: 28.06.2006
Arkivkode:
240.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDE	21.08.2006
ELDRERÅDET	23.08.2006
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	24.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

Bu-sak: 06/67: Tilsynsbesøk Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter 30.05.06

Tilsynsutvalg 1 gjennomførte 30.5.06 et anmeldt besøk i institusjonen. Protokoll fra tilsynsutvalgets besøk følger vedlagt.

Rapporten er lagt fram for institusjonens ledelse som bemerker kort en faktisk feil: Det ble gitt en gjennomgang av rehabiliteringsarbeidet, - ikke habiliteringsarbeidet.

Tilsynsutvalget peker også på at det mangler et gjerde mot en skråning som kan representere en fare for eksempel for rullestolbrukere. Administrasjonen hevder at dette er et ansvar som påligger utleieren Omsorgsbygg Oslo KF (OBY) og har rettet en henvendelse til dem om dette.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Protokoll fra tilsynsbesøk den 30.5.06 i Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Protokoll fra tilsynsbesøk den 30.5.06 i Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter.

Protokoll fra møte i tilsynsutvalget for institusjoner mv. i Bydel Sagene

I Institusjon: Kingsosgt. **Møtedato:** 30 mai 2006 kl 1405-1530, besøk nr 2 anmeldt: .....
Tilstede Per Overrein, Paul Christiansen og Aud Engesli. ....

Tilstede fra administrasjonen: leder Birgit B.Søyland

Denne gangen fant vi det ikke hensiktsmessig å bruke skjemaet som vi vanligvis bruker fordi møtet ble utført på en annen måte enn vanlig.

Tilsynet gikk ikke rundt på avdelingene. Tilsynet hadde først et møte med leder Søyland, leder for Dagsentret Bente Hognerud og fysioterapeut Elin Berren. Dermed ble tilsynsutvalget vist forholdene utenfor bygningen. Det var etter ønske fra Søyland for å vise oss parkeringsforholdene og et uteområde for brukerne med en farlig skråning.

Personalsituasjonen er tilfredsstillende, kvalifikasjonene hos de ansatte er bra. Og noe gjøres for å redusere sykefraværet blant annet trimming på jobben. Legetilsynet er bedret ved at det er en lege i 60 pst stilling. Rutinene for pasientoverføring fra Ullevål sykehus, som tilsynsutvalget har interessert seg for, er bedret men mottak i perioder om ettermiddagen med færre ansatte er ikke uproblematisk.

Vi fikk en grundig gjennomgang av habiliteringsarbeidet som fysioterapeuten står for i samarbeid med annet personale. Stemningen er god og det gjøres mye godt arbeid som slår ut i at mange som får rehabilitering når de utskrives er i stand til å håndtere sin situasjon bedre når det kommer i sitt hjem. Det er viktig at de eldre har nok energi når de har stått opp også til å lage seg frokost. Dagsentret søker på prosjekter for rutiner på rehabilitering.

Lederen uttalte at når det gjaldt spørsmålet om lukt som tilsynsutvalget har uttalt seg om før, er ikke det helt ordnet opp i men det er bedre enn det var.

Tilsynsutvalget ble tatt med utenfor institusjonen for å se på parkeringsforholdene. Søyland pekte på at man i flere år hadde prøvd å gjøre noe med forholdene. Mangel på parkeringsplasser var et problem både for de besøkende og for kjøring til institusjonen ellers.

Videre ble tilsynsutvalget vist et uteområde hvor det var en skråning som det kunne være fare for at noen kunne falle utfor.

Utvalgets merknader:

Tilsynsutvalget vil bemerke at det burde være en enkel sak å snarest sette opp et gjerde slik at for eksempel rullestolbrukere ikke skulle kunne falle utfor skråningen utenfor institusjonen. Vi vil bemerke at vi fikk en meget opplysende og oppmuntrende orientering om rehabiliteringsarbeidet.

Leder Per Overrein

Medlem Aud Engeslie

Medlem Paul Christiansen

Saksframlegg

Saksmappe:
04/1491

Saksbeh:
Bård Hjelde, 23 47 40 47

Dato: 28.06.2006
Arkivkode:
240.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDE	21.08.2006
ELDRERÅDET	23.08.2006
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	24.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

Bu-sak 06/68: Tilsynsbesøk Sagenehjemmet 07.06.06

Tilsynsutvalg 1 gjennomførte 7.6.06 et uanmeldt besøk i institusjonen. Protokollen fra tilsynsutvalgets besøk følger vedlagt.

Rapporten er lagt fram for institusjonens ledelse som har gitt følgende kommentar:

Pkt 11. Andre merknader.

Det er meldt fra til driftsleder om brannslukningsapparat som stod på rødt. Internkontroll blir fulgt, apparatet sist sjekket i februar 06. Driftsleder kontakter branntilsynet for videre sjekking.

Det er ønskelig at tilsynsutvalget varsler ledelsen samme dag som tilsynet foregår når slike feil oppdages slik at feilen kan rettes opp umiddelbart.

Angående sterke steriliseringsmidler som stod fremme på lintøyrom er dette tatt opp med avdelingen. Avdelingen har flyttet skadelige flytende væsker til låsbare skap og rutinene er gjennomgått på nytt.

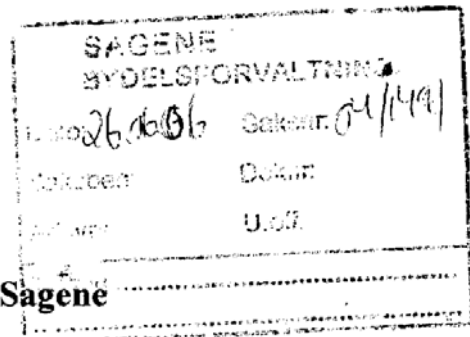
Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Protokoll fra uanmeldt tilsynsbesøk i Sagenehjemmet den 7.6.06 tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg: Protokoll fra uanmeldt tilsynsbesøk i Sagenehjemmet den 7.6.06.

Protokoll fra møte i TILSYNSUTVALG 1 i bydel Sagene

I. Institusjon: SAGENEHJEMMET

Møtedato: 07.06.06

Møtestart kl.: 13.00

Besøksnr.: 4/2006

Anmeldt:

Uanmeldt: X

Tilstede fra tilsynsutvalget: Aud Engesli, Hans-Otto Larsen, Berit Bakken

Forfall:

Tilstede fra institusjonens administrasjon:

Kort sammendrag av informasjonen:

II. Tilsyn post:

Leder:

Vi besøkte 1. avdeling (skjermet avdeling) og 2. avdeling (somatisk avdeling), post 1, 2 og 3.

1. Kort sammendrag av informasjonen:

Tidspunktet vi kom på var litt uheldig, beboerne var allerede i gang med middagen. Vi snakket med noen ansatte, men ville forstyrre minst mulig.

2. Bedømmelse av lokalitetene (fellesrom/utesteder/har alle enerom?)

Hyggelige og lyse fellesrom. Sagenehjemmet har også hage. Alle har enerom.

3. Bedømmelse av hygieniske forhold:

Bra.

4. Bedømmelse av tekniske hjelpemidler

Ikke vurdert denne gangen.

5. Hvordan er de brannforebyggende forhold:

Sjekket brannslukningsapparatene i begge etasjene. Alle målerne var på grønt, bortsett fra et apparat i 1. avdeling, hvor det sto på rødt.

6. Bedømmelse av personalforhold (har en relevant fagutdanning på posten, stabilitet i bemanningen, forholdet ansatte i mellom, forholdet til overordnede etc.):

Ikke tatt opp denne gangen.

7. Helsefaglige forhold:

Ikke tatt opp denne gangen.

8. Har utvalget snakket med beboerne?

Ja: X Nei:

9. Brukers opplevelse av institusjonsoppholdet, hvordan opplever tilsynsutvalget at brukerne får forsvarlig omsorg og hjelp, og blir behandlet med respekt? (f.eks. samtale med personalet):

Vi snakket med en beboer som sa at hun var veldig godt fornøyd.

10. Hvordan forvaltes brukernes økonomiske midler?

Ikke tatt opp denne gangen.

11. Andre merknader (f.eks. forhold/ting som bør rettes/fornyes):

- Brannslukningsapparatet rett innenfor døren til avdeling 1 sto på rødt.
- På et lintøyrom sto flere dunker med sterkt steriliseringsmiddel fremme. Burde vært nedlåst.

III. Referatet er godkjent av utvalget ved møtets avslutning. Møtet hevet kl.: 14.30

Underskrift av tilsynsutvalget:

Berit Bakken (*sign*)
leder

Aud Engesli (*sign*)

Hans-Otto Larsen (*sign*)

Saksframlegg

Saksmappe:
04/1636

Saksbeh:
Bård Hjelde, 23 47 40 47

Dato: 28.06.2006
Arkivkode:
240.4

Saksgang

Utvalg	Møtedato
RÅDET FOR FUNKSJONSHEMMEDE	21.08.2006
ELDRERÅDET	23.08.2006
HELSE- OG SOSIALKOMITEEN	24.08.2006
BYDELSUTVALGET	31.08.2006

Bu-sak 06/69: Tilsyn Akerselva sykehjem 07.06.06

Tilsynsutvalg 1 gjennomførte 7.6.06 et uanmeldt besøk i institusjonen. Protokollen fra tilsynsutvalgets besøk følger vedlagt.

Tilsynsutvalget har under vurderingen av brannforebyggende forhold kommentert at målerne på flere brannslukningsapparater fortsatt var over på rødt. Med utgangspunkt i spørsmål fra Hans Otto Watne - FRP i bydelsutvalgets møte den 15.6.06 om hvem som hadde ansvar for å kontrollere brannslukningsapparatene ved Akerselva sykehjem har administrasjonen utarbeidet et notat til spørsmålsstilleren som redegjør utførlig for ansvarsforholdene. Notatet vedlegges saken.

Administrasjonen bekrefter i notatet at ansvaret for kontroll av brannslukningsapparatene ligger hos leietaker. Det dokumenteres også at målerindikasjon på "rødt" ikke nødvendigvis innebærer en funksjonsfeil, men kan bety et midlertidig overtrykk som er uten betydning for apparatets evne til å slokke brann.

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

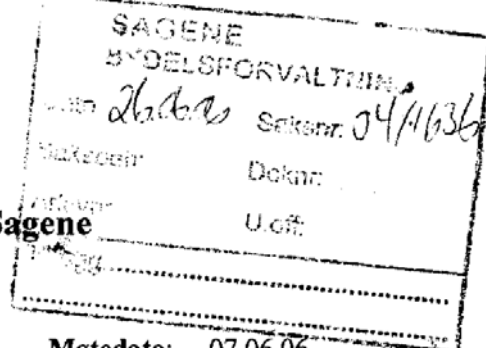
Protokoll fra tilsynsutvalg 1 etter uanmeldt tilsynsbesøk på Akerselva sykehjem den 7.6.06 tas til orientering.

BYDEL SAGENE

Knut Egger
bydelsdirektør

Trykte vedlegg:

Protokoll fra tilsynsutvalgt 1 etter uanmeldt tilsynsbesøk på Akerselva sykehjem den 7.6.06.
Notat til Hans Otto Watne

Protokoll fra møte i TILSYNSUTVALG 1 i bydel Sagene

I. Institusjon: AKERSELVA

Møtedato: 07.06.06

Møtestart kl.: 11.00

Besøksnr.: 4/2006

Anmeldt:

Uanmeldt: X

Tilstede fra tilsynsutvalget: Aud Engesli, Hans-Otto Larsen, Berit Bakken

Forfall:

Tilstede fra institusjonens administrasjon:

Kort sammendrag av informasjonen:

Ved forrige tilsyn oppdaget vi at oppslag om tilsynsutvalgets medlemmer og telefonnummer var blitt fjernet i alle etasjene/avdelingene og resepsjonen, og så fra til institusjonssjefen. Dette var nå blitt rettet opp. Det arbeides for tiden med å lage felles rutiner for hele huset. Disse kommer i tillegg til avdelingenes egne rutiner. Et eget utvalg er i gang med arbeidet.

II. Tilsyn post: Besøkte alle postene. **Leder:**

1. Kort sammendrag av informasjonen:

Vi besøkte alle etasjene og snakket med ansatte og beboere.

2. Bedømmelse av lokalitetene (fellesrom/utesteder/har alle enerom?)

I alle etasjene er det hyggelige sittegrupper i foajeen. Men til tross for god plass, mye lys og fin utsikt, er det sjelden vi ser noen beboere der. De som ikke er på rommene sine sitter vanligvis i dagligstuen. I 6. etasje som er korttidsavdeling satt imidlertid flere personer i foajeen denne gangen. Grunnen er antagelig at der er folk friskere og lettere kan bevege seg rundt på egenhånd.

3. Bedømmelse av hygieniske forhold:

Bra.

4. Bedømmelse av tekniske hjelpemidler

Ikke vurdert denne gangen.

5. Hvordan er de brannforebyggende forhold:

Vi så på brannslukningsapparatene i alle etasjene. Til tross for at apparatene var kontrollert av ansvarlig firma i mai, var så godt som nesten alle målerne fortsatt over på rødt. Noen var akkurat på grensen. Ett sted manglet brannteppe som hadde vært brukt ved et nylig branntilløp. Det skulle bli erstattet.

6. Bedømmelse av personalforhold (har en relevant fagutdanning på posten, stabilitet i bemanningen, forholdet ansatte i mellom, forholdet til overordnede etc.):

Ikke tatt opp denne gangen.

7. Helsefaglige forhold:

Ikke tatt opp denne gangen.

8. Har utvalget snakket med beboerne?   Ja: X   Nei:

9. Brukers opplevelse av institusjonsoppholdet, hvordan opplever tilsynsutvalget at brukerne får forsvarlig omsorg og hjelp, og blir behandlet med respekt? (f.eks. samtale med personalet):

Vi snakket med flere pasienter på korttidspostene i 6. etasje. De var meget godt fornøyd, og noen sa at de kunne ikke ha det bedre.

10. Hvordan forvaltes brukernes økonomiske midler?

Ikke tatt opp denne gangen.

11. Andre merknader (f.eks. forhold/ting som bør rettes/fornyas):

- Rutinene for nedlåsing av farlige væsker på skyllerommene bør bli bedre. Det bør henge tydelig oppslag slik at vikarer og nytilsatte vet hvordan de skal forholde seg.
- Tilsynsutvalget vil ta kontakt med driftsleder ang. brannslukningsapparatene.

III. Referatet er godkjent av utvalget ved møtets avslutning. Møtet hevet kl.: 12.45

Underskrift av tilsynsutvalget:

Berit Bakken (*sign*)
leder

Aud Engesli (*sign*)
medlem

Hans-Otto Larsen (*sign*)
medlem

Til: Hans Otto Watne
Fra: Bente Riis
Kopi: Berit Bakken, tilsynsutvalg 1
Bydelsutvalget

Dato: 31.07.2006
Vår ref (saksnr):
Arkivkode:

INFORMASJON TIL BYDELSUTVALGET OM BRANNFØREBYGGENDE TILTAK VED AKERSELVA SYKEHJEM

I bydelsutvalgets møte 15.06.06 spurte Hans Otto Watne om hvem som hadde ansvar for å kontrollere brannslukningsapparatene ved Akerselva sykehjem. Spørsmålet ble reist i tilknytning til BU-sak 06/53 som gjaldt tilsynsutvalgets rapport fra uanmeldt besøk på sykehjemmet 28.11.05.

Spørsmålet ble nok ikke tilfredsstillende besvart fra vår side, idet det henger igjen et inntrykk av at det er gårdeier OBY som var ansvarlig for at apparatene ikke hadde tilstrekkelig trykk. Bydel erkjente ikke sitt ansvar for den situasjon som var utførlig beskrevet i tilsynsrapporten, nemlig at trykkipilene ved noen av pulverapparatene i korridorene sto på rødt.

Vedlegg 2 til leieavtalene har følgende bestemmelser om tekniske anlegg:

Utleier har ansvar for: Anlegg og utstyr for brannsikring av bygget. Løpende vedlikehold og kontroll av brannvernutstyr.

Leietaker har ansvar for: Brannutstyr i egne lokaler (pulverapparater o.l.) Regelmessig tilsyn og kontroll, brannrutiner/øvelser.

Leieavtalen gir altså et dobbeltansvar idet både utleier og leietaker har ansvar. Dette er naturlig, idet gårdeier har et overordnet ansvar som ikke kan fraskrives jfr forskrift om brannforebyggende arbeid, men leietaker – som har daglig ansvar for sine leide lokaler - har et klart direkte ansvar som i leieavtalene er presist i forhold til det aktuelle tema, nemlig pulverapparater.

Det er gitt utdypende bestemmelser om brannsikringen i særskilt vedlegg 3 til leieavtalene og det ble våren 2004 ytterligere presisert i eget skriv fra OBYs side hvorledes ansvars/arbeidsdelingen skal praktiseres herunder leietakers tilsyns og rapporteringsplikt. Bydelens interne retningslinjer for brannsikringsarbeidet er fastlagt i samsvar med disse overordnede bestemmelser.

For å ivareta bydelens ansvar for brannsikringen har vi valgt å opprettholde de avtaler som var inngått med firma Aktiv brannvern AS med hensyn til årlig kontroll av blant annet brannslukkere. Denne faglige konsulentbistand kommer i tillegg til de brannforebyggende aktiviteter som tjenestenes egne brannansvarlige utfører.

Av regnskapet ser vi at Akerselva sykehjem har opprettholdt denne tjenesten med årlige gebyrer til Aktiv brannvern AS senest mars 2006. Rapporteringen fra Aktiv brannvern AS sendes de stedlige brannansvarlige i samsvar med gjeldende rutiner.

Rapportene påpeker mangler som MÅ utbedres og foreslår også tiltak som BØR gjennomføres.

Gjennomføringsansvaret for MÅ og BØR-tiltakene ligger til tjenestene. Dersom tiltakene ligger innenfor gårdeiers ansvarsområde eller i grenselandet mellom gårdeiers og leietakers ansvar, vil Økonomiservice bistå tjenestene for å sikre gjennomføringen. Men når det gjelder økonomisk ansvar for å ha brannslukkeapparater i forskriftsmessig stand til enhver tid, er det erkjent som leietakers økonomiske ansvar.

Akerselva sykehjem har i et notat til helse- og sosialsjef konkretisert sin praksis knyttet til kontroll av håndslukkeapparater. De skriver bl.a.:

"Vi har en avtale med Aktiv Brannvern om årlig kontroll. Denne ble sist utført i november 2005, og forventes gjennomført igjen i november dette år. Tilsynsutvalget er tidligere informert om at vi har årlig kontroll av håndslukkeapparatene. I tillegg til denne kontrollen utfører vi våre egne kontroller kvartalsvis. I år ble det gjennomført kontroll 13.02.06, og ny kontroll 16.05.06. Det som sjekkes da er følgende:

- 1. Apparatene skal finnes på anvist sted og være forskriftsmessig merket.*
- 2. Det skal være ryddig rundt apparatene slik at tilgjengeligheten er sikret.*
- 3. Apparatet skal ikke ha skader av noe slag.*
- 4. Apparatet skal vise tilfredsstillende trykk og plombering skal være intakt.*

Tilfredsstillende trykk forklares slik:

Måleren på apparatet går fra 0 til 27 bar. Hvis pilen står i det røde området fra 0 til 10 bar, er det undertrykk, og da skal apparatet på service. Hvis pilen står i det grønne området fra 10,5 til 18 bar, er det i det området det bør være. Hvis pilen står i det røde området fra 18 til 27 bar, kan det bety at det er ett overtrykk i apparatet. Dette har ingen betydning for effekten hvis apparatet må brukes. Overtrykket kan blant annet komme av høy lufttemperatur. I våre sjekkrunder har det aldri forekommet at pilen har stått i området fra 0 til 10, 5 bar. Alle ligger helt øverst i det grønne området, rundt ca 16 - 17 bar, og det er slik det skal være. Dette har tilsynsutvalget også blitt forklart tidligere."

Med henvisning til tilsynsrapport fra 28.11.2005 som påpeker at trykkmåler stod på rødt opplyser sykehjemmet at det foreligger en rapport fra Aktiv brannvern fra samme periode som dokumenterer at det ikke forelå noen feil eller mangler ved håndslukkeapparatene. Det kan antas at tilsynsutvalget har foretatt en korrekt observasjon av trykkipilens farveindikasjon (rødt), men at dette har blitt feilaktig tolket som utilstrekkelig trykk, jfr. redegjørelsen ovenfor om betydningen av ulike trykk.

Sykehjemmet bekrefter at de tar det fulle ansvar for kontroller og ettersyn av håndslukkeapparatene, og at de på dette området har en god dialog med både Aktiv Brannvern og OBY.

Bydelsadministrasjonen vil anbefale at tilsynsrapportene fra Aktiv brannvern gjøres tilgjengelig for tilsynsutvalget på dets tilsynsbesøk.